

Zato što te volim

GIJOM MUSO

Dirljiv roman o neprolaznoj ljubavi
koji nikada nećete zaboraviti

Eksplozivan spoj
uzbuđenja i mašte.

- Elle

FRANCUSKI BESTSELER #1

Gijom Muso

ZATO ŠTO TE VOLIM

Naziv originala: Guillaume Musso PARCE QUE JE T'AIME

Prevela Danijela Martinović

Samo roman na najbolji način može da pokaže koliko je stvarnost slaba i nedovoljna da zadovolji čovekove apetite, ostvari njegove želje i snove.

Mario Vargas Ljosa

Najpre, jedna poruka autora:

Da biste sačuvali iznenađenje, ne otkrivajte vašim prijateljima kraj romana.

1. Noć u kojoj je sve počelo

Moramo se na ovo navići: na najvažnijim raskrscima života, ne nalazimo znakove.

Ernest Hemmgvej

Decembar 2006.

Božično veče u centru Menhetna

Sneg pada od jutros bez prestanka. Uprkos prazničnom osvetljenju, „grad koji nikada ne spava“ izgleda ukočen od zime, usporen. Za jedno praznično veče, saobraćaj je iznenađujuće redak. Tlo prekriveno snegom je klizavo, pa je svako kretanje otežano.

Na uglu Medison avenije i 36. ulice, limuzine se smenjuju ujednačenim ritmom. Svaka se zaustavlja ispred ulaza u velelepnu zgradu u renesansnom stilu. To je knjižara Morgan, jedna od najprestižnijih kulturnih fondacija Njujorka, koja danas slavi stogodišnjicu postojanja. Sada su se svi uputili prema novom paviljonu od stakla i metala, koji svojim modernim dizajnom uvodi ovu građevinu u XXI vek. Na poslednjem spratu, dugačak hodnik vodi do široke prostorije u kojoj je, u staklenim vitrinama, izloženo blago ove institucije: jedan primerak Gutenbergove Biblije, oživljeni rukopisi iz srednjeg veka, crteži Rembranta, Leonarda da Vinčija i Van Goga, Volterova i Ajnštajnova pisma, pa čak i jedan deo papirnog stolnjaka na kome je Bob Dilan napisao reči pesme „*Blowin in the Wind*“.

Masa se polako stišava, zakasnele zvanice zauzimaju svoja mesta. Jedan deo sale za čitanje specijalno je preuređen za ovo

veće, kako bi privilegovani gosti mogli da uživaju u sonatama Brama i Mocarta u izvođenju violinistkinje Nikol Hadavej.

Muzičarka, praćena aplauzom, izlazi na scenu. To je mlada žena od tridesetak godina, šik i inteligentnog izgleda. Sa frizurou u stilu Grejs Keli podseća na Hičkokove junakinje. Nastupala je u poznatim internacionalnim salama i s velikim orkestrima. Od prvog izdatog diska, u svojoj šesnaestoj godini, osvojila je mnogobrojne nagrade. Pre pet godina, jedna drama joj je srušila život. Taj događaj burno su propratile televizija i štampa, tako da je od tada njena popularnost prešla krugove obožavalaca muzike.

Naklon publici i Nikol postavlja svoj instrument. Njena klasična lepota savršeno se uklapa u eleganciju dvorane, kao da je violinistkinji mesto zapravo tu, među antičkim gravurama i rukopisima renesanse. Jednim sigurnim i dubokim pokretom gudalo pronalazi dijalog sa žicama.

Tako će potrajati do kraja nastupa.

Napolju, u hladnoj noći, sneg nastavlja da pada. Ali, ovde je sve tako rafinirano, komforno, luksuzno.

Na manje od pet stotina metara odavde, u blizini metro stanice Grand central, podižući poklopac od šahte, pomalja se jedna čupava glava, lica iskrivljenog od udaraca, izgubljenog pogleda. Čovek iz svog naručja spušta crnog labradora i s mukom se penje na trotoar prekriven snegom. Teturajući se, prelazi ulicu i ne obraća pažnju na zaglušujuću buku sirena. Beskućnik, mršav i jadan, u izlizanom prljavom mantilu pored koga prolaznici ubrzavaju korak ili se, instinktivno, udaljavaju.

To je normalno. On je svestan da ga se ljudi boje, da smrdi na mokraću, prljavštinu i znoj. Iako ima samo trideset pet godina, izgleda kao pedesetogodišnjak. Nekada, on je imao posao, ženu, dete i kuću. Ali, bilo je to davno. Sada je on samo senka koja luta. Fantom uvijen u prnje, koji mrmlija nerazumljive reći. Svoje drhtavo telo jedva uspeva da uspravi, vukući se umesto da hoda.

Koji je danas dan? Koliko je sati? Koji je mesec?

On više ne zna. U njegovoj glavi sve je pomešano. Svetla grada rastapaju se u njegovim očima. Ledene, snežne pahulje nošene

vetrom, seku mu lice poput noža. Smrznutih stopala, bolnog stomaka, čini mu se da će mu se kosti polomiti. Prošlo je već dve godine otkad je napustio ljudsko okruženje i uvukao se u utrobu ovog grada. Kao i milioni ostalih beskućnika i on boravi u metro stanicama, šahtovima i podzemnoj železnici.

Mogu da odahnu poštenu građani i turisti: opštinska politika nulte tolerancije donela je svoje plodove, temeljno čisteći površinu Menhetna. Ali, dole, ispod tih svetlih oblakodera, postoji jedan paralelan grad. Jedan Njujork ljudskih olupina, koji ispunjavaju čitav sistem tunela, niša i rupa. Milioni „ljudi-krtica“ razmilelih dole, beže od stalne presije policije, sklupčani u tunelima, među izmetom i pacovima.

Tako je to.

Čovek vadi iz džepa bocu nekog lošeg pića. Naravno da pije. Kako bi drugačije izdržao? Jedan dobar gutljaj, zatim još jedan. Da zaboravi hladnoću, strah i smrad. Da zaboravi svoj nekadašnji život.

§

Poslednji pokreti gudala Nikol Hadavej. Dva takta tišine ispunjene nepostojećim. Ta famozna Mocartova tišina, gotovo da je i to sam Mocart, uskoro biva prekinuta gromoglasnim aplauzom. Violinistkinja se naklanja publici, prihvata buket cveća, zatim prelazi dvoranu kako bi primila bezbroj čestitki. Iako su sve zvanice oduševljene, Nikol je svesna da njen nastup nije bio grandiozan. Ona je sonate odsvirala perfektnom tehnikom, preciznošću lasera i sa mnogo energije. Ali, ne i svojom dušom. Odsutna, rukuje se sa nekoliko gostiju. Primičući usnama čašu šampanjca, smišlja kako da se izgubi odavde.

„Draga, hoćeš da se vratimo?“

Ona se okreće, umirena ovim prijatnim glasom. Erik, njen pratilac, stoji pored nje držeći čašu martinija u ruci. On je advokat. Poslednjih nekoliko meseci njih dvoje su, uglavnom, zajedno. Uvek predusretljiv, bio je tu u jednom trenutku u kojem joj je bio mnogo potreban.

„Da! Vrta mi se u glavi. Vodi me kući!"

Pretpostavljajući njen odgovor, on se već uputio prema garderobi. Pridržava joj kaput od sivog flanela. Nikol ga oblači i steže okovratnik. Na brzinu se pozdravljaju sa svojim domaćinima. Iako na spratu prava žurka zapravo tek počinje, oni se već spuštaju mermernim stepenicama.

„Pozvaću ti taksu." Predlaže Erik stigavši do izlaza. „Idem po moj auto parkiran ispred kancelarije, pa ću ti se pridružiti."

„Idem s tobom. Nema ni pet minuta do tamo!"

„Šališ se?! Po ovakvom nevremenu?!"

„Prijaće mi da prošetam na svežem vazduhu."

„Može biti opasno."

„Otkad je opasno prošetati tri stotine metara? Osim toga, i ti si sa mnom."

Ćuteći, silaze na trotoar i kreću ka Petoj aveniji. Hodaju brzo dok zima ujeda. Saobraćaj je i dalje proređen. Tihe, teške pahulje padaju na grad. Već su na sto metara od mesta gde je parkiran auto, tačno iza Brajant parka. Kada je vreme lepo, ovo je prijatno mesto, okruženo zelenilom, idealno za šetnju, piknik ili partiju šaha pored fontane. Ali, večeras, ovde je sablasno, mračno, pusto...

„Daj pare!"

Nikol vrisnu. Pred očima joj, poput munje, zasvetli oštrica.

„Kažem, daj pare!" Naređuje tip sa nožem u ruci. Njegova obrijana glava izviruje iz tamnog mantila, dužine do kolena. Čelom dužinom njegovog lica, na kome su utisnuta dva sitna oka koja luđački sjaje, proteže se ožiljak.

„Brže!"

„U redu, u redu." Popušta Erik vadeći iz džepa novčanik i pružajući mu svoj brajting i mobilni telefon.

Pošto se dočepao toga, tip prilazi Nikol, otima joj tašnu i kutiju sa violinom. Muzičarka pokušava da sakrije svoje zaprepašćenje, ipak, nedovoljno jaka da izdrži pogled napadača, ona zatvara oči. Dok joj njegova ruka kida bisernu ogrlicu, ona u sebi recituje alfabet

naopako. Što-brže. Kao što je radila kada je bila dete, da pobedi svoje strahove.

Z Y X W V U...

Bilo je to sve čega se setila da uradi, kako bi se koncentrisala na bilo šta, čekajući da ovaj trenutak bude samo ružna uspomena.

T S R Q P O...

Otići će, dobio je šta je tražio: novac, mobilni telefon, nakit...

N M L K J I H...

Otići će. Nema svrhe da nas ubije.

G F E D C B A...

Ali, otvorivši oči, vidi da je i dalje tu, kako podiže ruku u kojoj drži nož, nameravajući da je povredi. Erik je video da će je tip napasti, ali, paralisan strahom, nije učinio ni pokret kako bi joj pomogao.

Zašto Nikol nije iznenađena njegovom reakcijom?

U svakom slučaju, ona sada više nema vremena da beži. Kao nemoćan gledalac, hipnotisano gleda u nož koji će joj prerezati grlo. Znači, to bi bio sav njen život? Jedan obećavajući početak, onda, u sredini, period obasjan zvezdama, zatim padanje u bezdan i, najzad, jedan odvratan kraj, iznenađan, bez upozorenja. Sa groznim osećajem junakinje jedne nedovršene priče...

Čudno. Kažu da u trenutku umiranja čoveku pred očima prolaze svi važni događaji iz njegovog života. Nikol, zapravo, vidi samo jedan prizor: jednu plažu koja se proteže u nedogled, na kojoj nema ništa osim dve osobe koje radosno pokazuju rukom u njenom pravcu. Uspeva da raspozna njihova lica. Prvo je lice jedinog čoveka koga je ikada volela i koga nije znala da zadrži. Drugo je lice njene kćerke, koju nije znala da zaštititi.

Mrtva sam.

Ne. Još nisam. Zašto?

Neko se iznenada pojavio niotkuda.

Beskućnik.

Nikol najpre pomisli da je i ovaj došao da ih napadne, ali je ubrzo shvatila da je on pritekao u pomoć. Zapravo, on je taj koji je, u poslednjem trenutku, primio ubod noža u svoje rame. Iako ranjen, on uspeva da se podigne, da se kao zver baci na napadača, koji je sada ostao bez noža, i da mu otme opljačkani plen. Sledi žestoka i neizvesna borba golim rukama. Iako fizički slabašan, beskućnik ima prednost. U pomoć mu pritiče i njegov pas, labrador tamne dlake, pa protivnik, najzad, beži.

Ipak, njegova pobeda je ostavila posledice. Na ivici snage, ruši se u sneg, licem na ledeni trotoar.

Nikol već trči prema njemu, gubeći usput u snegu svoju lakovanu cipelu. Sada je već tu, kolenima u bljuzgavici, nagnuta nad čovekom koji joj je spasao život. Primećuje tragove krvi u snegu. Zašto je ovaj beskućnik rizikovao svoj život zbog nje?

„Ostavićemo mu dvadeset dolara kao znak zahvalnosti“, neodmereno predlaže Erik, uzimajući iz snega svoj novčanik i mobilni telefon.

Sada, kada je prestala opasnost, advokat je povratio svoju oholost.

Nikol ga prezrivo posmatra.

„Zar ne vidiš da je ranjen?“

„Onda ću pozvati policiju.“

„Trebalo je pozvati hitnu pomoć a ne policiju.“

S teškoćom je uspela da neznanca postavi na leđa. Stavlja svoju ruku na njegovo rame koje i dalje krvavi, zatim mu se zagleda u lice skriveno u gustoj bradi. Ne prepoznaje ga sve dok ne sreće njegove užarene uči, pogleda uprtog u nju.

Nešto se slama u njoj. Oseća kako je preplavljuje neki topao talas. Još nije svesna da li je to bol ili olakšanje. Da li je to rana ili nada što se pojavilo u noći? Nadvija se nad njim približavajući svoje lice njegovom, kako bi ga zaštitila od snežne mećave koja ih okružuje.

„Šta radiš to?“ brine se Erik.

„Ne telefoniraj nikome i idi po auto“, naređuje mu ona uspravljajući se.

„Zašto?“

„Ovaj čovek... poznajem ga.“

„Kako to, poznaješ ga?“

„Pomozi mi da ga odvedem mojoj kući“, kaže, ne odgovorivši na njegovo pitanje.

Erik odmahuje glavom, a onda, uzdahnuvši:

„Sranje, pa ko je taj tip?“

Zagledana u daljinu, Nikol posle duge pauze šapuće:

„To je Mark, moj muž.“

2. Nestanak

Nikada nismo tako slabo zaštićeni od patnje, kao onda kada volimo.

Frojd

Brooklyn, na drugoj obali reke, topla, ušuškana kućica u viktorijanskom stilu, ukrašena izrađenim kulicama i olucima.

U kaminu pucketa jaka vatra.

I dalje u nesvesti, Mark Hadavej je ležao na krevetu u dnevnoj sobi, nogu umotanih u debele deke. Nagnuta nad njegovim ramenom, dr Suzan Kingston završavala je ušivanje rane.

„Rana je površinska“, objasni ona Nikol, skidajući rukavice. „Više me brine njegovo celokupno zdravstveno stanje. Ima jak bronhitis a telo mu je prekriveno hematomima i oteklinama.“

Malo ranije te iste večeri, dok je u krugu svoje porodice jela puding, doktorku Suzan pozvala je komšinica, Nikol Hadavej, moleći je da dođe i pregleda njenog ranjenog muža. Iako iznenađena, nije oklevala ni trenutak. Njen suprug i ona dobro su poznavali Nikol i Marka. Družili su se, često izlazili zajedno, isprobavali nove italijanske restorane u Park sloupu, zabavljali se obilazeći antikvarnice Brooklyn hajtsa i vikendom trčali po ogromnom travnjaku Prospekt parka. Sve dok se, pre pet godina, nije dogodila strašna nesreća.

Danas je sve to izgledalo tako daleko, gotovo nerealno.

Očiju uprtih u Marka, Suzan nije mogla da se odupre osećaju zgražavanja.

„Jesi li znala da živi na ulici?“

Nikol odmahnu glavom, nemoćna da govori.

Jednog jutra, dve godine ranije, njen muž joj je rekao da odlazi, da ne može više tako da živi, da više nema snage. Ona je učinila sve da ga zadrži, ali ponekad ni sve nije dovoljno. Od tada nije imala ih novosti o njemu.

„Dala sam mu jednu dozu sedativa i antibiotik“, objasni Suzan slažući svoj pribor u torbu. Nikol je isprati do vrata. „Doći ću sutra ujutru“, obeća Suzan, „samo... “

Zastade upola rečenice, osećajući se istovremeno i postićeno i užasnuto, zbog onoga što će reći: „...ne puštaj ga da ode u ovakvom stanju, ili će... umreti.“

§

„I?“

„Šta i?“

„Šta ćemo da radimo s njim?“ upita Erik. „Sa tvojim mužem?“

Sa čašom viskija u ruci, advokat je nervozno šetao od jednog do drugog kraja kuhinje i nazad. Gledajući ga, Nikol oseti pomešanost umora i gađenja. Šta je uopšte radila sa ovakvim tipom poslednjih, skoro, godinu dana? Šta ju je to spojilo s njim?

„Odlazi, molim te“, prošaputa ona. Erik zavrte glavom.

„Ne dolazi u obzir da te ostavim u ovakvom trenutku.“

„A kada sam imala nož pod grlom, nije ti smetalo da me ostaviš?“

On se ukoči, ponižen. Trebalo mu je nekoliko trenutaka pre nego što je pokušao da se opravda.

„Ali, nisam imao vremena da...“ počeo, ne uspevajući da završi rečenicu.

„Odlazi!“ reče jednostavno Nikol.

„Ako je to ono što zaista želiš... Ali nazvaću te sutra“, dodade pre nego što je nestao.

Odahnuvši pošto se oslobodila Erika, Nikol se vrati u dnevnu sobu. Ugasi sve lampe i tiho privuče fotelju do kreveta, kako bi bila

što bliže Marku. Prostoriju je osvetljavao samo crvenkasti plamen žeravice iz kamina i vladala je prijatna atmosfera.

Iscrpljena i zbunjena, Nikol stavi ruku na ruku svog muža i zatvori oči. Nekada, bili su tako srećni u ovoj kući. Bili su ljudi od radosti onog dana kada su je pronašli. Bila je to jedna od onih kuća sagrađenih krajem XIX veka, sa fasadom od smeđeg kamena i lepim dvorištem. Preuzeli su je pre deset godina, neposredno pre rođenja njihovog deteta, želeći da ono raste daleko od vreve Menhetna.

Na policama biblioteke nekoliko uramljenih fotografija podsećalo je na dane sreće. Na prvoj, čovek i žena, ruka u ruci, nežnih pogleda. Romantičan odmor na Havajima i avanturistički prelazak Velikog kanjona na motociklima. Zatim jedna fotografija sa ultrazvuka i, nekoliko meseci kasnije, fotografija buckaste bebe na svoj prvi Božić. Na jednoj od poslednjih, beba je već postala krezuba devojčica. Ona ponosno pozira ispred žirafa u zoološkom vrtu u Bronksu, namešta svoju kapu na snežnoj Montani i predstavlja kameri svoje dve zlatne ribice, Ernesta i Kapucina.

Miris srećnih dana, zauvek nestalih...

Mark se nakašlja u snu. Nikol obuze jeza. Čovek koji je spavao na krevetu nije više nimalo ličio na onoga za koga se ona nekada udala. Jedino su njegove diplome i zahvalnice, okačene na zidu, dokazivale da je Mark jednom bio mlad i uspešan psiholog. Budući da je bio specijalist za psihološku rezilijentnost, često su ga pozivali FAA i FBI slučajevima avionskih nesreća i svedočenja. Posle 11. septembra, učestvovao je u vladinom psihološkom programu, organizovanom za pomoć porodicama žrtava, kao i zaposlenima u Svetskom trgovinskom centru, koji su preživeli nesreću. Zato što se, iz i jedne takve nesreće, nikada ne izlazi bez posledica. Jedan deo nas zauvek ostaje zatvorenik u tim kricima, vatri i krvi. Vi ste možda preživeli, ali vas neprestano prati osećaj odgovornosti, osećate se nekako prljavo, izjeda vas zebnja, i stalno muči jedno pitanje, na koje nikada nećete dobiti odgovor: Zašto ste baš vi preživeli, vi, a ne neko drugi? Vi, a ne vaše dete, vaša žena, vaši roditelji...

Paralelno sa svojim psihološkim istraživanjima, Mark je beležio svoja iskustva i u žutoj štampi. U svojim člancima, trudio se da pokaže nove vrste terapije - igre uloga, hipnoze... - na kojima je

marljivo radio sa svojim saradnikom i prijateljem iz detinjstva, Konorom Mekojem. Malo-pomalo, Mark je postao čuveni psiholog, koji se često mogao videti u televizijskim emisijama, i ta iznenadna popularnost je njega i Nikol postavila na medijsku scenu Njujorka. Prestižni Venitiferje u jednom svom broju, posvećenom poznatim parovima Njujorka, baš njima posvetio članak na četiri stranice sa glamuroznim fotografijama što, zaista, nije malo!

Ali, ova bajka na glatkom papiru, već sutradan se raspršila u paramparčad. Jednog martovskog popodneva, njihova kćerka Lajla, nestala je u jednom tržnom centru u Orindž Kauntiju, na jugu Los Anđelesa. Poslednji put je viđena kako gleda igračke u izlogu Diznijeve prodavnice. Njena dadilja, studentkinja iz Australije, ostavila ju je nekoliko minuta samu. Samo dok je u Dizelovom butiku pored probala jedne farmerke, koje su bile na sniženju...

Koliko je vremena prošlo dok ona nije primetila da je devojčica nestala?

„Najviše pet minuta“, ubeđivala je devojka policijske detektive. Isto kao da je rekla večnost. Svašta se može dogoditi u pet minuta.

Zna se da su prvi sati, koji slede po utvrđivanju nestanka deteta, odlučujući. Tada postoje najveće šanse da se ono pronađe živo. Posle četrdeset osam sati, mogućnosti se opasno smanjuju.

Tog 23. marta kiša je lila kao iz kabla. Iako se nestanak dogodio usred dana i na mestu prepunom ljudi, policiji je bilo teško da pronađu svedoke. Ni pregledanjem snimaka video-nadzora, nije otkriveno ništa više nego što se utvrdilo saslušanjem dadilje, odgovorne za nesavesno čuvanje ali ne i za nestanak deteta.

Onda, dani su prolazili....

Tokom nekoliko sedmica, više od stotinu policajaca, potpomognuti psima tragačima i helikopterima, prečešljavali su region. Uprkos velikom naporu FBI-ja, nije pronađen nikakav trag koji bi omogućio pronalazak deteta.

...zatim meseci...

Odsustvo tragova zbunjivalo je policiju. Nije bilo ni otmičara s pozivom na otkup, nikakvog znaka.

...pa godine...

Pet godina je fotografija male Lajle bila okačena na aerodromima, železničkim stanicama, poštama, pored fotografija druge nestale dece....

Ali, Lajlu nisu pronašli.

Kao da je isparila.

§

Za Marka, život je stao tog 23. marta. 2002.

Nestankom njegove kćerke obuzeo ga je krajnji očaj. Potpuno skrhan patnjom i osećajem odgovornosti, on se udaljio od svog posla, svoje žene, svog prijatelja. Prvih meseci, angažovao je privatne detektive da preispitaju slučaj do najsitnijih detalja.

Bezuspešno.

Zatim se i sam upustio u uzaludno istraživanje.

To traganje, osuđeno na neuspeh, trajalo je tri godine. A onda, nestao je i Mark, i od tada se nije javljao ni svojoj ženi, ni Konoru.

Nikol je bila izgubljena.

U početku, njen očaj je bio tim veći što je osećala dvostruku odgovornost: ona je insistirala da povede Lajlu u Los Anđeles, gde je imala seriju nastupa; ona je angažovala dadilju čijom krivicom je došlo do nesreće. Njen način da se suprotstavi tom užasu bila je hiperaktivnost. Nizala je koncerte i snimanja, pristajala da otkriva svoju tragičnu ispovest u novinama i na televiziji, bila žrtva ružnog voajerizma.

Ipak, bilo je dana kada je bol bio nepodnošljiv. Onda bi Nikol iznajmila sobu u nekom hotelu i sklupčala se pod prekrivače kao u zimskom snu.

» Svako je preživeo na svoj način.

§

Iznenada, puče cepanica u kaminu. Mark napravi jedan nagli pokret i otvori oči. Odjednom se uspravi i nekoliko sekundi ostade

tako, pitajući se gde je i šta mu se dogodilo. Ugledavši Nikolino lice, počeo da se priseća svega.

„Jesi li povređena?“ I „Ne, zahvaljujući tebi.“

Na trenutak je izgledalo kao da će opet izgubiti svest ali on iznenada skoči.

„Ostani u krevetu, molim te, moraš da se odmoriš!“

Kao da nije čuo njene reči, on napravi nekoliko koraka prema ustakljenoj lođi. Tamo, s druge strane stakla, svetlela je ulica, bela i tiha.

„Gde je moja odeća?“

„Bacila sam je, Mark, bila je prljava.“

„A moj pas?“

„Dovela sam ga ovde zajedno sa tobom, ali... pobjegao je.“

„Odlazim.“ Povika, posrćući prema vratima. Ona stade ispred njega, preprečivši mu put.

„Slušaj me, noć je, ti si povređen, iscrpljen... Dve godine se nismo videli. Moramo da razgovaramo.“

Pruži ruku prema njemu, ali je on odgurnu. Pošto se zakačila za njega, on, u prolazu, obori nekoliko polica. Jedna fotografija pade na pod uz zvuk razbijenog stakla. Mark je podiže i vrati na mesto. Pogled mu pade na fotografiju svoje kćerke. Zelenih nasmejanih očiju, s osmehom na usnama, odavala je sreću i radost življenja.

Srce mu se steže i on zajeca, oslonjen o zid. Nikol se šćućuri na njegove grudi i ostadoše dugo tako, malaksali, u zagrljaju, deleći isti bol. Nežna koža na gruboj, fini miris gerlan parfema pomešan sa smradom ljudi koji žive na ulici.

§

Držeći ga za ruku, Nikol muža odvede do kupatila. Pošto mu je namestila toplu vodu, ona izađe. Zanesen opojnim mirisom šampona, Mark skoro pola sata ostade pod toplim, opuštajućim mlazom. Umotan u veliki peškir, on izađe u dugačak hodnik, ostavljajući tragove vode na uglačanom parketu. Otvorivši vrata svog

nekadašnjeg ormara, uveri se da mu je garderoba i dalje tu. Ni ne pogledavši svoja nekadašnja odela: armani, bos, zenja... tragovi života koji više nije bio njegov, navuče bokserice, farmerke, majicu dugih rukava i džemper.

Siđe niz stepenice kako bi se pridružio Nikol u kuhinji. Kombinacija drveta, stakla i metala ispunila je ovu prozirnu prostoriju igrom svetlosti. Duga radna površina oplemenjenih linija protezala se dužinom zida, dok je na sredini dobro opremljeno ostrvce mamilo na kuvanje. Nekada, ovde je odjekivalo radošću, dok je porodica zajedno doručkovala, dok su se užinali ukusni keksi, i za vreme romantičnih večera udvoje. Ali, već dugo vremena u ovoj kuhinji niko nije kuvao.

„Pripremila sam ti tost i omlet“, reče Nikol sipajući vruću kafu u šolju.

Mark je seo ispred pripremljenog tanjira, ali se gotovo odmah trgnu i ustade. Ruke počеше da mu se tresu. Pre obroka, morao je da pije. Alkohol. Pred zapanjenim pogledom Nikol, on grozničavo otvori prvu flašu vina koja mu je pala pod ruku i, u dva duga gutljaja, napola je isprazni. Istog trena umiren, on smaza svoj obrok u tišini, sve dok se Nikol, najzad, ne usudi da upita.

„Gde si bio, Mark?“

„U kupatilu“, odgovori ne gledajući je.

„Ne, gde si bio poslednje dve godine?“

„Dole.“

„Dole?“

„U tunelima metroa, šahtama, kanalizacionim odvodima, sa drugim beskućnicima.“

Sa suzama u očima, njegova supruga zavrte glavom u znak nerazumevanja.

„Ali zašto?“

„Dobro znaš zašto“, reče on, podižući ton.

Nikol mu priđe i uhvati ga za ruku.

„Ali, Mark, ti imaš ženu, posao, prijatelje.“

On odgurnu njenu ruku i ustade od stola.

„Pusti me na miru!"

„Objasni mi jednu stvar", povika, kako bi ga zadržala, „šta dobijaš živeći kao klošar?"

On je oštro pogleda.

„Ja živim tako jer drugačije ne mogu. Ti možeš, ali ja, ja ne mogu."

„Ne pokušavaj da mi namećeš osećaj krivice, Mark."

„Ne prebacujem ti ništa. Započni nov život, ako možeš. Mene muči patnja koju ne mogu da prevaziđem."

„Ti si psiholog, Mark. Pomogao si ljudima da prevaziđu sve vrste nesreća."

„Ovu patnju, ja ne želim da prevaziđem, jer je to jedino što me drži u životu. To je sve što mi je ostalo od nje, razumeš? Ne prođe nijedan minut, a da ne mislim na nju, da se ne pitam šta joj je mogao uraditi otmičar, da se ne pitam gde bi mogla biti u tom trenutku."

„Ona je mrtva, Mark", izusti Nikol hladno.

Bilo je to više nego što je mogao da podnese. Mark krenu rukom ka njoj, uhvativši je za vrat kao da će je udaviti.

„Kako možeš da kažeš tako nešto?"

„Prošlo je već pet godina, Mark!" povika Nikol, oslobađajući se. „Pet godina bez i najmanjeg traga, bez ikakvog poziva za otkup."

„Nada uvek postoji..."

„Ne, Mark, gotovo je. Ne postoji više realna šansa. Ona se ne može odjednom pojaviti. To se nikada ne dešava, razumeš, *NIKADA*."

„Prestani!"

„Ako ikada bude nešto pronađeno, biće to njen leš, ništa drugo."

„NE!"

„Da! I nemoj misliti da samo ti patiš. Šta bih ja mogla da kažem, ja koja sam pored kćerke izgubila i muža?" Ne odgovorivši, Mark jurnu iz kuhinje. Nikol krenu za njim, odlučna da napadne. „Nikada nisi pomislio da možemo imati još dece? Nikada se nisi pitao da li, vremenom, ova kuća može ponovo da oživi!"

„Pre nego što ću imati još dece, želim da pronađem svoju kćerku.“

„Dozvoli da pozovem Konora. Traži te svuda već dve godine. On ti može pomoći da se izvučeš iz ovoga.“

„Ne želim da se izvučem. Moja kćerka pati i ja hoću da patim sa njom.“

„Ako nastaviš da živiš napolju, umrećeš! Da li je to ono što želiš? Onda nastavi! Pucaj sebi u glavu!“

„Ne želim da umrem jer hoću da budem tu kada se ona pojavi.“

Nikol je bila potrebna pomoć. Ona uze svoj mobilni telefon i ukuca Konorov broj.

JAVI SE, KONORE, JAVI SE!

Negde, u noći, nekoliko puta odjeknu zvono telefona. Nikol postade jasno da se Konor neće javiti i da je izgubila bitku. Sama, ona neće uspeti da zadrži muža.

U dnevnoj sobi, Mark opet leže na krevet i ostade spavajući sledećih nekoliko sati.

U zoru se probudi, dohvati sa čiviluka ranac, stavi unutra cebe, nekoliko pakovanja keksa i više boca alkoholnih pića. Nikol u taj prtljag dodade i mobilni telefon, bateriju i punjač.

„Ako odlučiš da pozoveš Konora, ili, ako te ja tražim.“

Kada Mark otvori vrata kuće, napolju je sneg bio prestao da pada i prva svetla dana bojila su grad u plavičasto.

Čim Mark zakorači na snežni pokrivač, pojavi se crni labrador, kao u magiji, iskočivši iza kontejnera i zakevta. Mark ga srdačno pomilova po glavi. Huknu u svoje dlanove kako bi ih zagrejao, stavi ranac na leđa i uputi se ka Bruklinskom mostu.

Stojeći na pragu, Nikol je gledala čoveka svog života kako nestaje u jutru. Onda, istrča na ulicu i povika za njim: „Potreban si mi!“

Kao bokser kome je odbrojano, on se zaustavi na desetak metara ispred nje i načini jedan pokret rukama blago ih šireći, kao da je hteo da kaže da mu je žao.

Potom nestade iza ugla.

3. Neko ko liči na mene

Život je niska strahova.

Bjork

„Devojčica koja je maštala o bidonu goriva i šibici“

Naslov romana Stiga Larsona

Kabinet doktora Mekoja nalazio se u jednoj od staklenih zgrada prestižnog Tajm Vorner centra na krajnjem zapadu Central parka.

Konor je na to bio jako ponosan, jer je želeo da njegovim pacijentima bude prijatno i da dobiju najbolju negu. Metodom od usta do usta, klijentela nije prestajala da se širi, mada njegove metode, nešto drugačije od klasičnih, nisu podržavale sve njegove kolege.

Te božićne noći Konor je još bio u svom kabinetu, udubljen u dosje jednog svog pacijenta. Zevajući, on pogleda na sat. Jedan sat i trideset minuta ujutru. Ionako, niko ga nije čekao. Konor je živeo za svoj posao i nije imao ni devojku ni porodicu. Svoj prvi kabinet osnovao je sa prijateljem iz detinjstva, Markom Hadavejem, sa kojim je delio strast za psihologiju. Obojica su odrasli u jednom opasnom delu Čikaga. Obojica su već bili upoznali stradanje, pre nego su svoju karijeru i energiju posvetili pronalaženju različitih metoda terapije. Njihov uspeh bio je sjajan sve dok Marka nije pogodila nesreća. Konor mu je pomagao najbolje što je mogao, sprovodeći sa njim istragu oko nestanka njegove kćerke, kada je policija već bila digla ruke od slučaja. Ali, njegova pomoć nije bila dovoljna; onda je i Mark nestao, polomljen bolom. Odlazak svog saradnika potpuno je

zbunio Konora. Ne samo što je izgubio najboljeg prijatelja, već je doživeo i najveći profesionalni neuspeh.

Da bi odagnao ružne misli, Konor ustade iz fotelje i natoči sebi piće.

„Srećan Božić!" reče nazdravljajući svom odrazu u ogledalu.

Sva od stakla, prostorija se kupala u čarobnom svetlu pružajući vrtoglav pogled na park. Sve je ovde bilo svedeno i jednostavno. Na metalnoj polici dve skulpture ala Đakometi izgledale su kao da lebde u prostoru, dok je monohrom Roberta Rejmara na zidu ostavljao zbunjene sve koji su na slici videli samo uokvirenu belinu. Sam Konor, bio je fasciniran najfinijim varijacijama svetlosti na platnu.

Otkriti sakriveno, videti nevidljivo...

Sama srž njegove profesije.

S čašom u ruci, doktor pregleda nekoliko fotografija na svom laptopu. To su bili medicinski snimci, koji su predstavljali jedan deo mozga njegovog pacijenta. Svaki put kada je gledao ove uobičajene snimke, Konor je bio opčinjen.

Patiti, voleti, biti srećan, nesrećan: sve se dešavalo unutra, u misteriji našeg mozga, među milijardama neurona. Želja, sećanje, strah, agresivnost, misao, san, zavisili su delom od lučenja različitih hemijskih supstanci, neurotransmitera, zaduženih za prenos poruka od jednog do drugog neurona. Strastan poznavalac poslednjih otkrića nauke o neuronima, Konor je bio jedan od pionira analize bioloških uzroka depresije. Studije u kojima je učestvovao pokazale su, na primer, da jedna čestica, kraća od naslednog gena, osobi daje predispozicije za depresiju ili samoubistvo. Ljudi se, dakle, ne rađaju sa jednakim sposobnostima za suprotstavljanje životnim iskušenjima. Ali, Konor nije mogao a da to ne smatra genetičkim determinizmom. Uveren da su biologija i psiha usko povezane, mladi doktor je oduvek nastojao da se obrazuje u oba domena: psihologiji i neurologiji. Naravno, određuje nas naš nasledni materijal, ali tokom čitavog života, mozak može da se reprogramira afektivnim odnosima i ljubavlju.

U svakom slučaju, on je bio tog uverenja da ništa nije zauvek i definitivno završeno.

Doktor popi naskap svoju dozu viskija, obuče jaknu i izađe iz kancelarije. U zgradi se nalazio hotel s pet zvezdica, nekoliko restorana i jedan džez klub. Sa svakog sprata dopirali su zvuči slavlja, što je još više isticalo usamljenost mladog psihologa.

U liftu, on proveri da li su u tašni svi dosijeji koje je planirao sutradan da proučava. Za dva dana je trebalo da počne kolektivna psihološka seansa koju je pripremio, a da bi bio efikasan, taj oblik terapije morao je biti perfektno pripremljen.

Stiže u suteran gde se nalazio parking. Ovde je pristup bio zaštićen sistemom skeniranja očne mrežnjače. Konor ispoštova proceduru i dođe do svog auta. Srebrni kupe aston martin, bleštao je neverovatnim sjajem. Jedan pritisak na ključ za otvaranje bolida i miris kože unutra. Doktor spusti tašnu na suvozačevo sedište pa izađe iz garaže, koja je vodila na Kolumbus skver. Krupne pahulje i dalje su padale čineći tlo klizavim. Zatim uđe u 6. aveniju, vozeći u pravcu Tribeka.

Zvuci elektronske muzike *Radioheada*, upućivali su na neizvesnu i dehumanizovanu budućnost, u kojoj će čovek izgubiti sve bitke. Muzika je sasvim odgovarala njegovom trenutnom raspoloženju, koje ga odavno nije napuštalo. Prolazeći pored Brodveja on dodade ubrzanje pa zamalo ne izlete s kolovoza. Sve češće, zabavljalo ga je da se igra sa opasnošću. Jedan od načina da se oseti živim. Na početku Grinič Vilidža zaustavi se na crvenom svetlu. Spustivši glavu na volan, on polako zatvori oči.

Moram doći sebi!

Dokora, verovao je da je zahvaljujući svojoj profesiji prevazišao stare strahove. Napisao je i knjigu *Preživeti*, u kojoj je ispričao ličnu priču, kako bi poručio da ima nade. Međutim, Markov odlazak je sve to bacio u vetar, i on se opet nađe u opasnom beznađu, u jednoj destruktivnoj samoći, mučen osećajem odgovornosti. Masirao je slepoočnice, kad ga trgnu zvonjava mobilnog telefona. Dohvati ga iz džepa od jakne i ugleda na ekranu ime: *NIKOL HADAVEJ*

Nikol? Otkako izlazi sa tim advokatom Erikom, zaista se retko čuju. Taj Erik, jedan glupan. Nadajući se da će čuti nešto o Marku, lako je u to sumnjao, srce mu brže zakuca. Uzbuđen, on krenu da odgovori kad...

„Sranje!"

Odjednom se otvoriše suvozačeva vrata aston martina i jedna ruka se dočepa njegove kožne tašne. Ne razmišljajući, Konor istrča iz automobila i pojuri lopova... to jest, ženskog lopova. Kroz guste pahulje on raspozna dugu kosu devojčice koja je na grudima stezala svoj plen. Trčao je sve brže, rizikujući pri svakom koraku da padne na klizavi trotoar. Bio je na samo dva metra od nje, kad ona, iznenada, odluči da pređe ulicu, zakrčenu automobilima uz opasnost da je pregaze.

Mala devojčura!

Uprkos opasnosti, Konor joj prepreči put. Ni po koju cenu nije želeo da izgubi dosijee koji su bili u tašni. U njima je bio intimni život, najličnije tajne njegovih pacijenata.

Sada je već bio pristigao, nadoknađujući svoje zaostajanje iza delikventkinje. Videvši da je devojčica na izmaku snage, baci se telom napred i pade svom težinom na nju. Ona pade licem na sneg, nepomična, s rukom savijenom na leđima.

„Vraćaj to!" naredi Konor otrgnuvši joj tašnu.

Pošto je uzeo što je njegovo, doktor se polako uspravi, držeći čvrsto za ruku malu protivnicu primoravajući je da se podigne.

„Pustite me!" vikala je, otimajući se.

Ne obazirući se na njenu viku, Konor je povuče nekoliko metara do ulične svetiljke. Tek tu ju je zapravo, dobro video.

Bila je to devojčica od petnaestak godina, štrkljava i krhka, bledog tena, duge kose, uništene izbledelim pramenovima koji su postali crvenkasti. Na sebi je imala iznošenu lakovanu jaknu, ispod koje je virila mini suknja i nekoliko slojeva pocepanih čarapa.

„Pustite me!" ponovi.

I dalje neosetljiv na njene molbe, Konor je jače stegnu. Šta je tako mlada devojka tražila usred božične noći, sama?

„Kako se zoveš?"

„Odjebi!" uvredi ga ona.

„Kad je tako, vodim te u policiju!"

„Kretenu!"

Toliko se gicala da joj je iz džepa jakne ispio novčanik. Konor ga spretnom rukom izvadi iz snega. Unutra, na identifikacionoj karti, pronađe podatke o devojčici: *Ivi Harper rođena 3. septembra 1991.*

„Šta radiš napolju, u dva sata ujutru, Ivi?”

„Vraćajte taj novčanik! Nemate pravo!”

„Ne znam da li si ti ta, koja treba da govori o nečijem pravu!” primeti Konor.

Pošto je pusti, ona se povuče nekoliko metara, ali ne otrča. Gledala ga je drsko. Konor se zagleda u nju. Drhtala je od hladnoće. Oči su joj bile našminkane crnim krejonom, ali ta maska vampira krila je svetle oči preplašenog deteta. Te oči sijale su čudnom odlučnošću.

„Slušaj, odvešću te tvojim roditeljima.”

„Ja nemam roditelje!” reče, izmičući se.

„Pa gde onda živiš? U nekom domu? U hraniteljskoj porodici?”

„Odjebi!”

„To si mi već rekla”, uzdahnu doktor. „Je li to sve što si naučila u školi?”

Ta devojčica ga je nervirala, ali mu je na neki način bila simpatična. Ivi ga je podsećala na nekog, ali nije znao na koga. Naročito je osećao da je preplašena. Takođe, osetio je da ona pati i da ta patnja vlada njenim bićem.

„Treba li ti novac?”

Bez odgovora. Samo te oči koje odaju užas, i koji ona pokušava da sakrije.

„Za drogu, zar ne? Potrebna ti je tvoja doza? Moraš da je imaš?”

Ivi se usprotivi:

„Ja nisam narkos.”

„Ideš li ti u neku školu?”

„Šta te to briga?”

Konor priđe i pokuša na drugi način da joj se približi.

„Znaš, ja sam doktor, mogao bih ti pomoći da pronađeš neko prenoćište.“

„Hoćeš da me spasiš, je li?“

„Hoću da ti pomognem.“

„Neću tvoju pomoć!“

„Šta onda hoćeš?“

„Pare, eto, samo to.“

„Pare, za šta?“

„Sranje, ti si policajac, je li?“

Konor otvori lvin novčanik na čičak traku i pogleda unutra. Ništa. Bio je potpuno prazan. Ni najmanjeg novčića. Zatim vrati njenu identifikacionu kartu na mesto i vrati devojčici novčanik. Ona ga zgrabi.

„Vodim te na večeru?“

„Šta hoćeš za uzvrat?“

„Ništa, lvi?“ obeća joj vrteći glavom.

Ona ga sada sumnjičavo pogleda. Život ju je naučio da se čuva ljudi, čak i onih koji, na neki način, odaju sigurnost.

„Zašto bi želeo da mi pomogneš?“

„Zato što me podsećaš na nekoga!“

Kao da je trenutak oklevala, zatim reče:

„Idem, neću tvoju večeru!“

Ali, Konor je insistirao:

„Znaš šta, ima jedan restoran, u Četrnaestoj ulici, zove se Alberto. Vidiš li gde je to?“ I protiv svoje volje, ona klimnu glavom u znak potvrđivanja. „Ja idem po auto, a onda ću tamo na dobru večeru. Alberto je u Njujorku kralj hamburgera. Nešto sasvim drugačije od Meka, videćeš...“

„Ništa ja neću videti.“

„U svakom slučaju, ja ću biti tamo. Onda, ako za deset minuta pristaješ na jedan sočan hamburger sa hrskavim hlebom, lukom, krastavčićima i prženim krompirima, znaš gde ćeš me naći.“

Hodajući sredinom trotoara, polako, on se pope na ulicu. Bio je prešao dvadesetak metara, kad se okrenu. Pahulje, koje su i dalje padale, srebrnkasto su svetlucale pod uličnim svjetiljkama, pa je ulica izgledala bajkovito. Kao ukočena od hladnoće, Ivi se nije pomakla ni centimetar. Konora ganu njena krhkost, njeno mrtvačko bledilo, kao da je nešto u njoj već bilo mrtvo.

„Neću doći“, ponovi devojčica.

„Ti odlučuješ“, uzvratila Konor.

§

Petnaestak minuta kasnije, sedeći za stolom u kafeteriji, Ivi je halapljivo gutala hamburger apetitom nekoga ko dva dana nije jeo. Bio je to staromodan restoran koji je podsećao na Nju Džerzi, sa klupama presvučenim izlizanim skajem, zarđalim hromom. Na zidu iznad kase kolekciju fotografija s posvetom, pomislili biste da su Džek Nikolson, Brus Springstin ili Skarlet Johanson nedavno posetili ovo mesto. U dnu restorana, stari aparat širio je zvukove Kleptonove gitare za pet-šest gostiju usamljenika. Napolju, na trotoaru, Konor je pušio cigaretu, gledajući ispitivački Ivi kroz staklo kako bi otkrio šta se krije iza lica te devojčice.

Ivi je svoju jaknu smotanu u loptu bila spustila pored sebe na klupu. Ispod otkopčanog džempera videla se crna majica sa natpisom *Kabbalists do it better*. Oko vrata, na srebrnom lančiću visio je privezak u obliku naopakog krsta i jedna zvezda petokraka. Večerala je tako halapljivo da se sva bila umazala kečapom. Dok se brisala papirnom salvetom, Konor primeti da je imala zavoje na zglobovima. Upadoše mu u oči tragovi samoranjanja na unutrašnjoj strani ruke. Bilo bi malo reći da je ova devojčica loše. Konor je video kontraste u njoj. Bila je puna odlučnosti, a istovremeno, na ivici propadanja.

Taj talenat, sposobnost da zaviri u dubine ljudske duše, delio je sa Markom još od njihovog detinjstva.

Mark...

Pri pomisli na svog prijatelja pogled mu se ukoči. Još kao deca, obećali su da će uvek moći računati jedan na drugog. Tokom niza godina uspevali su zajednički da premoste teškoće od kojih ih život nije čuvao. Ali, Lajlin nestanak srušio je sva njihova obećanja.

Konor povuče poslednji dim cigarete i baci opušak u sneg. U toj božičnoj noći, činilo mu se da nosi sve nevolje ovoga sveta na svojim leđima. Šta je tražio tu, u tri sata ujutru, smrzavajući se, umesto da je bio u svojoj kući. Ne može nastaviti ovakvim životom. Kostim Majke Tereze bio je pretežak. Možda je bilo vreme da napravi pauzu, zaboravi na pacijente, ode iz Menhetna i na nekom drugom mestu započne novi život.

Da se ponovo rodi.

Nekoliko trenutaka opuštala ga je pomisao na ovu mogućnost, dok ne postade svestan da ga Ivi posmatra kroz staklo. On podiže glavu i, prvi put, pogledi im se sretoše. Konoru tada postade jasno na koga ga je podsećala ova devojčica.

Na njega samog.

I ne poznavajući je, on je osećao da njih dvoje dele isti bol. Ona je svoj nosila kao zastavu, a on je svoj skrivao iza titule doktora. Mada, na kraju krajeva, pripadali su istoj grupi.

Konor odluči da se vrati u toplu kafeteriju. Gitara Boba Dilana bila je zamenila Kleptonovu. *Shelter from the storm. Sklonište od oluje*. Jedna od njegovih omiljenih pesama, koju je Dilan napisao 1975, posle razlaza sa njegovom ženom Sarom. Još jedan dokaz o pozitivnom uticaju patnje na umetničku kreativnost...

„I, šta kažeš za hamburger?“ upita sedajući na klupu ispred nje.

„Nije loš“, primeti Ivi pijuckajući milkšejk.

Konor se nagnu prema devojčici. Ako je hteo da joj pomogne morao je da sazna nešto više o njoj. Zato joj se obrati što je mogao više ubedljivo.

„Malopre, rekla si mi da ti treba novac...“

„Pusto to“, dobaci ona.

„Ne, objasni mi, te pare, za šta su ti potrebne? Želim da razumem.“

„Nema šta da se razume!"

„Ako to gledaš tako..."

Konor duboko uzdahnu. Zašto đavo uvek želi da upravlja ljudima protiv njihove volje?

Neraspoložen, ustade od stola i ode do šanka da poruči pivo, sve vreme držeći Ivi na oku. Zabrinuta, ona je grickala nokte, nalakirane crnim lakom, lica okrenutog prozoru.

Plaćajući pivo, Konor pregleda sadržaj svog novčanika: tri novčanice od sto dolara koje je ranije podigao na bankomatu. Kako bi se osećao sigurnije, imao je potrebu da uvek sa sobom nosi veću količinu gotovine. Klasičan refleks nekadašnjeg siromaha. Jedna ideja mu pade na pamet. Spusti se sa barske stolice i krenu ka klupi gde je Ivi prikupljala svoje stvari spremajući se da ode.

„Igraćemo jednu malu igru", reče stavljajući na sto jednu od novčanica od sto dolara.

„Kako se zove ta tvoja igra? Korupcija maloletnika?"

„Učinilo mi se da si htela da zaradiš novac..."

Posmatrala je novčanicu sa osećajem prezira i radoznalosti. On pokri jedan njen deo svojom rukom i Ivi primeti da mu na domalom prstu fali zaglavak.

„Ako hoćeš, tvoja je", on povuče novčanicu prema Ivi. „Odgovori na moje pitanje i tvoja je."

Ona ga pogleda, oklevajući da prihvati igru u kojoj nije poznavala pravila. Ali, na kraju: „Hajde, postavi pitanje..."

„Za šta ti je potreban novac?" upita Konor fiksirajući je pogledom.

Ivi primače ruku zelenoj novčanici.

„Da kupim pištolj", hrabro odgovori.

Dohvati novčanicu i stavi je u svoj džep, prkosno gledajući Konora.

To je bio najlakše zarađen novac u njenom životu.

Konor se sledi. Bio je zaprepašćen devojčicinim odgovorom. Pred očima mu se pojavi slika vatrenog oružja, zatim prasak i krik.

Jedno daleko sećanje koje se iznenada pojavi. Neraspoložen, on izvuče drugu novčanicu iz džepa i stavi je na isto mesto na stolu.

„Za šta ti treba pištolj?”

Ovog puta Ivi je duže vremena oklevala. Prvo pomisli da slaže, ali joj se učini da bi Konor to osetio. Na neki način, istina je bila retka i dragocena i sto dolara, koje joj je davao, bile su cena te istine.

„Zato što hoću da ubijem jednog čoveka.”

Ove reči padoše kao presuda. Ošamućen, Konor obori glavu, užasnut devojčicinim odgovorom. Ipak, on razmota i treću novčanicu, stavi je na sto i postavi svoje poslednje pitanje: „Zbog čega želiš da ubiješ čoveka?”

Ovog puta, Ivi nije oklevala. Već je bila otišla predaleko da bi se povukla. Zgrabi poslednje dolare pokretom kojim se kupi dobitak na pokeru.

„Da se osvetim.”

U Konorovoj glavi, iz prošlosti iskrsnuše tri reči - jedna neumoljiva osveta - od kojih ga prođe jeza kroz leđa.

„Kako to, da se osvetiš? Kome? Zbog čega?” Ali, Ivi je već bila obukla jaknu i umotala se šalom.

„Žao mi je”, reče ustajući, „ali to su dva dodatna pitanja a ti više nemaš čime da platiš.”

Uhvaćen u sopstvenu zamku on ju je nemoćno gledao, dok je za sobom zatvarala vrata restorana.

„Čekaj!” viknu da bi je zadržao. Sustiže je na ulici. Sneg je i dalje padao ujednačenim ritmom prekrivajući grad svojim teškim i tihim ogrtačem. „Ne možeš tako da odeš. Hladno je, opasno. Pronaći ću ti prenoćište.”

Bez reči, ona mu okrenu leđa. Kao zadnje sredstvo, Konor joj stavi u džep vizitkartu sa svojim podacima.

„Ako se predomisliš...”

Mada je znao da neće doći do toga.

Prelazeći ulicu, Ivi zastade nasred pešačkog prelaza, okrenu se ka Konor u i po prvi put, ona upita njega: „Podsećam te na nekog... na koga?”

Ispred kafeterije, Konor je pušio još jednu cigaretu. Kolutovi plavog dima, zgusnuti od hladnoće, podizali su se iznad njegove glave.

„Na mene.“

Ona ga pogleda, iznenađena i zbunjena njegovim odgovorom. Poslednji put, pogledi im se sretoše, a onda lvi produži dalje. Gledajući je kako nestaje u noći, Konor je nervozno povlačio dimove cigarete.

Uskoro je izgubi iz vida. Ipak, on ostade još dugo tako, blesavo zagledan u tragove njenih stopala otisnutih u snegu. Naravno, nije on mogao baš svakog da spasi. Ali, šta bi mogla očekivati od života jedna petnaestogodišnja devojčica, izgubljena, bez novca, usred zimske noći na Menhetnu.

4. Put u noći

Kada se gledaš u ogledalu i želiš da ga razbiješ, nije ogledalo to što treba da bude slomljeno, nego si ti taj, koji treba da se promeni.

Nepoznat autor

Konor parkira auto u Brum strit a zatim prošeta kroz dva mala naselja koja su ga delila od sopstvene kuće. Kao i drugi delovi grada i Soho je bio prekriven snegom koji je skrivao svetleće reklame umetničkih galerija, restorana i modnih butika. Zastade ispred jedne zgrade sa gvozdenom armaturom. Njena nedavno obnovljena fasada bila je okićena sa stotinu lampica, dok je na trotoaru nedovršeni Sneško Belić uzaludno čekao šešir, šargarepu ili lulu.

„Uvek imaj ovo sa sobom, drugar“, reče doktor, vezujući mu svoj šal.

U holu, Konor pokupi svoju poštu i pozva lift. Mašina ga odvede do poslednjeg sprata gde se nalazio njegov stan, veliki industrijski prostor preuređen u antičkom stilu. Unutra, nije se osećao ni miris kolača ni pečene ćurke. Nije bilo ni božične jelke ni dečje sobe. Hladno i beživotno. Pre pet godina, kupio je ovaj stan kao simbol socijalnog uspeha, ali ga nikada nije potpuno opremio ni dekorisao.

Previše posla, komplikacije... a uglavnom, niko s kim bi podelio poslove opremanja.

Dok je svoj život posvetio upoznavanju duša drugih ljudi, on sam bio je zagonetan i misteriozan. Voleo je žene, ipak, sve njegove dotadašnje veze bile su bez perspektive. Čak i kada je sve bilo u redu, dolazio je momenat kada mu je partnerka zamerala na njegovoj zatvorenosti. Kako bi mogao priznati da u ljubavnim

odnosima nije uspevao da uspostavi onaj nivo intimnosti koji ga je vezivao za njegove pacijente.

On zevnu, otvori frižider i izvadi bocu šardonea koja je već bila načeta. Natoči sebi čašu i vrati se u dnevni boravak. Kako je u stanu bilo hladno, on popi piće naskap i ne odoli potrebi da naspe još jedanput.

Te večeri, on oseti da se u njemu rada stara potreba za autodestrukcijom. Proveo je život boreći se protiv nje, ali je znao da ta borba zahteva neprestanu opreznost.

Odveza kravatu, napravi nekoliko koraka do zastakljene terase, a onda se sruši na krevet. Pred očima mu je i dalje bila slika te čudne devojčice, Ivi, koja je htela da mu ukrade torbu. Mislio je na tugu koju je video u njenim očima i bi mu žao što ništa nije mogao da učini za nju. U glavi su mu odzvanjale njene zabrinjavajuće reči sve dok nije dobio migrenu: „*hoću da ubijem jednog čoveka*“, „*da se osvetim*“.

„Nemoj da učiniš tu glupost“, prošaputa, kao da ga je Ivi mogla čuti. „Šta god da ti je uradio taj tip, nemoj ga ubiti.“

U tom trenutku, zazvoni telefon. On podiže obrve. Sigurno je Nikol. Posle svega što se dogodilo bio je zaboravio da joj se javi.

Podiže slušalicu.

To nije bila Nikol.

Bio je to glas jedne mlade žene potpuno pometene strahom, koja je sebe okrivljavala za neko ubistvo.

5. Svetlost

Niko ne može dočekati zoru a da ne prođe putem noći.

Halil Džubran

Tri meseca kasnije.

Zima je na izmaku, početak proleća.

Bledoružičasta zora rađa se na Ist sajdu, sluteći jedan sunčan dan. Nedaleko od obala Ist Rivera nalazi se Notrdam, mala španska parohijska crkva, zaglavljena između jednog skladišta i jedne bezlične zgrade. U njoj se nalazi centar za privremeno prihvatilište beskućnika. Iako samo sa osnovnim uslovima - okrnjene pločice, rasklimane pregrade, pokvarena instalacija - ovo mesto je bilo omiljeno onima koji žive na ulici. Nasuprot oficijelnim prihvatilištima, znali su da im ovde neće postavljati pitanja i da mogu pronaći hranu i čistu odeću.

U velikoj spavaonici u podrumu budilo se desetak beskućnika, koji su ležali na poljskim krevetima, dok su se, u zajedničkoj prostoriji u prizemlju, ranoranioci služili skromnim doručkom. To je mesto čuda dvadeset prvog veka: za jednim stolom mlada ali već krezava žena srče kafu iz činije; do nje, neki ogroman Rus amputirane ruke nespretno mrvl keks da bi što duže uživao u njemu; pored prozora stari, mršav crnac, neosetljiv na hranu, zgrčio se u vreći za spavanje, ponavljajući svoju dosadnu žalopojku.

Odjednom vrata se otvaraju i ulazi čovek guste brade, u crnom mantilu. Iako nije ovde spavao bio je redovan posetilac. Odskora, navikao se da dolazi da bi napunio bateriju mobilnog telefona u sali gde se ručalo.

Nezainteresovan za sve oko sebe, Mark Hadavej se polako dovlači do jednog ugla i ruši se pored utičnice za struju u koju

uključuje hromirani aparat. Od Božića nije video svoju ženu. On sada više ni na šta ne liči. Kosa čupava, pogled ugašen, lice ulepljeno prljavštinom. Odavno, napustio je svet živih i kreće se kroz gustu maglu. Poslednja etapa pre kraja.

Primljena je nova poruka.

Metalni glas iz telefona nije skrenuo njegovu pažnju dok...

„Mark? Ja sam...”

Ali, ovaj glas je prepoznao: to je njegova žena. Iako je bio u bunilu, on nasluti jecaje u glasu: „Javi se, hitno je.”

Kratka pauza, zatim:

„Moram nešto da ti kažem...”

U tom trenutku Mark je ubeđen da će mu Nikol javiti kako je pronađen Lajlin leš. Iznenada vidi užasnu scenu: jedan džin, zver, mala devojčica koja vrišti u noći, ali...

§

»Ti si...

Više ne uspeva da diše. U slepoočnicama mu odzvanjaju otkucaji srca.

„...ti si bio u pravu”, nastavlja Nikol.

Opet tišina. Ovaj put ništa ne pretpostavlja, ništa ne razume. Onda:

„Pronašli su je...”

Zatvara oči, nalazi snagu da prošapuće molitvu, ne znajući tačno kome da je uputi.

„Živa je, Mark.”

Talas vreline prolazi mu telom parališući ga. Sada on počinje da plače.

„Lajla je živa.”

6. Živa

Voleti, znači paziti na samoću drugog, nikada je ne ispunjavajući, čak i ne prepoznavajući je.

Kristijan Boben

Mark i ne presluša ponovo poruku. Lajla je bila živa. Minut ranije, pregledao je čitulje, ali sada se osećao preporođenim, oduševljen novošću koju je upravo čuo.

Izađe iz prihvatilišta, ostavši bez daha pretrča čitavu Ulicu Stenton i stiže do Male Italije. Nekoliko puta pokuša da zaustavi taksi, ali nijedan ne prihvati da ga poveze. Ionako, nije imao ni dolar u džepu. Nema veze, prošvercovaće se u metrou do Bruklina. U vozu, sruši se na sedište da bi došao do vazduha. Ostao je bez daha, pogled mu se mutio, ali nije smeo da se slomi. Ne sada. Morao je da se smiri, brzo da se savlada. Iako mu je glava bila na ivici da eksplodira i srce bubnjalo sto šezdeset otkucaja u minutu.

DOĐI SEBI. Moraš opet da postaneš onaj od pre. Uradi to za Lajlu. Ona je ŽIVA. To si ti oduvek znao. Ne znaš tačno kako, ali si ODUVEK znao.

On zatvori oči i pokuša da dovede svoje misli u red.

Zato si se odupreo želji da se ubiješ. Da bi bio ovde kada je pronađu. Sada ćeš morati da joj pomogneš. Moraš biti jak zbog NJE.

Dugo ostade u tom položaju, ne gledajući oko sebe ništa osim nazive stanica u koje je ulazio voz.

U toj zbruci koja je vladala njegovim mozgom, odjednom mu sinu ideja. Intuicija, više nego realna misao. *Datum! Proveri datum!*

Na sedištu ispred njega, nalazio se jedan primerak Njujork posta od tog jutra. Dograbi novine, grozničavo ih pregleda tražeći datum: subota 24. mart 2007. Nikolina poruka u telefonu bila je od prethodne večeri. Znači, juče su pronašli Lajlu.

23. mart. 2007!

Sam taj datum nije predstavljao ništa posebno, ali u njegovoj glavi i njegovom srcu., bio je označen crvenom bojom.

Bio je 23. mart 2002. kada je Lajla nestala.

Pre pet godina.

Na isti dan.

§

Mark stiže do tihe male ulice u Bruklinu, u kojoj se nalazila kuća koja je nekada bila „njegov dom“, ali to više nije tako. Na trotoaru ugleda policijski auto, nepropisno parkiran.

U dva koraka on pretrča ulazne stepenice, zalupa na vrata i ne pokušavajući da pozvoni.

Nikolino lice pojavi se na vratima. Njen pogled, otkrivao je sve: patnju zbog njegovog odlaska, snagu duboke ljubavi. Zatim zagrljaj, prekinut dolaskom agenta FBI-ja, sakrivenog iza njegove žene.

„Dobar dan, doktore Hadavej.“ Policajac pokaza svoju identifikaciju. „Frenk Maršal, kancelarija FBI-ja u Kaliforniji, mislim da me se sećate.“

Mark se okrenu prema njemu. Mora da ga je Nikol bila odala, jer policajac nije bio iznenađen videvši ispred sebe klošara. Bio je krupan, poput Eda Harisa: robustan, isfeniran, dobroćudnog izgleda. On je vodio slučaj Lajlinog nestanka.

„Gde je ona?“ upita Mark. „Gde je Lajla?“

Nikol otvori usta, ali Maršal odgovori umesto nje.

„Treba biti oprezan, doktore Hadavej“, upozori, krenuvši prema stolu na kome se nalazio lap-top. „Za sada nismo sto posto sigurni da se radi baš o vašoj kćerki. U toku je DNK analiza koja će nam, sigurno, reći više.“ Maršal pritisnu tipku i na ekranu se pojavi lice

devojčice. „Ova fotografija je napravljena sinoć, nekoliko časova nakon što su je pronašli.“

Mark se nagnu nad ekran.

„Lajla!“ uzviknu bez dvoumljenja. „To je naša kćerka!“

„Nadam da je tako“, odgovori Maršal.

„Hoću da je vidim!“

„Doktore, ona nije u Njujorku.“

Mark priđe Maršalu.

„Gde je ona?“

„U Los Anđelesu, na klinici, Sent Frensis memorijal.“

„Kako... kako je ona?“

„Još je teško bilo šta reći. Doktori vrše sva ispitivanja. Rano je za...“

„Da li je... zlostavljana?“

„Zaista još ništa ne znamo.“

Mark prasnu:

„Kako to ne znate ništa!“

Bio je toliko blizu policajca da ga je mogao dohvatiti. Mrsko ga odmeri pogledom.

„Smirite se“, predloži Maršal ustuknuvši. „Sve ću dovesti u red, kao što sam već učinio sa vašom ženom.“

Nikol ih povede do kuhinje i pripremi kafu. Dva čoveka sedoš jedan pored drugog, Maršal izvadi svoj notes sa beleškama, kako bi bio siguran da ništa neće zaboraviti.

„Devojčica stara desetak godina pronađena je juče po podne, oko i sedamnaest časova, lutajući alejama tržnog centra Sanšajn plaža u Orindž Kauntiju u Los Anđelesu.“ Mark stavi glavu u ruke, Maršal nastavi: „Njena starost, sličnost, mladeži, ožiljak na bradi: sve nas navodi da mislimo da se radi o vašoj kćerki.“

„Taj tržni centar“, uzdahnu Mark, „tamo je...“

„Tamo je nestala, tačno pre pet godina, na isti dan“, završi Maršal.

Na Markovom licu pojavi se izraz neverice.

„Isti sat, isto mesto, posle pet godina...”

„Ne može se sa sigurnošću tvrditi da je slučajnost, slažem se sa vama.”

„A Lajla, šta vam je ona rekla?”

„To i jeste problem, doktore Hadavej, vaša kćerka *NIŠTA* nije rekla.” Mark podiže obrve. „Nije progovorila ni jednu jedinu reč”, objasni Frenk, “ni pred nama ni pred medicinskim osobljem koje brine o njoj od juče po podne.”

Potpuni mutizam?

§

Mark je već razmišljao iz ugla doktora. U svojoj karijeri, imao je mnogo slučajeva dece obelele od mutizma.

„Dovoljno sam čuo!” reče ustajući sa stolice. „Krećem za Los Anđeles. Idem po Lajlu.”

„Rezervisali smo vam karte za danas ili sutra”, odgovori Frenk ustajući. „Nazovite me kad budete spremni. Naš auto će vas odvesti na aerodrom.”

„Spremni smo”, odbrusi Mark. „Nema šta da se čeka.”

U prostoriji nastade neprijatna tišina, a onda Nikol reče:

„Ne!”

Mark se začuđen okrenu prema njoj. Umesto odgovora, ona prstom pokaza prema staklenim vratima. Mark pogleda staklo i vide na njemu svoj odraz, kao u ogledalu. Bio je to odraz mršavog, prašnjavog stranca duge, prljave kose, guste brade, ranjavih usta, zakrvavljenih očiju. Ulivao je strah.

„Ne želiš da te vidi takvog, zar ne?”

„Sreća da svi moji klijenti ne rade kao vi”, progundā Džo Kalahan, jedan od poslednjih tradicionalnih brica u Bruklinu. „Dve godine pauze od poslednjeg šišanja, zaista nije pametno, doktore Hadavej! Da i ne govorimo o bradi!”

§

Starom frizeru trebalo je dobrih sat vremena truda da dovede posao do kraja. Na kraju dobro obavljenog zadatka, on postavi ogledalo iza Markovog potiljka kako bi mu pokazao novu frizuru.

„Nadam se da sledeći put neću tako dugo čekati“, obeća Mark.

Sa kosom kraćom deset centimetara i sveže obrijan, on ugleda lice koje nije bilo lako prepoznati.

Posle frizera, Mark svrati do jednog butika u Park Sloup, gde je često išao dok je još bio mlad, nadobudan doktor pun ambicija. Jedne platnene pantalone, dobro skrojena jakna, najnoviji model polo majice sa srebrnkastim krokodilom... naravno da odelo čini čoveka. Nekoliko sati ranije on je bio samo olupina koja se vukla po prljavštini, a evo kako je, s malo kozmetike i nekoliko parčadi garderobe, uspeo sve da obmane.

Vrati se kući pešice. Ispred više nije bilo policijskog auta.

Dobro da su ih se rešili!

Krenu da pozvoni ali se seti da mu je Nikol bila vratila ključeve. Otključa vrata i prođe hodnikom. Prozori su bili otvoreni. Dnevna soba bila je okupana prolećnom svetlošću, mirisalo je na bergamot i cvet narandže. U stereo-uređaju vrteo se CD Kita Džereta, prskajući prostoriju kišom kristalnih nota. *The Koln Concert*: apoteoza Džereta, najbolji improvizovani koncert svih vremena, koji se sviđao čak i onima koji inače nisu slušali džez. Marka obuzeše emocije. Ovaj disk za njega je imao sentimentalnu vrednost: Nikol mu ga je poklonila na početku njihove veze.

„Nikol!“ pozva Mark.

Tišina. Mora da je na spratu.

Pope se, preskačući po dve stepenice.

„Nikol!“ i Otvori vrata kupatila.

Nikog.

Zastade na ulazu njihove spavaće sobe. Zakačena o vrata, jedna razglednica koja predstavlja dva isprepletana tela kako lebde u maglovitom pokrivaču. Mark odmah prepozna *La Valse*, skulpturu

Kamij Klodel, koja im se dopala u muzeju Rođen, tokom njihove prve posete Parizu.

Muzika Džereta, strast Kamij Klodel. Dva kolačića, madeleines, koje je ostavila Nikol i koji su ga vratili u davnu prošlost. Ali, gde je bila njegova žena? Zbunjen, on uze razglednicu i na poledini ugleda nekoliko reči napisanih na brzinu.

Mark, ljubavi,

Ne brini za mene! Dobro sam, ali ne mogu sada da idem u Los Anđeles.

Znaj da ono do čega mi je sada najviše stalo jeste to da opet budem sa tobom i našom kćerkom. Ali, to je nemoguće. Na ovo putovanje moraš otići sam. Oprosti mi što ti ne mogu otkriti više. Kasnije, shvatićeš. Šta god da se desi dalje, znaj da sam te uvek volela i da ću te uvek voleti.

Nikol

7. Made in heaven

Došao je kada sam bila uplašena / njegovim dolaskom, moj strah se smanjio.

Emili Dickinson

Dvanaest sati kasnije Los Anđeles

Bolnica Sent Frensis memorijal

Lift nije prestajao da se penje. Skučeni unutra, Mark Hadavej i Frenk Maršal gledali su se popreko. Pre nego što je kabina stigla na odredište, agent FBI-ja odluči da postavi pitanje koje mu je peklo usta: „Vama nije čudno što nam se vaša žena nije pridružila?”

Mark ne odgovori ništa, ostavljajući Franka u neprijatnom osećaju da govori u prazno.

„Ipak”, nastavi Frenk, „njena kćerka, za koju je verovala da je mrtva, pronađena je i...”

„Šta, u stvari, hoćete tim da kažete?” prekide ga Mark, iznerviran.

Frenk je namerno kratko oklevao, onda reče:

„Ako imate neke informacije u vezi sa vašom suprugom, koje su nama nepoznate, ako postoji neka sumnja, treba da nam to kažete. Eto šta hoću da kažem.”

Ali, Mark nastavi da ga ignoriše i, pri tom mu, čak, okrenuvši leđa. Morao je da zaboravi tu čudnu poruku koju mu je ostavila Nikol i koju nije razumeo. Tada, morao je da misli samo na svoju kćerku koju će videti za nekoliko minuta. Ništa drugo nije bilo važno.

„Još nešto”, dodade Frenk, „zbog potreba ovog slučaja, FBI ne želi da se objavi da je pronađena vaša kćerka. Nismo dali informaciju štampi i želimo da novinari ostanu po strani, za sada.”

„Zašto?”

„Imamo naše razloge”, obazrivo odgovori policajac.

Ali Mark napade:

„Koje mi, naravno, nećete reći. Uvek vaša opsjednutost tajnama. Završeno je sa svim tim. Ne možete više ništa da mi namećete!”

Izazvan Markovim ponašanjem, Frenk pritisnu dugme za hitne slučajeve, zaustavljajući lift između dva sprata kako bi raščistili situaciju.

„Da se razumemo, Hadavej: pustiću vas da povedete kćerku u Njujork, pod uslovom da poštujete nekoliko pravila.”

„Naporni ste. Pokrenite taj lift!”

„Zahtevam da psiholog iz FBI-ja svakodnevno prati vašu kćerku. Kada bude odlučila da priča, mi ćemo je ispitivati.”

To je bilo previše za Marka. Za manje od sekunde on uhvati federalnog agenta za kragu jakne i nasloni na ogledalo lifta neočekivanom silinom koja zaljulja kabinu.

„Ja sam psiholog, razumeš! Moja kćerka neće ići ni kod koga drugog. Ja sam specijalista za te slučajeve, najbolji u svom domenu.”

Frenk nije pokušavao da se odbrani, jednostavno primeti:

„Vi ste, možda, bili najbolji. Ali trenutno, vi ste samo jedan agresivan i impulsivan čovek, koji je dve godine proveo na ulici. Ne baš neki kvaliteti koji bi umirili dete u stanju šoka, složićete se.”

Mark stegnu pesnice, pritiskajući ga još jače.

„Vi niste bili sposobni da pronađete Lajlu! To što je ona sada ovde, nije vaša zasluga. Zato me ostavite na miru. Ja preuzimam kontrolu. Slučaj je završen.”

Mark oslobodi svoju žrtvu i pritisnu dugme za pokretanje lifta.

Frenk popravi okovratnik dodajući neutralnim tonom:

„Slučaj će biti završen onda kada otmičar vaše kćerke bude uhapšen.”

Vrata lifta se otvaraju ispred dugačkog hodnika sa staklenim prozorima o koje udaraju vetar i kiša. Pala je noć i svetla grada stapaju se u beskraju, nad gradom anđela.

Mark nastoji da sledi uputstva koja su mu dali. Lajlina soba nalazi se na kraju hodnika.

Ugleda vrata, na četrdesetak metara ispred njega.

Soba 466.

Četrdeset metara.

Bolnica vrvi od doktora i medicinskih sestara, ali Mark ne čuje ništa. Obavijen svojom tišinom, on polako nastavlja kao da treba da zaroni na dah. Nestrpljiv je i pun treme. Kako bi se opustio, ponavljao je sebi da je spreman na sve mogućnosti: možda ga kćerka neće prepoznati ili će biti agresivna, možda će on biti nemoćan da joj se obrati, možda...

Trideset metara.

Vreme se razvlači u beskonačnost. Zašto je toliko uplašen? Ipak, on je taj koji je bio u pravu. Pet godina, sam protiv svih, upotrebio je svu svoju energiju kako bi odbacio pretpostavku da je Lajla mrtva. Više se borimo glavom nego pesnicama. Tu lekciju su, on i Konor, poneli iz njihovog teškog detinjstva iz opasnog dela Čikaga. To uverenje ih je vodilo pri izboru profesije. A kada je bol prejak i kad udarci postanu neizdrživi, onda se zavučemo u sebe i čekamo da oluja prođe. Uvek dođe trenutak kada se neprijatelj umori. Uvek dođe trenutak kada se, najzad, ukaže nada za spas.

Dvadeset metara.

Što je bliže, više u sebi oseća sve ono što je podnosio poslednjih nekoliko godina. Predugo je pet godina u dubokoj tami, znajući da njegova kćerka pati a da ne može ništa učiniti za nju. Teško je, kao jedini način, izabrati i sopstvenu patnju, kao poslednji pokušaj zajedništva.

Deset metara.

Još nekoliko koraka i završiće se košmar.

Trenutno, teško mu je da poveruje u to.

On još nije stigao do vrata kad se ona polako odškrinuše.

Najpre, raspozna je samo oreol kovrdžave kose iznad velike, roze pidžame. A onda, devojčicu, u pratnji medicinske sestre, kako podiže glavu prema njemu.

To je ona! Porasla je, naravno. Ipak, njemu se čini tako mala, tako slaba... U njegovom srcu je eksplodirala tempirana bomba, ali, da je ne bi uplašio, savladava se da joj ne potrči u susret, pa joj, kratko, maše f rukom.

Celim telom on drhti.

Nemoj da odeš, Lajla, nemoj da odeš!

Devojčica se nije pomerila. Mark se usuđuje da je pogleda u oči.

Hiljadu osam stotina dvadeset osam dana od kada je nestala. Pripremao se da ugleda jedno unezvereno i zbunjeno dete, ali u njenim očima nije video ni užas ni patnju. Naprotiv, izgledala je smirena i tiha. Štaviše, ona ga gleda blago se smešeći, pušta ruku medicinske sestre i trči mu u susret. Mark se saginje i, konačno, uzima je u naručje.

„Sve je u redu, dušo“, kaže, podižući je. Čvrsto je grli preplavljen beskrajnom zahvalnošću. Taj osećaj jači je od onog što je osetio kada se ona rodila.

„Gotovo je“, šapuće joj na uho. „Gotovo je.“

Da bi susret učinio opuštenijim, Mark stavlja ruku u svoju torbu i odande vadi malog plišanog zeca, koga se setio da ponese iz Njujorka.

„Poneo sam ti tvog belog zeca. Sećaš li se? Nikad nisi zaspala bez gospodina Zeca.“

Devojčica uzima igračku i naslanja je na svoje grudi.

„Gotovo je, dušo“, ponavlja Mark, kao da želi sam sebe da ubedi. "Idemo kući."

8. Terminal

*Sanjati nemoguć san
Nositi tugu zbog odlazaka
Goreti od moguće temperature
Otići gde niko ne odlazi.
Žak Brel*

Danas

25. mart - osam časova ujutru Aerodrom u Los Anđelesu

MARK

Taksi se zaustavi ispred terminala 2, ali Mark ne izađe odmah. U toku vožnje do aerodroma, Lajla je zaspala naslonjena na njegovo rame, pa nije želeo grubo da je probudi. Pošto su napustili bolnicu, prespavali su u jednom hotelu u centru. Lajla i dalje nije progovorila ni reč, ali je delovala smireno i srećno što ga vidi. I „*Govorićeš ponovo*“, obeća on uspavanoj devojčici. U to je bio siguran. Trebalo je samo da se oseti zaštićeno i zbrinuto. A Mark će učiniti sve da joj ulije poverenje.

Kroz zatamnjena stakla berline, uplašeno je gledao gužvu koja je vladala na ulazima u aerodrom. Mrzeo je Los Anđeles, njegov zagađen vazduh, njegovu površnost i naprasitost. Uvek mu se činilo da ovaj ogromni grad guši sve pod sobom: i prirodu i ljude. U pregrađenom delu automobila još nekoliko trenutaka osećao se sigurno, uljuljkan čistim intonacijama violine koje su dopirale iz zvučnika.

Ova muzika... poznata mi je.

„Lepa je ova muzika, šta je to?“

„Bahova Čakona“, odgovori taksista, meloman, pružajući mu omot CD-a.

Mark razgleda glamuroznu fotografiju na omotu: violinistkinja u laganoj odeći, licem naslonjena na ogledalo, odavala je utisak dvoglavog bića, seksepilnog i zabrinutog. Na žutoj etiketi prestižne marke bilo je ispisano ime muzičarke i program resitala: *Nikol Hadavej svira Baha Partitas for solo violin*.

Mark ne stiže da se zbuni. Lajla je otvarala oči. Pogleda u svog oca smešeći se i kratko zevnu.

„Hoćeš da obučeš jaknu, idemo na avion“, predloži Mark.

Devojčica se spremi i oni izadoše iz automobila uputivši se ka terminalu.

U holu odlazaka, tenzija je bila maksimalna. Nedelju dana ranije, u Engleskoj je bila otkrivena nova teroristička zavera, što je posejalo paniku s obe strane Atlantika, izazivajući seriju lažnih uzbuna. Antiteroristička opreznost bila je povećana s kritičnog na opasan nivo i svaki dan je bilo otkazivano po nekoliko letova. Mark proveri da li je to slučaj i s njihovim avionom, zatim se uputi na čekiranje. Znao je da pojačana kontrola putnika i prtljaga usporavaju ukrcavanje pa je hteo što pre da obavi tu formalnost. Usred gužve čvrsto je stezao Lajlu za ruku, ne želeći da rizikuje da je opet izgubi.

„Doktore Hadavej! Doktore Hadavej!“ Mark se okrenu, iznenađen ovim prozivanjem, i nekoliko metara iza njega, nepoznat čovek trčao je prema njemu.

„Mikael Filips, radim za Herald“, predstavi se. Mark podiže obrve.

„Želeo bih nekoliko reči od vaše kćerke“, reče reporter, vadeći iz džepa magnetofon.

„Nemamo ništa da vam kažemo“, odgovori Mark, zagrlivši Lajlu i krenu dalje žureći.

Ali, novinar mu prepreči put, trudeći se da bude ubedljiv: „Nudimo vam dogovor: sedamdeset pet hiljada dolara za intervju i nekoliko fotografija...“

„Nosite se do đavola!“ opsova Mark.

Okrenuvši se, on se uveri da je novinar iskoristio svoj mobilni telefon da napravi fotografiju. Sve kako bi zaštitio Lajlu, uhvati Filipa za vrat, stežući jako, sve dok reporter ne odluči da ispusti telefon. Aparat pade na pod i Mark ga zgazi.

„Plaćete mi za ovo!“ zapreti novinar, masirajući vrat. Mark ga nekoliko sekundi gleda, iznenađen svojom impulsivnošću i brzinom kojom se odigrala ova svađa.

Pošto se okrenuo i nastavio prema ukrcavanju, začu Filipa koji ga je upozoravao:

„Vi ste u velikom sranju Hadavej, a niste ni svesni. Istraživao sam i pronašao informacije koje sam vam mogao dati. Vi ne znate istinu. Ni o vašoj ženi ni o vašoj kćerki!“

IVI

Aerodromski autobus, koji polazi iz stanice Union, doveze svoje putnike ispred terminala 2. Među njima, jedna petnaestogodišnja devojka, u gotik fazonu. Ivi je poslednja izašla. I dalje pospana, ona požuri u hol za odlaske i, žmirkajući, pregleda ekrane, proveravajući vreme svog leta. Prethodnu noć prespavala je na klupi pa je bila sva ukočena. Krčalo joj je u stomaku. Zglobovi su joj pucali a kosti bile tako slabe, kao da će se svakog časa polomiti. Čežnjivo pogleda u deo gde je Starbaks prodavao kafu i kolače, ali, u džepu nije imala ni dolara. Izgladnela, ona diskretno pokupi iz korpe za otpatke ostatak nečijeg đusa i kolača.

Za nekoliko sati biće u Njujorku. Posle mučne neprilike, zbog koje je morala da bude u Los Anđelesu, ubuduće će moći da pronađe čoveka koga je tražila. Imala je njegovu adresu: zgrada na severu Menhetna. Kada ga bude pronašla, ubiće ga.

Ubiće ga.

Ubiće ga.

A posle će, možda, bol bit manji.

ALISON

Ogroman automobil oštih ivica, agresivne maske, s teškoćom se parkira na treći nivo parkinga u suterenu terminala 2.

Unutrašnjost poršea kajen, poput svemirskog broda, ispunjavala je do maksimuma pojačana muzika, mešavina repa i R'n'B-ja. Za volanom, mlada, dvadesetšestogodišnja žena, Alison Harison: platinastoplava kosa, kratko ošišana, slim farmerke Notify, laso kaiš, strukirana kožna jakna.

Alison prekide kontakt, i sruši se na volan. Celo njeno telo obuzimala je jeza. Ako je htela da je puste da se ukrca, morala je da se smiri. A za to nije bilo stotinu načina. Pretraži po svojoj hermes tašni i pronađe malu pudrijeru od slonovače. Uznemirena, ušmrka dve crte kokaina a onda protrlja nozdrve s malo belog praha. To je bila jedina solucija da se ne bi srušila. Bez kokaina, osećala se jadnom, nemoćnom da se suprotstavi. Od pre nekoliko godina izgubila je kontrolu nad količinom koju je uzimala, ali prah je i dalje imao efekta.

Zaista, za manje od jednog minuta Alison vrati prividno samopouzdanje i opet se oseti jakom i sposobnom da sve kontroliše. Uskoro, ovo zadovoljstvo pretvoriće se u aroganciju i hipersenzibilnost. U međuvremenu, morala je da skupi dovoljno snage da uđe u taj avion i vrati se u Njujork.

Skide svoje naočare za kratkovidost i zameni ih sočivima u boji: jedno oko roze, drugo plavo. Oglledajući se u retrovizoru, pokupi kosu leptir šnalom. Tako sređena, izađe iz automobila, posrćući na visokim potpeticama, vukući kofer na točkice. Baš kada su paparaci počeli da škljocaju, Alison ugleda svoj odraz na staklu berline koja se upravo parkirala. Staklo joj posla okrutnu, ali realnu sliku.

Sliku nadrogirane drolje koja je vredela milijardu dolara.

Evo ih tu, sve troje, na nekoliko metara jedno od drugog, u malom pozorištu sačinjenom od ovog hola aerodroma.

Mark

Ivi

Alison

Oni se ne poznaju, nikada nisu jedno s drugim razgovarali, ali već imaju nešto zajedničko.

Sve troje su na prekretnici svog života, ogorčeni, na ivici provalije.

Sve troje imaju bolnu prošlost.

Svakom je život bio srušen patnjom ili smrću.

Svako od njih se oseća i žrtvom i odgovornim.

Ali za nekoliko minuta, svi će biti u istom avionu.

I njihovi životi će se promeniti.

§

„Ovako: ja prolazim prvi a ti me prati, važi, Lajla?”

Mark skide jaknu i kaiš, stavi ih na pokretnu traku, pa zakorači kroz kontrolna vrata. Nije zazvonilo.

„Hajde sad ti.” Reče kćerki uzimajući svoje stvari sa trake.

Devojčica sva smirena dođe do oca, ali se njenim prolazom aktivira alarm sistema za obezbeđenje.

„Ispraznite džepove i skinite cipele.”

Ne bi ti smetalo da budeš malo ljubazniji, pomisli Mark, prostrelivši pogledom tipa iz obezbeđenja. U stvari, atmosfera na aerodromu tog jutra bila je naelektrisana. Tenzija je bila pojačana velikim prisustvom vojnika, postavljenih da učestvuju u pretresanju i kontroli.

Doktor čučnu pored kćerke kako bi joj pomogao da se izuje. Pretraži njene džepove, ali bili su prazni.

„Biće sve u redu, dušo.”

U čarapama, Lajla ponovo prođe kroz kontrolna vrata aktivirajući po drugi put alarm. Čudno, na sebi je imala samo farmerke, majicu i jaknu. Mark se začudi.

„Vaša mašina je pokvarena.”

Ne obazirući se na njegovu opasku, stražar obezbeđenja priđe devojčici.

„Okrenite se, devojčice, i podignite ruke.“

Lajla poslušala i čovek joj detektorom proveri celo telo.

U blizini njenog temena, aparat iznenada počeo da reaguje.

„Šta sad ovo znači?“ iznervira se Mark.

Stražar nije znao da mu odgovori. On ponovi postupak izazivajući isti efekat a zatim pozva svog kolegu da mu zameni detektor. Ali, ni novi aparat nije rasvetleo situaciju: sve je ukazivalo na to da je ispod Lajline kože bilo postavljeno neko metalno telo! Zbunjen, stražar stavi slušalice i pogleda prema kameri za videonadzor kako bi se obratio nevidljivom sagovorniku: „Gospodo, imamo problem...“

§

Mark i njegova kćerka nađoše se u jednoj kancelariji bez mnogo nameštaja, koja je podsećala na prostorije za ispitivanje.

„Objasnite mi nešto, gospodine Hadavej, da li je vaša kćerka nedavno bila podvrgnuta nekom hirurškom zahvatu?“

„Ja ne... ne znam“, priznade Mark.

„Da li je moguće da joj je nešto ugrađeno u predelu temena: neka bubica ili nekakav implantat?“

„Ne znam.“

Šef obezbeđenja ga ljutito pogleda.

„Kako to ne znate? Je li to vaša kćerka ili nije?“

„To je duga priča“, reče umornim glasom. Kondoliza se okrenu prema Lajli.

„Da li te boli glava, pozadi u predelu temena?“ Devojčica ju je gledala ne trepćući i dalje u potpunom mutizmu. „Znači, maca ti je pojela jezik.“ Mark skoči sa stolice.

„Idemo!“ odluči uzimajući kćerku za ruku. „Nema veze za avion, iznajmiću auto.“

„Nećete mrdnuti odavde.“ Potvrdi njegova sagovornica pokazujući na naoružanog vojnika na vratima.

„To ćemo videti", prasnu Mark. „A sada, vratite mi moj pasoš, | nisam ni za šta kriv."

Razgovor je poprimao konfliktan ton, kad zazvoni telefon.

„Da?" reče Kondoliza pritiskajući dugme interfona. „Gospođo, zovu iz FBI-ja", objavi sekretarica, „agent Frenk Maršal."

„Recite mu da pozove kasnije."

„Kaže da je hitno."

„U redu. Preuzeću poziv." Odluči isključivši interfon.

Mark je opet sedeo na svojoj stolici, iznenađen ovom Frenkovom intervencijom, pitao se kakav će uticaj ona imati na dalji tok situacije.

Razgovor je bio kratak, obeležen sa dva „da" i jednim „u redu, gospodine", koje je izgovorila Kondoliza. Ne slažući se s onim što je morala da učini, ona se okrenu prema Marku izvinjavajući se i reče: „Sve je u redu, doktore Hadavej", pružajući mu pasoš, „izvinite zbog uznemiravanja, želim vam oboma prijatan let."

Iznerviran ovom ponižavajućom kontrolom, Mark pomisli da bi im prijao jedan dobar doručak. U holu Bon Cafea, lanac kafeterija u vlasništvu jednog Francuza, Mark poruči dva bogata doručka. On i Lajla smestiše se za mali sto pored zelene biljke. Sa zadovoljstvom primeti da njegova kćerka ima dobar apetit, da uživa jedući svoj kroasan a la parisienne, pijući ceđenu pomorandžu. On se zadovolji jednom kafom, prelistavajući besplatan primerak USA tudej.

Terminal je bio okupan blagom belom svetlošću. Kad su Mark i Lajla ustali, jedna mlada devojka neprimetno priđe, sede za njihov sto i prigrabi ostatak đusa i jogurt, koji nije bio ni načet.

Ivi takođe, iskoristi priliku da pročita naslove dnevnih novina. Polovinu naslovne strane činio je jedan članak sa velikom fotografijom.

Samoubistvo milijardera Ričarda Harisona.

Osnivač grupe Grin Kros, jedne od svetskih lidera u veletrgovini, umro je juče u Njujorku u sedamdeset drugoj godini života. Milijarder je pronađen na svom brodu, u lokvi krvi, pošto je lovačkom puškom pucao sebi u glavu. Naši izvori tvrde da je Ričard Harison ostavio

svojim bližnjim jedno pismo u kome otkriva razloge svog postupka. Veleposednik, koji je pre dve godine objavio da boluje od Alchajmerove bolesti, nije više mogao da podnosi ovu tešku bolest.

Sahrana je sutra posle podne na Menhetnu.

Bilo je to 1966. godine u jednom malom gradu u Nebraski, kada je Ričard Harison postavio kamen temeljac svoje prve prodavnice jeftine robe. Uspeh je stigao odmah pa je ubrzo mogao otvoriti i druga prodajna mesta, najpre u regionu a zatim i čitavoj državi. Grin Kros nije prestajao sa rastom tako da danas broji više od šest stotina supermarketa širom Sjedinjenih Država. Izuzetan čovek, čuven po svojoj umerenosti, Ričard Harison je trideset godina živeo u istoj kući. Izgleda da novac nije mnogo promenio svakodnevni život ovog vlasnika kompanije, koji je uživao u imidžu „gospodin Obični“, ničim ne ističući svoje bogatstvo.

Diskrecija i asketizam, nasuprot njegovoj jedinoj kćerki Alison, o čijim skandalima redovno piše žuta štampa.

Ivi prekide čitanje novina pošto joj pažnju skrenu buka koja je dopirala iz okoline automatskih vrata. Opkoljena vojskom fotoreportera, zaslepljena blicevima, Alison Harison je ulazila na terminal. Mršava kao grančica, lica skrivenog velikim naočarima, bilo joj je teško da podnese gomilu koja ju je okruživala bombardujući pitanjima: *BLIC-BLIC-BLIC Alison! Ovamo Alison! BLIC-BLIC Kako podnosite, Alison? BLIC U kakvim odnosima ste bili s vašim OCEM? Čini se da ste bili posvađani. A DROGA, je li gotovo Alison? BLIC-BLIC Kako izgleda naslediti MILIJARDU DOLARA? Alison! Postoji li trenutno neko u vašem životu? BLIC-BLIC Da li ćete se vratiti u bolnicu? A droga, Alison! Niste odgovorili, DA LI JE ZAISTA GOTOVO? BLIC*

Pitanja su je udarala kao šamari. Alison je laskalo u početku kada su mediji bili tek počeli da se interesuju za nju. Neko vreme, činilo joj se da ona drži kontrolu i da može da koristi štampu u svoju korist. Onda je njena popularnost postala prevelika i upala je u zamku. Sada, ne prođe ni jedan jedini dan, a da neki novinar, ili bilo ko s mobilnim telefonom, ne pokuša da joj ukrade parče intimnosti.

BLIC-BLIC

Da bi se zaštitila, Alison rukom sakri lice. Uspomene iz prošlosti
navreše brzinom bumeranga.

FLEŠ.....BEK

9. Alison prvi fleš bek

Osam godina ranije.

Naslednica imperije Grin Kros izazvala skandal na Tajms skveru
(AP - 18. oktobar 1999.)

Sinoć je na Tajms skveru, posle žurke organizovane povodom njenog devetnaestog rođendana, u jednom in restoranu, Alison Harison izazvala gužvu. Devojka, očigledno pijana, izvela je striptiz nasred ulice, u prisustvu brojnih posmatrača, koji su događaj ispratili podrugljivim opaskama i dobacivanjima.

Otkako je prekinula studiranje da bi se „potpuno posvetila“ noćnim izlascima i šopingu, kćerka milijardera Ričarda Harisona redovno puni novinske stupce svojim ekscentričnim nastupima i ponašanjem razmaženog deteta.

§

Kapriciozna Alis

(AFP - 23. decembar 1999.)

Za vreme svog boravka u Parizu, bogatašica šokirala osoblje hotela George V.

Nakon što je opustošila butike na Šanzelizeu, rezervisala je još jednu sobu (pored one za njenu luksuznu pratnju) samo da bi u nju smestila pakete. „Bilo je najmanje trideset kutija cipela“, izjavila je sobarica hotela.

§

Stiv i Alison: ozbiljna veza

(Online - 14. januar 2000.)

Kanal e-Muzic objavio je prošle nedelje a od sada je i zvanično: bubnjar rok grupe Gear i naslednica Grin Krosa, već dve nedelje su u romantičnoj vezi.

Tridesetjednogodišnji Stiv Glen, čuven po svom imidžu lošeg momka i sklonosti ka alkoholu. Stiv i Alison: jedan eksplozivni koktel koji će sigurno privlačiti paparace.

§

Skandal u Chourchevel

(AFP-12. februar 2000.)

Naslednica Grin Kros imperije definitivno se nije pojavila prošlog vikenda u prestižnom skijalištu na Alpima, iako je bila rezervisala dve staze za lično korišćenje.

„Niko je nije video. Verovatno je bila uplašena medijskom presijom zbog uslova koje je tražila. Ovde ne volimo 'specijalne propusnice'", navodi jedan lokalni izvor pod velom anonimnosti.

Milijarderka kleptoman

(AP-3. maj 2000.)

Zaista, Alison Harison ne propušta priliku! Đavolasta plavuša uhapšena je juče posle podne zbog krađe garderobe u vrednosti od oko hiljadu dolara, u jednom renomiranom butiku na Beverli Hilsu.

Njen otac je već najavio da će se obratiti Džefriju Veksleru, jednom od najuspešnijih advokata, kako bi joj osigurao odbranu.

§

Alison oslobođena!

(AP-8. jun 2000.)

§

Stiv i Alison: raskid

(Online - 18. decembar 2000.)

§

Alison Harison optužena za bekstvo sa mesta događaja

(Telegraf - 3. januar 2001.)

Biti milijarder ne znači biti izvan zakona. Kako navodi Internet sajt Internet O.M.Z.com, Alison Harison je pobjegla posle izazivanja lakše saobraćajne nesreće, u kojoj, na sreću, nije bilo žrtava.

Ovaj incident bi za nju ostao bez posledica da jedan prolaznik nije scenu snimio mobilnim telefonom. Ljuta zbog objavljivanja dokaza, Alison je pozvala advokata Džefrija Vekslera da pronađe dogovor sa vlasnikom oštećenog automobila.

§

Alison Harison ima novog dečka

(Online - 12. februar 2001.)

Posle raskida sa rokerom Štivom Glenom, poznata zvezda utehu pronašla u zagrljaju Ostina Tajlera, glumca TV serije Pacific Palisade, koga je upoznala na snimanju jedne reklame.

§

Alison Harison troši bogatstvo na Roksija!

(AP-6. maj 2001.)

Naslednica ne prestaje sa modnim ludostima čak i kad je u pitanju njen... pas. Ogrlica sa dijamantima, garderoba poznatih dizajnera, terapije kod psihijatra za pse: ništa nije previše za Roksija, pudlicu koju vodi svuda sa sobom.

„Za razliku od ljudi, Roksi me nikada ne bi napustio“, potvrdila je Alison, kako bi opravdala ove troškove.

§

Vruć video-snimak Alison, na netu!

(Online -20. jul 2001.)

Pošto joj je u jednom noćnim klubu u Majamiju ukraden mobilni telefon, bogata naslednica strahuje od zloupotrebe podataka iz aparata. Pored adresa i telefonskih brojeva ličnosti iz džet-seta, u telefonu se nalaze lične fotografije i snimci. Između ostalog, jedan kratak snimak u trajanju od dva minuta, u kome su Alison i njen dečko „u žestokoj akciji“, već se pojavio na Internetu.

„Šokirana sam jer je moja intima izložena javnosti“, izjavila je Alison, „želela bih da se izvinim mojim prijateljima i porodici.“

Ubrzo posle te prve reakcije, naslednica je uspela da povрати svoj ponos:

„Vođenje ljubavi je nešto sasvim prirodno, odbijam da se osećam krivom za bilo šta“, potvrdila je.

§

Alison Harison lansirala sopstvenu kolekciju donjeg veša

(AP-6. avgust 2001.)

Njeni modeli biće dostupni samo u radnjama Grin Kros.

§

Alison Harison ponovo sama?

(Online-28. avgust 2001.)

§

Alison prihvata kabalu

(Rojters - 9. septembar 2001.)

Kao i većina sličnih njoj u Holivudu, ekscentrična plavuša objavila je da je prihvatila kabalnu religiju po poslednjoj modi.

„Ne odvajam se od svoje narukvice od crvenog konca, pomogla mi je da oteram nevolje i omogućava mi da ostanem u kontaktu sa mojom duhovnim snagom.“

§

Alison kreirala parfem

(AP - 29. septembar 2001.)

Na redu je da naslednica Harison kreira svoj parfem. Ova devojka će, u saradnji sa prestižnom markom parfema (vlasništvo njenog oca), lansirati parfem koji bi trebalo da se nađe u prodaji za Novu godinu.

§

Alison Harison, već slomljena?

(Online - 28. oktobar 2001.)

§

Alison Harison želi da se oproba kao glumica

(Imdb.com -20. novembar 2001.)

§

Od jednog do drugog sportiste...

(Online - 5. decembar 2001.)

Izgleda daje Alison Harison vrlo zainteresovana za sport. Posle fudbalera Dejvija de Lalune, sada je olimpijski šampion u plivanju, Džon Aldrin, na redu da padne u kandže bogate naslednice.

§

Parfem koji je dizajnirala Alison doživeo neuspeh

(AP - 8. januar 2002.)

§

Alison Harison uhapšena zbog vožnje u pijanom stanju

(Rojters - 12. januar 2002.)

Starleta i zvezda džet-seta, Alison Harison, uhapšena je u noći između subote i nedelje u Los Anđelesu zbog vožnje u pijanom stanju, navodi jedan policijski izvor.

Hapšenje se dogodilo u dva časa i petnaest minuta na Beverli Hilsu, nakon što je policijska patrola primetila automobil mlade devojke kako opasno krivuda putem.

Policijcima nije dugo trebalo da pronađu skoro praznu flašu tekile na zadnjem sedištu automobila. Alko-test pokazao je da je gospođica Harison bila pod znatnim dejstvom alkohola.

Ostaje da državni tužilac odluči kada će devojka morati da odgovara pred sudom.

§

Alison osuđena!

(Rojters - 24. februar 2002.)

Alison Harison danas je osuđena na kaznu u iznosu od hiljadu dolara i oduzimanje vozačke dozvole u periodu od šest meseci, zbog vožnje u pijanom stanju 12. januara.

Naslednica će, takođe, morati da prati program o opasnostima alkohola pri vožnji.

10. U avionu

Suočen sa teškoćom, čovek ima samo tri mogućnosti;

1. da se bori;
2. da ne čini ništa
3. da beži

Anri Labori

Danas

25. mart 2007. - deset sati ujutru

Aerodrom u Los Anđelesu

„Dame i gospodo putnici, kapetan Mekarti sa svojom posadom želi vam dobrodošlicu na erbas A380, koji leti iz Londona za Njujork. Molimo vas da zauzmete vaša mesta i sačekate poletanje. *Šangri-la* erlajns želi vam prijatan let.”

Ulazeći u avion, Mark ostade začuđen veličinom ove letilice. Dužina erbasa sastojala se iz dva integralna mosta koji su mogli da prime pet stotina putnika. Da bi se izbegla gužva, prilaz kabinama odvijao se sa dva pokretna mosta, od kojih je svaki vodio na različit nivo. Držeći čvrsto Lajlu za ruku, Marku je trebalo deset minuta da pronađe njihova sedišta, toliko je avion bio ogroman. Posle kraćih kašnjenja isporuke, singapurska kompanija *Šangri-la erlajns*, bila je prva koja je koristila ovaj evropski avion i nije štedela na luksuznom opremanju enterijera. Sa velikim prozorima i dosta prostora između sedišta, čak je i ekonomska klasa bila osvetljena i komforna.

Mark i njegova kćerka imali su dva sedišta, jedno pored drugog, iza unutrašnjeg mosta aviona. Kada su stigli do svojih mesta, mlada devojka od oko petnaest godina, prljave kose, već je kunjala na

sedištu pored prozora. Na njenom krilu bio je ofucan ranac na kome je stajala etiketa: *Ivi Harper*

Lajla sede na svoje mesto, između svog oca i Ivi. Nosila je roze majicu sa motivima iz Alise u zemlji čuda, koju joj je Mark kupio u djuti-fri šopu. *Follow the white rabbit...* stajao je slogan ispod slike zeca utegnutog u odelo, sa ogromnim džepnim satom u šapici.

„Jesi li dobro?“ upita Mark, i ne očekujući odgovor.

Devojčica ga blago pogleda. On oseti kako mu se srce steže ali mu uspe da suzdrži emocije. Iz kese na kojoj je bila reklama neke knjižare, on izvadi blok za crtanje, pakovanje flomastera i dve knjige: jednu slikovnicu za najmlađe i prvi tom Harija Potera.

„Kupio sam dve jer... ne znam da li znaš da čitaš“, priznade Mark stavljajući sve na stočić. „Pre pet godina, ja sam ti čitao priče pred spavanje. Sećaš li se?“

On otpi gutljaj mineralne vode iz flaše koja se nalazila ispred njega i nastavi svoj monolog, tonom punim poverenja.

„Znaš, dušo, ja ne znam ništa o tome šta ti se desilo. Ne znam ko te je čuvao sve ovo vreme. Pretpostavljam da ti je bilo teško i da si se plašila. Užasno plašila. Znam da si se osećala usamljeno i sigurno si mislila da smo te ja i mama napustili. Ali to nije istina. Nijednog trenutka nismo prestali da mislimo na tebe i učinili smo sve da te pronađemo.“

Otvorenih usta, pažljivo, devojčica je uporno gledala svog oca.

„Ne znam sećaš li se mog posla, anđele... Kada bi me ti pitala čime se bavim, odgovarao bih ti da sam doktor, ali malo neobičan doktor, koji leči povrede na duši. To je teško objasniti: ljudi dolaze kod mene kada ih boli unutra. Boli ih, jer su doživeli nesreće koje su im ostavile rane na srcu. Te bolove je teško lečiti...“

Činilo se da doktor bira reči, a onda nastavi:

„Često, ti ljudi se osećaju krivim zbog nečega, iako ni za šta nisu odgovorni. Moj posao je da ih ubedim da se iz tog bola mogu ponovo roditi. Nijedna rana nije dvostrana. U to sam duboko ubeđen: svoje patnje možemo transformisati u snagu. Nije to nikakva magija. To traje dugo. Ponekad, izlečenje nije potpuno. Bol, zapravo, ne nestaje. On ostaje, skriven duboko u nama, ali nas pušta da se

vratimo našem životu i nastavimo put. Znam da to nije lako razumeti, ali ti si inteligentna devojčica."

Mark napravi još jednu pauzu pre nego što će završiti:

„Dušo, sve ovo ti objašnjavam da znaš da ću sve učiniti kako bih te zaštitio i bio sa tobom, ali moraš me pustiti da ti pomognem. Kada budeš spremna, treba da mi pričaš, da mi ispričaš sve što ti se dogodilo. Znaš, meni možeš sve reći. Ne zato što sam doktor, nego zato što sam tvoj tata. Razumeš?"

Kao odgovor, Lajla mu uputi blag osmeh. Zatim pažljivo razgleda obe knjige i odluči se za Harija Potera.

Mark je nekoliko minuta pažljivo posmatra: ona je zaista čitala.

Zna da čita, pomisli on. Neko ju je naučio da čita... Ali ko?

Dok je Lajla pažljivo okretala stranice svog romana, Mark je činio sve što je mogao kako bi sakrio svoju zabrinutost. Mučilo gaje hiljadu pitanja na koja nije znao odgovor; ko je bio ukrao njegovu kćerku? Zašto ju je oslobodio posle pet godina? Zašto je bio prisutan taj užasni mutizam? Kako objasniti scenu sa kontrolnim vratima? Da li je zaista Lajli pod kožu ubačeno strano telo? Bez sumnje, ali kakvo? Neka pločica, možda... da bi mogli daje lokalizuju? Da bi joj pratili trag? Ali zašto? A Nikol? Zašto je sada i ona nestala, kao da je zbog nečega krivila sebe? Da ne govorim o onom novinaru koji je znao da se Lajla pojavila, iako FBI nije objavio ništa. Zašto ga je upozorio: „*Vi ne znate istinu! Ni o vašoj ženi ni o vašoj kćerki!*“ Vi ne znate istinu...

§

Istovremeno, na prednjem mostu aviona, nastade nemir među stjuardesima i stjuardima. Svi pogledi bili su uprti u Alison Harison, koja je upravo ulazila u salon prve klase, komforan prostor sa oko šezdeset fotelja, dizajniranih na elektronsko upravljanje.

Jedna vitka i elegantna stjuardesa isprati Alison do njenog sedišta.

„Dobro došli na *Šangri-la erlajns*, gospođice. Naša ekipa vam je na raspolaganju i želi vam prijatno putovanje.“

Sa sunčanim naočarima na nosu, Alison se stropošta u svoju fotelju. Javna mesta joj odnedavno ne prijaju. Tamo se nije osećala sigurno. Uvek je bilo desetine očiju uprtih u nju i bar jedan paparaco amater, spreman da upotrebi svoj mobilni telefon u nadi da će prodati snimak nekom tračerskom sajtu, koji će od toga napraviti senzaciju.

Problem je bio što se ona više nigde nije osećala sigurno. Od pre nekoliko godina, njen život sastojao se iz beskrajnog niza grešaka i ekscesa koji su je svakodnevno uništavali, i ta milijarda dolara koju je trebalo da nasledi, nije ništa mogla da promeni. U životu, one stvari koje najviše vrede, nemaju cenu. Alison je trebalo dugo da to shvati. Suviše dugo.

§

Dugačka letilica stiže na početak piste i napravi pauzu pre svog zaleta.

„Poletanje za jedan minut!“ Upozori kapetan.

Sa svojih petsto šezdeset tona i dva mosta na dva nivoa, ova mašina više je ličila na putnički brod nego na običan avion. *Kako može ovakvo čudo da se podigne u vazduh?* Upita se Ivi, gledajući kroz prozorsko okno. To je bio tek drugi put da se vozila avionom i nije joj se uopšte dopadalo.

Pilot dade gas i četvoromotorna letilica uze zamah na pisti. Ivi poče da gricka nokte. *Važi, polećeš...* pomisli ona.

Pogleda uplašeno oko sebe, ali niko nije izgledao zabrinut zbog vremena koje je avionu trebalo da poleti. Bilo bi stvarno glupo da sada umre, ne ostvarivši svoju osvetu.

Točkovi aviona i dalje su se kotrljali, kotrljali, kotrljali...

Pogled na pistu, sa drugog nivoa, bio je impresivan. Sa visine od preko dvanaest metara, putnici su preko velikih krila posmatrali pistu.

Ima neki problem, primeti Alison, *ovo sranje trebalo je već da bude na nebu.* Ipak, pomisao na nesreću nije je užasnula. Posle

svega, smrt bi možda bila rešenje: kraj njenim patnjama, strahovima i krivici. Kraj svemu...

Već nekoliko puta, pokušavala je da završi sa životom, ali uvek bi nešto zasmetalo njenoj nameri: pogrešna doza lekova, vene presečene na pogrešan način, brza hitna pomoć...

Do sada, nije stigla do svog kraja.

Do sada.

§

Mark je uplašeno osećao vibrirajuću pistu, ispod dvadeset točkova prvog nivoa aviona. Da li mu se samo činilo, ili avion zaista nikako da poleti?

U pregradici ispred sedišta tehnička brošura aviona ponosno je isticala da je snaga turboreaktora jednaka onoj od šest hiljada automobila.

Kad si tako snažan, zašto već jednom ne poletiš?

Markov zabrinut pogled susrete sa sa pogledom devojke koja je sedela pored prozora. Ni ona nije izgledala smireno. Jedino Lajla, na sedištu između njih dvoje, zadubljena u svoju knjigu, nije obraćala pažnju na ono što se dešavalo oko nje.

Poleti! Poleti!

Stigavši na kraj piste, džinovski avion kao da zastade na trenutak, pre nego je podigao svojih petsto šezdeset tona, izazivajući „uuuff“ olakšanja kod nekih putnika.

§

U gotovo manastirskoj tišini, avion dostiže do prve etape na visini od hiljadu stopa, za manje od šest minuta.

Nervozan i uznemiren, Mark se vrpolio na svom sedištu. Ruke su mu se tresle, kapljice znoja svetlucale su mu po čelu i slivale se niz leđa. Užasna migrena pritiskala mu je glavu kao da će mu istisnuti mozak.

Mark je znao uzrok ovome: apstinencija od alkohola. Već trideset šest sati nije popio ni kap alkohola i to je počelo da mu smeta. Sinoć pred spavanje, a onda i jutros, imao je neodoljivu želju da isprazni mini-bar u hotelskoj sobi. Zbog velike radosti što je opet sa svojom kćerkom, uspelo mu je da se kontroliše, ali ulica je od njega napravila alkoholičara. Bio je siguran da će sam moći da se izvuče iz tog pakla, ali za to je trebalo vremena. U svojoj karijeri, lečio je alkoholičare u periodu apstinencije pa je znao šta će se desiti ako ne popije: gubitak svesti, delirijum, vizuelne i audio halucinacije, kriza nerava.

Na sedištu pored, Lajla podiže pogled sa knjige i pažljivo se zagleda u njega. Da bi odglumio da je dobro, Mark joj namignu i ohrabrujuće se nasmeši, ipak, nešto mu je govorilo da je Lajla poznavala njegovo zdravstveno stanje.

„Da li vam je dobro, gospodine?“

Bila je to devojka na sedištu do prozora, što je postavila pitanje. Mark je pažljivo pogleda: polužena-poludete, prljave, izblajhane kose, ofucane garderobe u gotik fazonu, sa tugom u očima koja je skrivala bolna životna iskustva i pored njenih mladih godina.

„Sve je u redu“, uveri je. „Kako se zoveš?“

Ona kratko okleva da mu odgovori. Uvek to nepoverenje, duboko u njoj. Ali Mark joj ne nečim ulivao sigurnost. Njegov topao pogled podsećao ju je na onog doktora koga je srela pre tri meseca na božično veče, i koga nije zaboravila. Trudila se da mu to ne pokaže, za ono malo vremena koliko su bili zajedno, ali osećala je neverovatnu bliskost sa njim. Često bi, u trenucima sumnje i samoće, uhvatila sebe kako misli na njega. Onda, strah postade slabiji i jedna zamagljena nada za lepšim životom prođe joj kroz misli.

„Zovem se Ivi“, odgovori.

„Ja sam Mark Hadavej, a ovo je moja kćerka, Lajla.“

„Zdravo, Lajla“, reče Ivi, okrenuvši se devojčici.

„Ona ne... ne priča“, objasni Mark.

Ivi pogleda u Markove ruke.

„To je potreba za alkoholom?“

„Molim?“

„Pokušavate da prestanete da pijete? Zbog toga se tresete...“

„Ne!“ Slaga doktor, odjednom malo postuđen. „Zašto to kažeš?“

„Zbog moje majke, i ona je bila takva.“

On zastade na trenutak a zatim upita:

„Tvoja majka, šta se desilo s njom?“

„Umrla je.“

„Ah, žao mi je.“

Signal za vezanje pojaseva se ugasio, što je putnicima dalo znak da mogu da ustanu sa svojih sedišta.

Ivi predloži:

„Ako želite da odete po osveženje, ja mogu pričuvati vašu kćerku.“

„Hvala, ali biće sve u redu.“ Odgovori Mark, ovaj put on je bio nepoverljiv.

„Mislim da ako brzo ne popijete nešto, uskoro ćete se osećati veoma loše.“

Mark sagleda situaciju racionalno. Tačno je da se osećao sve lošije. U nekoliko sati, odjednom je napustio svoj život beskućnika, ali namučio se da povрати svoje stare osobine. Naročito je potcenio posledice brutalne apstinencije od alkohola, pre nego što se ukrcao u ovaj avion.

On pogleda u Lajlu. Da li je može ostaviti na nekoliko minuta samu, sa ovom Ivi, koju nije poznavao? Kako bi mogla reagovati njegova kćerka? Sa druge strane, ako je hteo da bude sposoban da joj pomogne, bila mu je potrebna čašica-dve da dođe sebi.

„Dušo, tata se vraća za pet minuta. Ti me čekaj ovde, sa ovom devojkom, važi?“ Zatim se okrenu prema Ivi. „Na sredini gornjeg nivoa ima bar. Ako budeš imala i najmanji problem sa Lajlom, odmah dođi po mene, jasno?“

Ivi potvrdno klimnu glavom.

Mark ustade i uputi se najpre prema toaletu. Suvog grla, užarenog lica, osećao se i dehidrirano i mokro od znoja. Uđe u malu

kabinu, svu od hroma, keramike i ogledala. Čak i na ovom posebnom mestu, veliko okno pružalo je pogled na nebo. Toalet je bio luksuzan i čist, sa izuzetkom jednog grafita: crtež sprejom na većem delu zida. Mark prepozna „tri majmuna mudrosti“, koje je imao priliku da vidi u budističkim hramovima tokom jednog seminara u Japanu. Prvi je rukama pokrio oči, drugi uši, a treći usta. Jedna rečenica je objašnjavala sliku: ne vidim ništa, ne čujem ništa, ne govorim ništa. Prema verovanju, onome ko sledi ovaj moto, dešavaće se samo dobro.

Razmišljajući o ovoj neobičnoj poruci, Mark skide svoj sat, opru ruke i popriska lice hladnom vodom, izbegavajući da se pogleda u ogledalu iznad lavaboa.

On osuši ruke ispod automatske sušilice i napusti ovu malu prostoriju. Samo što je izašao, seti se: zaboravio je svoj sat na polici. Po povratku u toalet, on uze sat i požuri da izađe, ali se iznenada zaustavi.

Nije moguće...

Na zidu, umesto crteža sa majmunima, nalazila se dugačka slika, koja je bila na neki način užasavajuća i morbidna. Ona je sadržavala više simbola, koje je imao prilike da vidi dok je studirao psihologiju: najpre peščani sat, zatim jedna kosa, a onda kostur. Drugim recima, vreme koje prolazi i koje traćimo, neizbežna i iznenadna smrt, prah u koji ćemo se vratiti. Zatim jedan dugačak i opasan prolaz: most presude, simbolišući teškoće prelaska u nadrealno. Na kraju, jedne merdevine, merdevine pozdrava, opšti simbol uzdizanja duše, pored kojih je stajao čovek sa glavom vuka: Anubis, vođa mrtvih, zadužen da čoveka posle smrti prati kroz lavirinte nadrealnog.

Preko ove slike, kao neka mantra, stajalo je:

NIŠTA NE TREBA DA NAS PLAŠI SVE SE MOŽE RAZUMETI

Mark osta zapanjen. Sigurno nije sanjao! Hipnotisan slikom, nije mogao da izađe iz toaleta. On što je video ga je uznemirilo, iako nije shvatao tačan smisao slike.

Natera sebe da izađe, ali samo što je bio zatvorio vrata, ne mogade da se zadrži a da ih opet ne otvori, pa ugleda novi grafit na

mestu prethodnog! Ovog puta, vatrena ptica, ogromnih krila, raširenih preko celog zida: Feniks, neverovatna ptica, koja se uvek ponovo rađala iz svog pepela.

Preko ove slike novog oživljenja, stajalo je:

ČOVEK MOŽE BITI UNIŠTEN ALI NE IPOBEĐEN

Ovog puta Mark se zaista zabrinu.

Sigurno buncam!

Halucinacije za koje je sumnjao da su nastale zbog apstinencije od alkohola, materijalizovale su se na jedan mučan način. Celo njegovo telo ga je peklo. Prsti su mu se tresli, puls samo što nije eksplodirao. Trebalo bi da se rehidrira, da uzme sedative i vitamine. Ali ništa od toga nije imao nadohvat ruke. Sve što mu je preostalo, bila je njegova volja. On zatvori oči i sakupi poslednje atome snage kako bi se izborio sam sa sobom, za samo malo spokoja.

Sve što vidiš je nestvarno. Sve je u tvojoj glavi. Nema nikakvih grafita. Te slike smrti i oživljavanja, to su tvoje patnje i strahovi: posledice dve godine života provedenog na ulici. Ne treba da se brineš. Lajla je sa tobom i uskoro ćeš videti Nikol. Uspećeš da rekonstruišeš svoju porodicu i sve će biti kao nekada.

Kada je otvorio oči, nije bilo ni traga grafitu. Zid je opet izgledao čist.

„Dobro, jeste li već jednom obavili tu misiju?“ Viknu nestrpljivo čovek s druge strane vrata.

Malo ohrabren svojom malom pobedom nad samim sobom, Mark požuri da izađe iz kabine, obećavši sebi da do kraja putovanja neće kročiti u nju.

§

Ozbiljno shvatajući svoju ulogu „starije sestre“, Ivi je brižno pazila na Lajlu, ne skidajući pogled s nje nijednog trenutka. I dalje nema, devojčica je crtala flomasterom po svim bloku, apstraktne forme, kao što to čine sasvim mala deca. Ivi ju je gledala sa saosećanjem, u isto vreme i ganuta i opčinjena njenim mutizmom.

Bilo je prošlo deset minuta otkako je Mark otišao, kad Lajla podiže pogled sa svog crteža.

Ona otvori usta i desi se čudo:

„Kaži, od čega je umrla tvoja mama?“ upita Lajla devojku.

11. Ivi prvi fleš bek

Las Vegas, Nevada

Jedno predvečerje meseca oktobra

Dve godine ranije

Neobrađeno zemljište prekriveno korovom i otpadom, negde u predgrađu Las Vegasa, daleko od svetala i neona Stripa (najpoznatija ulica grada u kojoj su veliki hoteli i turističke atrakcije).

Na tom terenu četrdesetak prikolica, većinom olupina sa razbijenim staklima, rasklimanim vratima i polomljenim krovovima. Poslednja parcela, do ulice, za različitu populaciju: radnici skromnih primanja, nesrećnici uništeni od pokera ili ruleta, koji su mislili da tu ostanu nekoliko dana „samo dok se ne izvade“, ali koji se nikada nisu izvukli iz te đavolske igre.

U dnu terena, jedna prikolica u malo boljem stanju, sa limenom nadstrešnicom i okružena malom ogradom, što ovom točkašu daje lažni izgled kućice. Pod tremom, plastični sto na kome je imponantna gomila knjiga, stari radio-aparat, koji hvata neku stanicu sa kantri muzikom, kao i mali akvarijum, u kome neprestano pliva jedna rahitična ribica.

Za stolom sedi Ivi, trinaestogodišnjakinja, grickajući olovku kojom će podvući poslednji paragraf testa iz književnosti, da bi ga sutradan predala svom profesoru.

Iznenada, iz pravca susedne prikolice, neko je opominje:

„Date prisa, Evie, vamos a llegartarde al trabajo" (Požuri, Ivi, zakasnićemo na posao!) "Ya voy, Carmina, dame dos minutos." (Stižem, Karmina, samo još dva minuta.)

Devojčica se brzo vraća u prikolicu a zatim izlazi, perući zube još jednom proverava test, ispravljajući nekoliko grešaka na brzinu.

„Požuri!”

Migel, šef održavanja čistoće hotela Oasis, nije bio strpljiv. Ivi je morala da ga moli kako bi je zaposlio nekoliko puta nedeljno, i pored njenih godina. Nezahvalan posao, plaćen na crno, pet dolara na sat.

Devojčica uzima sa stola otvorenu flašu, pa ispira usta neverovatnom mešavinom koka-kole lajt i zubne paste, da bi onda sve to ispljunula u žardinjeru. Zatim pakuje svoj školski pribor u ranac, pa se vraća u prikolicu da se pozdravi sa majkom.

„Idem ja, mama!”

Tereza Harper leži na donjem nivou kreveta na sprat.

Ima trideset četiri godine, ali izgleda dvadeset godina starije, zbog hroničnog hepatitisa koji vuče godinama i koji je prerastao najpre u cirozu, a onda u tumor. Nekoliko meseci ranije, operacijom joj je odstranjeno tri četvrtine jetre zahvaćene tumorom, i ona sve lošije podnosi posledice lečenja: temperatura, mučnina, umor, iznemoglost.

Tereza uzima kćerku za ruku.

„Čuvaj se, dušo.”

Skoro godinu dana, otkako je prestala da radi, njih dve žive samo od onog što devojčica zaradi i malo socijalne pomoći.

„Ne brini”, odgovori Ivi.

Polako zatvara vrata prikolice i trči do komšinice, Karmine, sa kojom zajedno radi kao čistačica u hotelu Oasis.

§

Ivi ulazi u Karminin auto, stari pontijak, pocepanih sedišta i s auspuhom iz koga izlazi crn dim. Karmina je Meksikanka, debela i stroga. Ima troje dece i muža, koji nije ni za šta i uglavnom je bez posla. Kako ona ne voli da priča bez potrebe, tokom celog puta ne otvara usta, što Ivi uopšte ne smeta. Devojčica zatvori oči. Veoma je zabrinuta zbog jedne novosti koju je čula pre nekoliko dana: vlasnik

zemljišta na kome je njihova prikolica odlučio je da ga proda investitoru, koji će tu sagraditi zabavni park. Nije ništa rekla majci, da je ne brine, ali se sama pitala šta će biti s njima ako ih izbace odatle. Od pre tri godine, i pored Terezine bolesti i njene neizvesne svakodnevice, njih dve su konačno pronašle neki mir, posle jednog bednog i jadnog perioda. Alkoholizam, droga, prostitucija... Tereza je kroz devedesete godine prošla kao kroz dugačak mračan hodnik, često deleći sa drugim nesrećnicima pribor; slamčice za ušmrkavanje heroina, vatu i igle, uz put pokupivši jedan teži oblik hepatitisa.

Tereza je jedno vreme bila na meti socijalnih službi, koje su htele da joj oduzmu kćerku i daju je na usvajanje. Da se ne bi razdvojila od majke, Ivi je od ranog detinjstva ispoljavala neverovatnu zrelost i samostalnost. I u njenim najranijim sećanjima, uvek je ona bila glava porodice. Njoj je Tereza, u periodima kada je bila pri čistoj svesti, davala deo novca na čuvanje, kako ne bi sve potrošila na heroin. Uvek je ona bila ta koja je išla u nabavku, plaćala račune, rešavala probleme s komšijama, konačno, ona je pomogla majci da se izbori sa paklom u koji je uvukla droga.

Ona, koja je na kraju postala majka svojoj majci.

§

„Stižemo.“ Upozorava Karmina prodrnavši Ivi. „Spremi svoje stvari.“ Ivi otvara oči i uzima ranac sa zadnjeg sedišta.

Automobil prolazi Bulevarom Las Vegas. Trenutno je noć. Kroz mnoštvo neonskog svetla, hoteli sjajnih fasada međusobno se nadmeću svojim džinovskim razmerama. Ogromni Oasis, bleštav i sjajan, guta pontijak koji ulazi u suteran, u parking rezervisan za zaposlene u hotelu.

Sa tri hiljade soba, četiri bazena, robnom kućom, hotel je zaista grandiozan. Ovde je sve prekomerno: unutrašnji vrt sa hiljadu palmi kroz koji protiče mala reka, plaža sa sitnim peskom, zoološki vrt u kome dremaju lavovi i beli tigrovi, improvizovana ledena stena na kojoj se gegaju debeli pingvini, akvarijum zapremine sto hiljada litara i u koji mogu da stanu pingvini. U sobama, mermernim od poda do

plafona, dekor je urađen na principima feng šuija, a plazma ekrani protežu se do toaleta. Da bi sve funkcionisalo besprekorno, ova mašina zapošljava hiljade nevidljivih: sobarice, čistačice, razne vrste majstora...

Ivi pripada tim nevidljivim. Svake večeri dobija različito zaduženje. Večeras, pridružiće se Karmininoj ekipi koja treba da očisti stepenište za poslugu; trideset spratova, povijenih leđa, sa krpom u rukama. I tako satima...

Dva sata ujutru

Ivi pravi desetominutnu pauzu na krovu hotela. Odavde, sa oko sto metara visine, ona je iznad Las Vegasa i njegove reke svetala, koja teče dužinom Stripa.

Ivi je rođena u ovom gradu koji mrzi, kao što mrzi i tu masu turista koji dolaze da naprave njihovo jedno venčanje ili potroše svoje dolare u kazinu. Nikada joj nije bilo jasno šta ljudi nalaze u ovom ogromnom zabavnom parku gde je sve kič, imitacija, kopija...

U Las Vegasu se na svakom koraku nalaze poker-aparati. Ima ih svuda: na benzinskim pumpama, u supermarketima, restoranima, barovima, praonicama. Sa druge strane, teško je naći mesto gde se mogu kupiti knjige. Knjige su ono što Ivi najviše voli, naročito romani i poezija. Otkad joj je profesorka iz škole otkrila ljubav prema literaturu, to je postao njen tajni vrt, ulaznica u svet mašte, neočekivana mogućnost da izađe iz običnosti kojom je život pritiska.

U jednoj od mnogobrojnih zalagaonica u gradu pronašla je paket knjiga, snižen na dva dolara: *Sto godina samoće*, *Buka i bes*, *Zločin i kazna*, *Miševi i ljudi*, *Lovac u žitu*, *Orkanski visovi*.

Markes, Fokner, Dostojevski, Stajnbek, Selindžer, Bronte, Volf... po ceni jednog pakovanja čipsa.

Četiri sata ujutru

Ribati, ribati, ribati...

Čini joj se da joj sada sva odeća smrdi od te prljave vode. Leđa su joj slomljena i pada od pospanosti. Da bi izdržala, razmišlja o budućnosti i o svojoj majci. Tereza je na listi čekanja za transplantaciju jetre. Ali organi su veoma retki i Ivi se boji da njena majka neće poživeti do tog dana. Mora izdržati, brine se, mora

izdržati još nekoliko meseci. Ali, istovremeno, ona se oseća krivom što nestrpljivo iščekuje smrt donatora organa.

Šest sati ujutru

Ivi uzima od poslovođe svoju zaradu u gotovini i napušta hotel Oasis. Malo niže niz bulevar, jedna kafeterija uslužuje prve jutarnje mušterije. Ivi voli da sedne u dnu sale, malo izolovano, za jedan od stolova što gledaju na ulicu. Ovde ima na raspolaganju sat vremena, dok ne stigne autobus kojim se odvozi u školu. Ceo sat za sebe, jedini momenat u toku dana kada sebi može da dozvoli da radi ono što zaista voli: da čita i piše.

Ovog jutra, ona poručuje toplu čokoladu i vadi iz svog ranca jednu knjigu koja je oduševljava. Nedavno, pronašla ju je na noćnom stočiću u jednoj od hotelskih soba. Sigurno ju je neki gost zaboravio. Ovaj put, to nije ni roman, ni zbirka poezije, nego esej koga je napisao neki neuropsihijatar iz Njujorka.

Neki Konor Mekoj.

Knjiga se zove *Preživeti*.

Kao da ju je napisao za nju.

On joj priča tačno ono što je ona preživela: o toj potrebi da ojača kako bi imala hrabrosti da se suoči sa najgorim, o tom oklopu koji je godinama pažljivo gradila i koji je čuva da ne potone. Ali, između redova, Ivi je pronašla jednu poruku, nešto što je i ona sama predosećala ali nije uspevala jasno da formuliše: ne treba se mnogo zaštititi, tako postajemo potpuno neosetljivi. Naše srce se pretvara u led, postajemo živi mrtvac i život gubi svoje ukuse zauvek.

Iz tog razloga, ona pokušava da sagradi svoj unutrašnji vrt, malu bubicu nade i lakoće koju čuva skrivenu, duboko u sebi, spremnu da se izlegne onda kada...

Njena budućnost? Ponekad voli da zamišlja sebe kao pisca, ili psihijatra, kako bi i ona mogla da pomogne onima koji pate. Ipak, potpuno je svesna toga da neće moći da studira. Univerzitet nije za kćerku narkomanke koja živi u prikolici i mora da radi noću, da bi mogla samo da se prehrani.

Ivi uzima gutljaj tople čokolade i beleži nešto u svoju svesku.

Često se oseća usamljeno.

Veoma usamljeno.

Rado bi podelila svoje misli sa nekim ko bi je razumeo. Ali, nemajući nikoga, ona svoje sumnje i tajne poverava svom dnevniku.

Na kraju te sveske napisala je jednu listu. To su deset tajnih želja, koje bi želela da joj se ostvare u životu. Zna ona dobro da ima malo šanse da ti napisani redovi jednog dana postanu stvarnost, ipak, mora se ponekad sanjariti, inače...

1. da moja majka dobije novu jetru i ozdravi.
2. da pronađemo novi smeštaj, ne mnogo skup.
3. da moja majka nikada više ne uzme drogu ili alkohol.
4. da nikada u životu ne budem žrtva droge ili alkohola.
5. da odemo nekoliko dana na odmor daleko od Las Vegasa.
6. da studiram u Njujorku.
7. da jednog dana saznam koje moj pravi otac.
8. da uvek budem svesna toga da u životu ima i lepih stvari.
9. da jednog dana upoznam nekog ko će me razumeti.

Za desetu želju je malo komplikovanije. Bila je nešto napisala, pa ju je bilo sramota i izbrisala je. Ali ako malo razmisli, to bi moglo biti: 10. da se jednog dana neko zaljubi u mene.

12. Mark i Alison

Sve nosimo iz detinjstva. Nismo mi ti koji govorimo reći.

Reći su te koje govore o nama.

Vitold Gombrovic

Danas u avionu

Jedanaest sati i četrdeset pet minuta

Let A380 nastavlja se ujednačenom brzinom, presecajući oblake što se ljuškaju na nebu iznad planina.

Mark se pope velikim stepenicama koje povezuju dva nivoa aviona. Stiže na središnji deo gornjeg nivoa u kome je smešten Floridita, dugačak bar, ponos ove avio-kompanije. Opuštajuća muzika, sofisticirano osvedjenje, klub-fotelje, kožni dvosedi; sve sa ciljem stvaranja jedne prijatne i blage atmosfere. U ovom luksuznom ambijentu, bilo je lako zaboraviti da se nalazite u avionu.

Mark sede na jednu od visokih barskih stolica postavljenih oko šanka. U šanku, crnac s brkovima i afro frizurom, u stilu Džeksonfajv, neodoljivo je podsećao na barmena iz serije *The Love Boat*, Ajzaka.

„Dupli viski, bez leda“, poruči doktor.

Odmah se osećao bolje. Sama činjenica da će uskoro piti skoro da je bila dovoljna da ga smiri. Takođe, kada je Ajzak poslužio porudžbinu, Mark dozvoli sebi taj luksuz da malo odloži prvi gutljaj. Okrenu se oko sebe. Putnici su u sve većem broju pristizali u bar. Jedna mlada žena, pomalo provokativna, sede na stolicu pored njega. Čekajući da poruči piće, Alison je klimala glavom u ritmu muzike; neka mešavina elektro i bosa stila.

„Čime da vas poslužim, gospođice?“ upita barmen.

„Jedan daikiri, molim vas. Bez šećera, ali s malo soka od grejpfruta.

Alison pogleda u Marka i pogledi im se sretoše.

„To se zove Hemingvejev specijalitet“, precizira doktor.

„Molim?“

„Koktel koji poručujete, gorki daikiri, izmislio ga je Ernest Hemingvej.

Kako Alison nije imala komentar, Mark pomisli da bi trebalo da precizira:

„Hemingvej, pisac.“

„Znam ko je Hemingvej, hvala!“

„Oprostite“, izvini se doktor. „Nisam želeo da vam bude neprijatno.“

„Nema potrebe, ja sam samo...“

Pod talasom emocija koje nije uspela da savlada, Alison prekide rečenicu i okrenu glavu. Zainteresovan, Mark ju je pažljivije pogledao: kosa boje samoubistveno plavo, vitka linija, stil kol-gerle... Ona se sagnu da dohvati svoju tašnu i Mark primeti deo tetovaže pri dnu njenih leđa. On prepozna budistički simbol - točak zakona.

„Gospođice, da li vam je dobro?“ zabrinu se on.

„Dobro je“, uveri ga Alison. „Samo, kada ste spomenuli Hemingveja, to je bio omiljeni pisac mog oca.“

Ona pogleda Marka pravo u oči i oseti se iznenađujuće dobro. Taj čovek je zračio čudnim magnetizmom, punim topline i ljudskosti, što joj odmah uli poverenje i naterala je da nastavi: „Otac mi je umro, pre nekoliko dana“, nastavi ona. „Ubio se.“

„Žao mi je.“

„Lovačkom puškom, kao...“

„...kao Hemingvej“, završi Mark. Alison tužno klimnu glavom. „Zovem se Mark Hadavej.“

„Alison Harison.“

Posle više od celog minuta oklevanja, Mark se najzad usudi da joj postavi pitanje koje ga je mučilo: „Zašto polovina ljudi u ovom

avionu gleda u vas, Alison?" Mlada žena zbunjeno priznade:

„Posljednjih godina mnogo me je bilo po novinama, u stvari, previše...”

„Ah!”

„Kladim se da ste već videli moju sliku u štampi. Ako ne, onda ste sigurno jedini.”

„Već pet godina nisam otvorio nijedne novine.” Uveri je doktor.

„Stvarno?”

„Stvarno.”

Alison pogleda Marka sa radoznalošću.

Doktor oseti da je ova mlada žena imala potrebu da se poveri.

„Onda, Alison, recite mi šta sam propustio za ovih pet godina.”

13. Alison drugi fleš bek

Moja patnja je moja osveta samom sebi.

Alber Koen

Pet godina ranije.

*Alison Harison uhapšena u Dubaiju zbog posedovanja droge
(AP-11. septembar 2002.)*

Čuvena naslednica uhapšena je na aerodromu u Dubaiju, gde je trebalo da provede nekoliko dana odmora. Gospođici Harison sudiće se sledeće nedelje. Priznala je da je sa sobom imalakokain, namenjen ličnoj upotrebi, ali je tvrdila da nije konzumirala drogu na teritoriji Ujedinjenih Arapskih Emirata.

Ovo nije prvi put da nestašna naslednica podiže prašinu oko sebe, ali do sada, sve njene prestupe sređivao joj je otac sumama i od po nekoliko hiljada dolara. Međutim, kako se trenutna afera dešava izvan teritorije Amerike, moglo bi doći do drugačijeg raspleta. Podsetimo da Dubai, veoma važan centar poslovnog sveta i turistička destinacija u punoj ekspanziji, kad je u pitanju droga ima jedno od najstrožih zakonodavstava na svetu.

§

*Alison Harison zbog 2 grama kokaina
osuđena na 3 godine zatvora u Dubaiju!
(AP - 18. septembar 2002.)*

Kćerka biznismena Ričarda Harisona, osuđena je jutros na tri godine zatvora. Tribunal ju je proglasio krivom za unošenje kokaina na teritoriju Ujedinjenih Arapskih Emirata, kao i za posedovanje istog.

§

Bloomberg TV

...moćni biznismen Ričard Harison, osnivač grupe supermarketa Grin Kros, jutros je odleteo za Dubai, gde bi trebalo...

§

Najnovije: Alison Harison ipak pomilovana u Dubaiju

(AP - 19. septembar 2002.)

Zaokret u aferi Harison: samo nekoliko časova pošto je osuđena na tešku kaznu zatvora, Alison Harison jutros je pomilovana od strane guvernera Dubaija.

Odmah po izricanju pomilovanja, plavokosa naslednica napustila je teritoriju Ujedinjenih Arapskih Emirata, da bi se privatnim avionom svog oca vratila u Sjedinjene Države.

§

„Alison, čuješ li me?“

Ričard Harison sedi naspram svoje kćerke u avionu.

To je čovek srednje građe. Nosi naočare za kratkovidost, na sebi ima rolku, somotske pantalone i grube cipele. Odavno je stekao naviku da se krije iza tog izgleda običnog čoveka, ali u poslovnim krugovima, on je jedan uvažen i bitan čovek.

„Šta nije u redu, dušo?“

Devojka, koja je bila sklupčana u svojoj fotelji, brade naslonjene na kolena, drznu se na njegove reči: „Kako se usuđuješ da me pitaš

šta nije u redu, posle onoga što si učinio?"

„To što sam uradio, uradio sam za tvoje dobro, i veruj mi, rado bih to zaboravio.“

„Trebalo je sama da se snađem...“

Tišina.

„Ne možemo se vratiti unazad“, odgovori Ričard, „ali ti moraš uzeti život u svoje ruke, jer ja neću uvek biti tu da ispravljam tvoje pogrešne postupke.“

„Baš me briga, imaću tvoje pare.“

Iako povređen, njen otac ipak ne odustaje:

„Moraš da prestaneš sa drogom i da se posvetiš nečemu“, ubeđuje je Ričard, „nečemu što bi za tebe imalo neki smisao. Mogla bi da rukovodiš fondacijom koju je osnovala tvoja majka...“

„Ostavi mamu tamo gde i jeste!“

„Samo pokušavam da ti pomognem.“

„Onda me pusti na miru!“

Ričard prihvata napade ne trepnuvši.

„Ta agresivnost prema samoj sebi i prema drugima, ta potreba da povređuješ i budeš zla: znam da ti, u stvari, uopšte nisi takva, Alison. Znam da si pametna i osećajna. Samo, prolaziš kroz jedan težak period. Ako sam ti učinio loše, tražim oproštaj, ali, preklinjem te, ne propadaj dublje, jer ne bi mogla nikada da se odatle izvučeš.“

Bez odgovora.

§

Alison na lečenju od zavisnosti

(Online - 4. januar 2003.)

Naslednica Grin Kros imperije danas je dobrovoljno stigla na kliniku Kulidž u Malibuu, da bi pobedila svoju zavisnost od droge i alkohola.

„Gospođica Harison odlučila je da preduzme drastične mere za svoju dobrobit i dobrobit svoje porodice.“ Izjavio je Džefri Veksler,

njen advokat, obraćajući se novinarima.

Alison odbijena!

(Online - 14. avgust 2003.)

Alison Harison zabranjen ulazak u avion *Junajted erlajnsa* jer je bila pod dejstvom alkohola. Čekajući svoj let za Los Anđeles na aerodromu u Majamiju, mlada žena popila je više koktela u baru aerodroma, odakle je izašla teturajući se. Osoblje avio-kompanije odbilo je da je pusti na ukrcavanje u avion.

„Gospođica Harison nije vređala nikoga, ona je samo bila pijana, što je i ona sam priznala.” Rekao je jedan radnik u *Junajted erlajnsa*.

§

Ričard Harison ostavlja tri četvrtine svog bogatstva dobrotvornim organizacijama (.Rojters - 28. oktobar 2003.)

Milijarder Ričard Harison izjavio je da namerava da pokloni deset milijardi dolara dobrotvornim i humanitarnim organizacijama. Ova suma, koja inače predstavlja skoro tri četvrtine njegove imovine, biće podeljena raznim organizacijama, među kojima i Shania Foundation, koju je pre više od dvadeset godina osnovao zajedno sa svojom prvom ženom (umrlom 1994.), a kojom danas rukovodi njegova sadašnja supruga Stefani Harison.

Februar 2004.

Spavaća soba obojena pastelnim bojama u novoj klinici za lečenje od zavisnosti. Kroz prozore, pogled se pruža na snežne planine Montane. Alison pakuje svoje kofere. Ričard otvara vrata i tužno je gleda.

„Razgovarao sam sa direktorom. Ne želi te više ovde. Misli da dovodiš u opasnost ostale pacijente.”

„Sve su to gluposti. Jedina osoba koju stavljam u opasnost sam ja.”

Ričard joj nespretno pomaže da složi jedan džemper, ali mu ga kćerka grubo otima iz ruku. I dalje uporan, poslovni čovek uzima

svoju torbu od stare kože i iz nje vadi jednu plastificiranu brošuru i avio-kartu.

„Slušaj, kažu da u Švajcarskoj ima neka nova institucija. Nije klinika u klasičnom smislu, više mesto gde bi mogla da se odmoriš...”

„Umorna sam od svih tih mesta, tata.”

„Onda se vrati kući.”

I ne pokušavajući da mu odgovori, Alison odlazi u kupatilo i uključuje fen. Ričard insistira, povisuje ton kako bi nadjačao zvuk aparata: „Slušaj me, Alison...”

Da bi privukao pažnju svoje kćerke, isključuje fen iz struje.

„U Njujorku ima jedan novi doktor koga bih voleo da konsultuješ, doktor Konor Mekoj, inovator u svetu psihijatrije. Eksperimentiše nove metode, verujem da bi mogao da ti pomogne.”

„Znaš šta, tata? Vraćiću se sama taksijem.”

„Barem pročitaj njegovu knjigu”, predlaže, pružajući joj delo tog neuropsihijatra.

Kako Alison ne reaguje, Ričard stavlja knjigu u kćerkin kofer: *Preživeti* od Konora Mekoja. Dodaje i vizitkartu doktora, zatim uzima svoju tašnu i priprema se da napusti prostoriju. Pre nego što će izaći, poslednji put se okreće Alison.

„Ima još nešto što bih želeo da ti kažem. Hoću da to znaš pre nego što mediji objave.”

Najednom zabrinuta, Alison izlazi iz kupatila. Instinktivno je osetila da je nešto veoma važno.

„Šta?”

„Uskoro ću umreti.”

§

Ričard Harison boluje od Alchajmerove bolesti

(CNN.com - 15. mart 2004.)

Biznismen Ričard Harison, star sedamdeset jednu godinu, boluje od Alchajmerove bolesti, izjavio je juče ujutru njegov

portparol, advokat Džefri Veksler.

„Richard zaista boluje od ove bolesti“, potvrdio je advokat Veksler. „Prvi znaci bolesti ispoljili su se pre dve godine, ali Richard je ostao veoma aktivan. Pored nekoliko odsustava, on je potpuno svestan šta mu se događa i nastavlja svako jutro da ustaje kako bi otišao na posao.“

Podsetimo daje ova neurodegenerativna bolest i dalje neizlečiva. U odsustvu velikog napretka u naučnom istraživanju, u sledećih četrdeset godina moglo bi biti petnaest miliona Amerikanaca obolelih od ove bolesti, u odnosu na današnjih četiri i po miliona.

2005.

Jedne jesenje noći u Las Vegasu.

Nezadovoljan, Rasel Malon, menadžer hotela Oasis, brzim korakom prolazi kroz ogroman hol od mermera i stakla da bi stigao do specijalnog lifta. Zatvara se u providnu kabinu i podiže u vazduh, vertikalno preletevši imponantni centralni atrijum gde su u jednoj mešavini megalomanije i neumerenosti u luksuzu postavljeni u prirodnim veličinama neki od najpoznatijih starorimskih spomenika: Fontana di Trevi, Titova trijumfalna kapija, pa čak i jedan deo Koloseuma. Lift odvozi Rasela do tridesetog sprata gde se nalaze najluksuzniji apartmani. Na trenutak zastaje ispred apartmana u kome je Alison Harison. Nekoliko gostiju je dolazilo na recepciju žaleći se na buku koja dopire iz apartmana bogate naslednice. U stvari, čak se i u hodniku čuje muzika, pojačana do maksimuma. Rasel prepoznaje glas Kurta Kobejna *The Man who Sold the World*, *Nirvanina* obrada pesme Dejvida Bouvija, tokom legendarne emisije MTV *Unplugged*. U jednom trenutku, on se priseća tih godina sa fakulteta i Džoane, njegove bivše devojke, koja mu je poklonila taj disk. U to vreme bio je srećan i još bezbrižan. Ali taj povratak u prošlost ne potraja, i već ga njegove dužnosti i odgovornosti vraćaju u realnost.

„Gospođice Harison!“ viče lupajući na vrta. „Da li je sve u redu?“

Pre nekoliko minuta, više puta je pokušavao da joj telefonira, ali ona nije podizala slušalicu. Pošto ne dobija odgovor, odlučuje se da upotrebi svoju karticu i uđe u apartman.

„Gospođice Harison!“

Prolazi kroz sve prostorije pre nego što se odlučuje da otvori vrata kupatila. Cela prostorija je u pari. Sa dozom strepnje, on povlači zavesu na kadi, potom, psuje.

U kadi je drhtavo telo Alison Harison, šake i zglobovi duboko isečeni. U njenoj sobi, na noćnom stočiću, stoji knjiga koju nije stigla da otvori.

Preživeti, Konora Mekoja.

§

Jun 2006.

Nautilus je luksuzan hotel na Karibima, koji se nalazi u moru na dubini od petnaest metara. To je jedno od najnovijih mesta u modi, gde se okuplja jedna elita: novi bogataši, ultrabogataši, zvezde, i pseudozvezde šou-biznisa i mode. Ovaj hotel pod morem predstavlja providnu građevinu koja omogućava pogled na podvodni svet, pod uslovom da niste klaustrofobični.

Duboka je noć. Soba broj trideset tri. Dva pijana čoveka izlaze iz prostorije, razmenjujući nekoliko nepristojnih opaski na račun devojke koja spava na krevetu.

Nekoliko sati kasnije, Alison se budi. Glava je boli i žuri u toalet da povraća. Vraća se teturajući se i stropošta se na krevet. Na podu prazna flaša tekile, dva prezervativa, tragovi kokaina...

Alison plače.

Nije sposobna da se seti šta se zapravo dogodilo.

Do sada joj se često događalo da pomisli kako je dotakla dno, ubeđena da dublje ne može tonuti.

Ali, svaki put, pokaže se da to nije tačno.

Zato što je dno mnogo dublje, nego što se pretpostavlja.

§

Novembar 2006.

Most na autoputu, noć u Los Anđelesu. Jedan betonski prolaz, koji se uzdiže nad lavirintom autoputeva, nekoliko kilometara od ukrštanja.

Alison zaustavlja svoj automobil na mestu za parkiranje u hitnim slučajevima. Zakoračila je preko zaštitne ograde i razočarana posmatra reku automobila, dvadeset metara ispod nje. Ruke joj

čvrsto stežu metalnu ogradu, a visoke štikle drhte na uglačanom betonu, poslednji oslonac ispred ambisa.

Nikada nije bila bliže kraju. Već dugo vremena ona je zatvorenik svog života, svojih postupaka, svoje prošlosti. Već dugo vremena kako živi u neprekidnoj agoniji, kako se sama sebi gadi.

Valjda je pakao tamo gde više ne postoji nada.

Znači, večeras, to je kraj.

Game over.

Bilo je vreme.

Policijske sirene zavijaju u noći. Najpre jedan automobil a zatim dva motora, zaustavljaju se u blizini. Četiri čoveka formiraju polukrug na pet metara iza nje. Kako se približavaju, ona vrišti i sva četvorica se zaustave. Oni su tu, ali ne mogu ništa da učine. Ako hoće, ona će skočiti. Poslednji trenutak slobode pred ponorom. Zabluda da i dalje postoji izbor.

„Ne činite to, gospođice!”

Govori joj najmlađi među policajcima. Crnac koji jedva da ima dvadeset godina: nežne građe poput Otisa Redinga, ista melanholična boja glasa, isti brčići adolescenta.

„Ponekad nam se čini da je to jedini izlaz, ali nije tako...”

U njegovom glasu osećaju se emocije i istina. Čini se da taj dečak prepoznaje sebe u njoj. Treba reći da je on, pre pet godina, izgubio sestru bliznakinju. Ona se zaključala u porodični auto, stavivši u usta crevo od kaučuka, prikopčano na auspuh. On je otkrio njeno telo, otvorivši vrata garaže. Niko nije video šta se dogodilo.

„Nema drugog života, gospođice”, uverava Alison, prilazeći joj. „Život je samo jedan...”

Hvata je za ruku i ona se prepušta.

§

Danas u avionu. Trinaest časova

Alison je završavala svoju priču. Ona obori pogled, pomalo začuđena i postićena svojim tolikim poveravanjem potpunom strancu. Mark ju je saslušao s velikom pažnjom. Dok mu je pričala, ona se osećala zaštićenom, kao da je u nekoj kapsuli.

Zapravo, trebalo je samo nekoliko sekundi i u Marku se probudio psihijatar, hvatajući beleške u mislima, pokušavajući da Alisonino iskustvo poveže sa iskustvom nekog od svojih nekadašnjih pacijenata. On sam, pronašao je malo spokojstva. Uspostaviti kontakt sa ljudima, obrnuti tok; to je oduvek voleo. Zaustaviti pad u ponor svog pacijenta i pomoći mu da se polako vrati svom životu.

Mark se zagleda u mladu ženu. U tom stadijumu, mogao je da joj postavi samo jedno pitanje.

„Zbog čega želite da kaznite sebe?“

Alison skrenu pogled i oseti neki čudan grč, znak da je Mark bio u pravu. Naravno da je ta sila za samouništenjem imala neki koren. Ona otvori usta i, u jednom trenutku, zaista pomisli da će mu priznati svoju tajnu i osloboditi se tog bola koji je nagriza godinama. Ali reči ostadoše u grlu i suze navreše na oči.

Mark je želeo da nastavi dijalog, ali avion se zatrese i Ajzak prosu koktel koji je posluživao. Neko vrisnu, svetla zatrepereše.

„Dame i gospodo, ulazimo u zonu turbulencije, molimo vas da zauzmete vaša sedišta i vežete sigurnosne pojaseve.“

Čulo se nekoliko negodovanja među posetiocima bara, ali svi poslušашe.

„Moram se pridružiti svojoj kćerki, na donjem nivou“, objasni Mark, ustajući sa stolice.

„Razumem.“ Odgovori Alison.

Tako se rastadoše, ne dodavši više ni reč, ali svako od njih pročitao u očima onog drugog obećanje da će se uskoro opet videti.

14. Točak života

Točak života okreće se takvom brzinom da nijedan čovek ne može dugo da ostane uspravan. I najzad, točak se uvek vrati na polaznu tačku.

Stiven King

Avion se silovito ljuljao iznad oblaka.

Jako zabrinut, Mark brzo krenu ka svom mestu. Kako je mogao da ostavi svoju kćerku bez nadzora duže od pola sata? U jednom momentu, on oseti da ga hvata panika. Šta ako, umesto Lajle, pronađe samo prazno sedište? Požuri kroz gužvu, odgurnu nekoliko putnika da bi što pre stigao. I šta ako njegovo dete opet nestane i to njegovom krivicom? Žureći, on oseti pod nogama kako se pod aviona trese. Šta ako...

Nekoliko metara ispred svog sedišta, on odjednom stade. Lajla se nije bila ni pomerila. Sa flomasterom u ruci, ponosno je pokazivala svoje crteže tinejdžerki.

„Je li bilo sve u redu?“ Mark upita zabrinuto, sedajući.

„Jeste“, odgovori Ivi, pri tom klimajući glavom.

Doktor se okrenu da pogleda crteže, koje je njegova kćerka nacrtala u međuvremenu.

„Mogu li da pogledam?“ Upita, milujući svoju devojčicu po kosi.

I dalje tiha, devojčica pomeri svoju ruku sa stola, da bi svom ocu omogućila da uzme blok.

Devojčica je bila obojila nekoliko listova. U svojoj psihološkoj praksi, Mark je dosta koristio crteže kako bi svojim mladim

pacijentima pomogao da bolje komuniciraju. Nekada, on je posedovao pravi talenat za dešifrovanje i analizu crteža. Pažljivo posmatrajući ono što je obojila njegova kćerka, on oseti pravo olakšanje: bili su to crteži vedrih boja, puni leptira, zvezda i cveća. Iako već dugo vremena nije praktikovao analizu, bio je ubeđen da Lajlini crteži nisu delo deteta koje je preživelo nasilje i traumu.

„Veoma je lepo, dušo." Pohvali je on.

Vraćajući listove bloka na stočić, nešto privuče njegovu pažnju: jedan geometrijski oblik, koji se pojavljivao na svakom crtežu, a za koji je on mislio da je cvet ili zvezda.

Taj simbol predstavljao je točak zakona. Zakona ljudske sudbine, kome nijedna sila ne može promeniti tok, zakona neprekidnog obnavljanja: rađanje, umiranje, ponovno rađanje...

Ovaj isti simbol video je, maločas, istetoviran na Alisoninim leđima! Taj isti krug, oduvek je fascinirao Konora. Krug podeljen na osam delova, koji čoveku treba da pokaže put oslobođenja od patnji.

„Zašto ovo crtaš, dušo?" Upita zabrinuto, gledajući Lajlu u oči.

„Ne znam." Tiho odgovori devojčica.

Mark zaneme od čuda. Lajla mu je, upravo, odgovorila. *ONA JE GOVORILA*. Da li je on dobro čuo, ili se njegova svest opet igrala s njim?

„Dobro si, dušo?" Upita, nesiguran da će dobiti odgovor.

„Jesam, samo mi se malo spava."

Mark oseti ogromno olakšanje, ali na trenutak zastade da razmisli kojim načinom da nastavi komunikaciju. Nestrpljiv da svojoj kćerki postavi hiljadu pitanja, morao bi, takođe, biti pažljiv, da ne bi preneglio.

„Baš je veliki ovaj avion, je 1' da?" primeti Lajla, smešeći se.

„Jeste", potvrdi Mark, uzvativši joj osmeh „najveći na svetu".

„Da li leti brzo?"

„Veoma brzo."

„ A uopšte se ne čini!" primeti, naginjući se ka lvi, da bi, gledajući kroz prozor, proverila brzinu.

„Tačno", složi se Mark. „Čini nam se da stojimo iznad oblaka, a zapravo, krećemo se veoma brzo, skoro hiljadu kilometara na čas; to je optička varka."

„Optička varka?"

„To znači, da nas, ponekad, ono što vidimo prevari." Objasni on.

„Stvarno?"

Izgledalo je da na trenutak razmišlja o tome, a onda, ona promeni temu.

„Mogu li da dobijem jedan eskimo?"

„U redu. Stjuardese će ga sigurno posluživati, kada izađemo iz turbulencije."

„Ja ću jedan od čokolade, sa bademima", izjavi devojčica, vrlo ozbiljno.

„Dobar izbor."

„To je Häagen Dazs", precizira ona.

„Misliš?"

„Sigurno: videla sam ih izložene u frižideru, kad smo stigli. I, veruj mi, to nije bila optička varka."

Lajla mu uputi osmeh, ponosna na svoj odgovor.

Mark se oseti ponovo rođenim. Pronašao je svoju kćerku, onakvu kakvu je poznavao: razdraganu, punu života i dobro raspoloženu.

Opet se u njemu rodi pomalo blesava nada da će sve opet biti kao nekada. Ali, najpre je trebalo da shvati razloge Nikolinog iznenadnog nestanka a, naročito, da rasvetli slučaj Lajlinog nestanka. Njegova kćerka odjednom je ponovo govorila. Trebalo je to da iskoristi što više je ispitujući, a da je pri tom ne uznemiri.

„Dušo, hoćeš li da mi kažeš šta ti se dogodilo?" Upita umirujućim tonom, naginjući se ka devojčici.

„Šta mi se dogodilo kada sam bila mala?"

On klimnu glavom.

„Sada, nemoj ništa da se brineš. Ponovo ćeš videti mamu, kuću, tvoju sobu, školu. Sve će doći na svoje mesto, ali najpre treba da mi kažeš, gde si bila sve ove godine, a naročito... sa kim"

Lajla otvori usta kao da će odmah odgovoriti, a zatim odustade i neko vreme ostade razmišljajući. Najzad, ona predloži: „Trebalo samo da pitaš mamu."

Mark oseti kako mu se krv ledi u žilama.

„Mama zna šta ti se dogodilo?"

Lajla potvrdno klimnu glavom.

„Ne", reče Mark, „varaš se."

„To je istina", potvrdi Lajla, ljuta što se sumnja u njene reči.

„Sigurna si?"

„Uverena", uzvratila bez imalo oklevanja.

Sav zbunjen, Mark ču sebe kako je pita:

„Da li si videla mamu u poslednjih pet godina?"

„Naravno, često je viđam."

Lajla nežno pogleda svog oca. Njene oči su sjajile. Jednom rečju, ona završi razgovor.

„Sada bih da spavam, tata."

I dalje šokiran, Mark ostade nepomičan nekoliko trenutaka, pre nego što odgovori:

„Naravno dušo, odmori se."

On pritisnu dugme za spuštanje naslona na sedištu. Lajla se opusti, zatvori oči i prepusti ljuljuškanju od brujanja motora.

Mark se nađe u velikoj neodlučnosti. Koliko ozbiljno da shvati njene reči? Iako je izgledala smirena, Lajla je morala biti pod traumom zbog njene otmice. U njenim recima možda je, na neki način, bilo istine, ali Mark odbi da poveruje kako je Nikol, manje ili više, mogla biti umešana u otmicu rođenog deteta.

Lajla je čvrsto spavala. Mark je nežno pogleda i ostade tako sve dok ne uskladi sopstveni ritam disanja sa njenim. Polako, pomilova joj pramen kose iza uha. Lajla je imala Nikoline crte lica i Markov pogled. Uglavnom, svi su tako komentarisali: „*Ima mamin osmeh i tatin pogled.*”

Međutim...

Međutim, Mark je znao da to nije istina. Iz jednog jednostavnog razloga: Lajla nije bila njegova biološka kćerka.

§

Kada je pre deset godina upoznao Nikol, ona je bila na početku trudnoće. Bila je upravo izašla iz veze sa šefom francuskog orkestra, Danijelom Grevinom. Šezdesetogodišnjak, briljantan, uspešan, poznat u celom svetu, Grevin je imao vanbračne veze sa muzičarkama kojima je bio šef. Njegova avantura sa Nikol trajala je svega nekoliko nedelja, a ona je bila ta koja je inicirala raskid.

Kada je saznala da je trudna, Nikol je, suprotno očekivanjima, odlučila da zadrži bebu, čak i ne obavestivši Grevina. Njen susret sa Markom izbrisao je sve te uspomene. Mark je Lajlu voleo i podigao kao svoje dete. On je bio taj koji je stavio ruku na Nikolin stomak da oseti bebin prvi pokret, on, koji je držao ruku svoje žene na porođaju. On je bio tu za njen prvi udisaj, prve korake, prve reči. Presrećan u ulozi oca, on je brzo zaboravio na pravu vezu sa Lajlom. On i Nikol bili su odlučili da to sačuvaju samo za njih dvoje.

To je bila njihova tajna.

To je bila njihova ljubav.

To je bilo njihovo dete.

Nikome, nikada, nisu pričali o tome. Ni Konoru, čak ni detektivima koji su ispitivali ceo njihov život u vreme Lajlinog nestanka. Grevin je umro od srčanog udara, krajem devedesetih godina i vremenom se ta tajna potpuno ugasila i nestala.

Jer, ljubav tka porodične veze, a ne krv.

Sve vreme sedeći na svom mestu pored prozora, Ivi nije promaklo ništa od razgovora Marka i njegove kćerke. I protiv svoje volje, tinejdžerka nije mogla a da često ne pogleda u pravcu doktora. Ne znajući mnogo o njemu, mogla je da pretpostavi u kakvoj mucu se nalazi ovaj čovek i kako je jako vezan za svoju kćerku. Osetila je koliko je on zbunjen, slomljen nekim bolom, i naslutila da je, pre nekoliko godina, on verovatno bio drugačiji.

„Hvala što si je pričovala“, reče joj Mark, pokazujući na Lajlu.

„Nema na čemu.“

„Mislim da zaslužuješ nekoliko objašnjenja“, konstatova on.

Radoznala, Ivi se okrenu prema Marku, koji joj u grubim crtama ispriča svoju priču od Lajlinog nestanka do njenog misterioznog pojavljivanja, pet godina kasnije.

„Želeo bih da znam da li ti je moja kćerka nešto ispričala, dok sam bio odsutan? Da li ste razgovarale?“

„Malo...“

„Šta to znači?“

„U stvari, postavila mi je jedno pitanje.“

„Koje?“

„Želela je da zna šta se desilo sa mojom majkom.“

Zainteresovan, Mark je požuri da nastavi:

„I, šta si joj ti odgovorila?“

15. Ivi, drugi fleš bek

Las Vegas, Nevada Nekoliko meseci ranije

Bila je skoro ponoć.

Nekadašnji teren za kampovanje, ustupio je mesto početku izvođenja radova potpuno utonulom u mrak. Jedino još desetak prikolica zauzimaju nekoliko mesta.

Točkaš „porodice“ Harper osvetljen je jednom svećom. Ove noći Ivi ne radi. Ispružena na krevetu, ona lista neki stari časopis slušajući utišan radio. Njena majka spava pored. Ispred nje, plastični stočić pretrpan lekovima. Ivi počinje da zeva pa se sprema da ide u krevet, kad u prostoriji odjeknu zvono njenog mobilnog telefona koji radi na pretplatnu karticu i koji ona retko koristi.

„Halo?“

To je poziv iz bolnice. Doktor Kreg Dejvis, koordinator za transplantacije jetre, ima za nju dobru vest: možda ima jedan transplantant za njenu majku! Treba hitno da dođu!

U jednom koraku, Ivi je već pored majčinog kreveta.

„Mama! Probudi se, mama!“

Tereza se teško uspravi. Ivi joj, u nekoliko reci, objašnjava situaciju i pomaže da se spremi. Manje od pet minuta kasnije, dve žene su već pred vratima najbliže komšijske prikolice.

„Mi smo, Karmina! Treba nam auto, hitno je!“

Posle predugog čekanja, konačno se otvaraju vrata, samo, umesto njihove prijateljice, pojavljuje se njen muž, Rodrigo, koji ih dočekuje nizom uvreda.

„Pero que cono pasa? Esta gente siempre jodiendome...” (“Šta sad hoćete? Opet nam dosađujete?”) Ivi se ne potresa i gleda pravo u Meksikanca: uvrede na španskom, poznaje ih koliko i njega! Posle ove razmene ljubaznosti, Rodrigo - koji pokušava da se izvuče glumeći ljutnju - na kraju prihvata da im se pridruži. I evo ih, sve četvoro, u starom pontijaku iz 1969. sa iscepanim sedištima i auspuhom koji datira od pre uvođenja ekoloških normi. Automobil ide cikcak putanjom. Deset puta zamalo nisu udarili u trotoar ili ogradu. I deset piva je Rodrigo popio, pre nego što je seo za volan...

Samo da stignu.

§

Dok Ivi i Tereza ulaze u hol, doktor Kreg Dejvis ih lično čeka na ulazu.

„Moramo reagovati brzo!” saopštava, prateći ih u lift.

Biomedicinska agencija koja vrši raspodelu organa kontaktirala ih je kasno večeras. U stvari, sve je počelo posle podne, kada je jedan par doživeo saobraćajnu nesreću vozeći motocikl. Oboje su nosili kacige i nisu brzo vozili. Čovek je prošao skoro bez ogrebotine. Njegova žena nije ustala: povreda lobanje. Hitna pomoć ju je odvezla na reanimaciju, u bolnicu San Bernardino, gde je učinjeno sve kako bi je spasili. Ali, bilo je prekasno. Iako je dijagnoza smrti usled loma lobanje konstatovana odmah, trebalo je vremena da porodicu ubede na davanje organa. Uvek želimo da verujemo da se može dogoditi čudo. Jedan internista je objašnjavao njenom mužu da kod cerebralne smrti sve funkcije neurona bivaju uništene. Ovaj ga je slušao, ali ga nije čuo. Držao je ruku svoje žene. Ona je još disala, iako veštački. Koža joj je bila topla i čuli su se otkucaji njenog srca. Ipak, to više nije bio život. Samo iluzija života.

Muž, najzad popusti, nešto pre dvadeset jedan čas, kada je shvatio da jedini način da produži život svoje žene jeste, možda, da učini da ona živi kroz druge. Odmah, medicinske ekipe su amputirale srce, pluća, pankreas, bešiku i poslale ih na različite destinacije: Los Andeles, San Dijego, Santa Barbara...

Što se tiče jetre, sačuvali su je u kutiji od čelika, punoj leda, koji obezbeđuje potrebnu temperaturu. Zamrznuti paket helikopterom je dopremljen u Las Vegas. Tereza je bila prva na listi čekanja. Taj transplantat čekala je više od dvadeset četiri meseca. Manjak transplantata, ali i njena retka krvna grupa, značajno su produžili vreme čekanja. Još mesec ili dva i bolest bi je odnela.

„Upravo je oslobođena jeda operaciona sala“, objašnjava doktor Kreg Dejvis. „Moći ćemo da vas operišemo za sat vremena. Za to vreme će vam uraditi nalaz krvi.“

„Volela bih da moja kćerka bude pored mene“, traži Tereza.

„Može ostati uz vas sve dok vas ne prebacimo u operacioni blok“, konstatuje doktor, prateći svoju pacijentkinju do sobe.

Zatim, sve se dešava jedno za drugim: medicinska sestra uzima krv na analizu, razgovor sa anesteziologom koji je ubeđuje: „Osećaćete se kao novi“; tuširanje, a onda, čekanje.

Tokom nekoliko minuta, Ivi je u oblacima. Bol u stomaku, od straha da će izgubiti majku, koji ju je godinama mučio, polako je nestajao. Oseća kako se u njoj nešto topi. Ove večeri, ona želi da veruje da će se sve dobro završiti.

Uvek je verovala u taj transplantat. Mesecima je pažljivo čitala sajtove i forume na Internetu, kako bi što bolje razumela prirodu bolesti svoje majke. Ona zna da ova operacija predstavlja poslednju šansu. Naravno da transplantat neće, kao magijom, „izbrisati“ hepatitis, naravno da postoji opasnost da virus zarazi i transplantat, ali procenat šanse da dugo pozivi prilično je visok.

Tokom prošle nedelje, Ivi je nekoliko puta išla u crkvu.

Tajno.

Posle dugo vremena, opet se molila.

Šta drugo ostaje kada više nema izbora?

Kada je bila mala pronalazila je utehu maštajući kako je njen anđeo čuvar uvek pored nje. Kasnije, ulaskom u adolescenciju, nije više verovala ni u šta. Ni u anđele, ni u Boga, ni u karmu. Odnedavno, opet je počela sebi da postavlja mnoga pitanja. Često joj se činilo da oseća prisustvo neke čudne sile, kao da su njena prošlost i budućnost već bili zapisani negde u velikoj knjizi sudbine...

Prošlo je već sat vremena od razgovora sa anesteziologom.

A onda, sat i petnaest minuta.

Zašto traje toliko dugo?

Ponovo Ivi oseća bol u stomaku. Odmor je bio kratkotrajan. Dok doktor Kreg Dejvis, u pratnji medicinske sestre, konačno ulazi u sobu, devojčica instinktivno predoseća loše vesti.

„Imamo rezultate vaših analiza, Tereza“, nezadovoljno kaže doktor. Ivi prestrašena gleda u doktora, koji pokazuje njenoj majci jedan papir. „Vi ste pili alkohol nedavno!“ Nervira se Dejvis. „Iako znate da to onemogućava proces.“

Nekoliko trenutaka, ove reči kao da stoje u vazduhu. Nestvarne. Slomljena, Ivi se okreće prema majci.

„Nisam pila ništa, doktore!“ Ubeđuje Tereza, začuđena.

„Radili smo analize na osnovu dva uzorka. Oba puta rezultat je bio pozitivan. Niste ispoštovali ugovor, Tereza: najmanje šest meseci pre transplantacije, stroga apstinencija. Bili ste pod ugovorom.“

„Nisam ništa pila!“ Opet se brani Tereza. Ali doktor je ne sluša.

„Pozovite sledećeg pacijenta sa liste čekanja“, naređuje medicinkoj sestri. „Ne smemo izgubiti transplantat.“

„Ja nisam lažljivica“, viče Tereza.

Ovog puta, ona više ne gleda u Krega Dejvisa, već u Ivi. Njena kćerka je ta koju ona želi da ubedi. Ona zna da je bitka sa doktorom unapred izgubljena. Štaviše, nikada nije ni bila uverena u tu priču o transplantaciji. Ona predoseća da će uskoro umreti, ali želi da sačuva Ivi no poverenje.

„Uveravam te da nisam opet pila, dušo“, kaže ustajući iz kreveta. Ljuta, Ivi se izmače dva koraka unazad.

„Tu rečenicu si ponovila sigurno sto puta od moje treće godine, mama...“

„U pravu si, ali sada...“ „Više ti ne verujem.“ „Ovog puta je istina.“

„Zašto si sve upropastila, mama?“ pita, uplakana.

„Dušo..." počinje Tereza uhvativši je za ruku. Ali Ivi je grubo odgurnu.

„MRZIM TE !" Viče devojčica, bežeći.

§

Danas u avionu

Trinaest časova i četrdeset pet minuta

„MRZIM TE !" Završi Ivi. „To su bile poslednje reči koje sam uputila majci."

„Od tada je više nisi videla?" upita Mark.

„Nisam. Nikada više."

Doktor je neko vreme ćutao, duboko ganut pričom ove devojčice. Posle kratke pauze, avion zahvati novi talas turbulencije. Uzburkan nevidljivim silama, ovaj vazdušni kolos izgledao je kao da mu je hladno i da „škljoca zubima".

„A posle?" u jednom momentu, Mark nastavi.

„Posle, ona je mrtva."

16. Ivi, treći fleš bek

Las Vegas, Nevada

Na groblju u Mauntin vjuu pada jaka kiša i duva vetar.

Sanduk sa telom Tereze Harper spušta se u zemlju. Sveštenik je odavno napustio ovo mesto, okolo je skoro pustoš. Pored grobnice, jedino Ivi i Karmina, mole se.

Jedna munja zasvetli nebom, ubrzo praćena grmljavinom.

„Čekam te u autu.“ Predlaže Karmina, iako kiša počinje duplo jače da pada.

Ostavši sama, Ivi kleči pored groba i briše suze besa koje joj se slivaju niz omršavelo lice. Devojčica majku nije videla od njihove svađe u bolnici, pre dva meseca. Bez transplantata, Tereza nije mogla preživeti više od nekoliko nedelja. Naravno, tumor, droga i alkohol su je ubili, kao i njeno uništavanje sopstvenog života, umesto da ga je živela. Ali u ovom trenutku, Ivi ne može da se odupre osećaju krivice. Kada konačno odlučuje da se vrati na parking, mokra je od glave do pete: celim telom ona drhti.

Skrivena ispod kišobrana, jedna žena je gleda kako se približava. Ona je izdaleka posmatrala ceremoniju, ne usudivši se da prisustvuje. Njen sivi kišobran, strukirani kostim i moderna frizura daju joj dozu živahnosti, iako izgleda bolešljivo. Ona otvara gepek limuzine boje antracita, odande vadi peškir i pruža ga Ivi, koja se približava.

„Obriši se, ili ćeš se na smrt razboleti“, upozorava, glasom u kom se oseća lagan italijanski akcenat.

Iznenadena, Ivi prihvata čist peškir i zaštitu ispod širokog oboda kišobrana. Brišući lice, onapažljivo osmotri svoju sagovornicu i zaključi da je previše elegantna da bi bila prijateljica njene majke.

„Zovem se Meredith Deleon...” predstavlja se žena pred njom.

Nekoliko trenutaka okleva, a onda završava rečenicu:

„...ja sam ubila tvoju majku.”

§

„Pre godinu dana, dijagnostikovao mi je tumor na jetri”, počinje Meredith.

Dve žene sede jedna naspram druge u kafeu Heven, koji se nalazi pored puta za groblje. Ispred njih su dve šolje vrućeg čaja.

„Bolest je već bila u poodmakloj fazi i odmah je bilo jasno da se samo transplantacijom mogu spasiti. Na nesreću, moja krvna grupa je nulta, a u tom slučaju se najduže čeka.

„Isto kao moja majka”, konstatuje Ivi.

Meredith potvrđuje klimnuvši glavom a zatim nastavlja:

„Pre dva meseca, jedne večeri, telefonirao nam je doktor Kreg Dejvis. Ja i moj suprug Pol, više puta smo se videli sa njim kada sam bila u bolnici. Rekao nam je da možda ima jedan transplantat, ali da postoji neki problem.”

„Problem?”

„Problem je bila tvoja majka: ona je bila ispred mene na listi primaoca organa...”

Ivi najednom obuzima jeza, ali nešto blokira njene misli da se suoče sa svim užasom situacije.

„Kreg Dejvis nam je jasno stavio do znanja da, ako smo spremni na jedan finansijski korak, on će se snaći kako da skine tvoju majku sa liste primaoca.”

Sleđena od užasa, Ivi konačno shvata: spekulisali su analizama Terezine krvi kako bi pokazali da je ona sve vreme pila.

Čini joj se da u glavi čuje vapaje svoje majke kako je ubeđuje:

JA NISAM LAŽLJIVICA!

UVERAVAM TE DA NISAM OPET PILA, DUŠO.

Ne, njena majka nije lagala a, ipak, nijednog trenutka Ivi nije poverovala u njene reči...

Mereditino lice iskrivljeno je od bola, ali ona je odlučna da nastavi putem istine:

„Ja sam, najpre, odbila. Taj postupak učinio mi se odvratnim. Ali, čekala sam već predugo a organi su bili retki... Tako sam, na kraju, pristala. U tom stadijumu bolesti bila sam konstantno vezana za krevet i paralisana bolovima, više mrtva nego živa. Pol dobro zarađuje. Posle nekoliko razgovora, on i Dejvis su se složili oko sume od dve stotine hiljada dolara, ali do samog kraja, Pol je odluku prepustio meni, bio je to je izbor koji ne bih poželela nikome.”

U jednom trenutku Meredith odluta, nošena mislima, prolazeći opet kroz te mučne momente.

„Volela bih da mogu reći kako sam to uradila zbog moje dece”, priznaje ona, „ali to ne bi bilo istina. Uradila sam to jer sam se plašila smrti, to je sve.”

Meredith je govorila iskreno. Ova ispovest leži joj na srcu još od operacije.

„Život nas ponekad stavlja u situacije iz kojih ne možemo izaći a da ne pogazimo vrednosti koje branimo.” Zaključuje ona, više za sebe.

Ivi zatvara oči. Jedna suza klizi joj niz obraz, ali je ona ne briše.

Poslednji put Meredith uzima reč da bi razjasnila:

„Ako želiš da prijaviš policiji, ja ću sve ponoviti kao što sam i tebi rekla, svesna svoje odgovornosti. Sada je na tebi da odlučiš.”

Ona ustaje od stola.

„Uradi ono što smatraš pravednim.” Savetuje, pre nego što će izaći iz kafića.

Karminin stari pontijak parkira se ispred autobuske stanice. Ivi zatvara suvozačeva vrata i uzima iz gepeka jednu malu torbu i ranac. Autobus za Njujork uskoro će krenuti. Rasprodavši nešto malo stvari koje su pripadale njenoj majci, Ivi je jedva dobila dvesta dolara, čime je i platila kartu u jednom pravcu do Menhetna. Tamo odskora radi doktor Kreg Dejvis. Ona ga je najpre tražila u Las Vegasu, ali je sumnjivi doktor izgleda otišao na Istočnu obalu, odmah posle smrti njene majke.

„Sigurna si da želiš da ideš?” Pita Karmina prateći je do autobuskog stajališta.

„Sigurna.”

Celog svog života, debela Meksikanka krila je osećanja. Svoju decu vaspitavala je strogo i strpljivo je gradila oklop koji ju je činio ravnodušnom u svakoj situaciji.

„Čuvaj se”, kaže, lagano lupivši devojčicu po obrazu, gest koji je za nju predstavljao jasan izliv nežnosti.

„Važi”, odgovara Ivi, ulazeći u autobus.

Obe znaju da se sigurno više nikada neće videti. Karmina joj pridržava prtljag i, poslednji put, maše joj rukom. Ivi će tek kasnije otkriti tri stotine dolara, koje je Meksikanka gurnula u njen ranac.

Konačno, autobus kreće.

Zavaljena u svoje sedište, Ivi je naslonila glavu na prozor. To joj je prvi put da napušta Vegas.

Za nekoliko sati biće u Njujorku.

A onda, uradiće ono što smatra pravednim.

Ubiće Krega Dejvisa.

17. Losing my religion

Ponekad budućnost već živi u nama a da mi to i ne znamo, i naše reči koje zvuče kao neistinite, opisuju buduću stvarnost.

Marsel Prust

Danas u avionu. Četrnaest časova

„Šta se zatim dogodilo?”

Zvučni signal se oglasio, najavljujući izlazak iz zone turbulencije, istovremeno oslobađajući Ivi iz transa u koji je pala pričajući svoju priču.

„Šta se desilo u Njujorku?” Mark insistira. „Jesi li pronašla ubicu tvoje majke?”

„Ja...”

Adolescentkinja na momenat začuta. Iznenađena tolikim poveravanjem, počela je da se dvoumi da li da nastavi. Ovog čoveka poznavala je tek nekoliko sati. Kako je mogla da mu prizna svoje najintimnije tajne, ona koja obično nije imala poverenja ni u koga? Svojim pogledom, pojavom i načinom na koji ju je slušao, činilo se da on ispoljava jaku empatiju prema njoj, što ju je destabilizovalo. Osetivši se iznenada u opasnosti, ona pronađe način da se spasi.

„Moram do toaleta”, opravda se.

Marku bi jasno da je izgubio kontakt sa Ivi. On ustade sa svog sedišta kako bi devojčici omogućio da prođe, i sa žalošću je gleda dok se udaljavala. Njena priča ga je ganula i potresla, surovo ga vrativši u njegovo i Konorovo detinjstvo.

On opet pogleda u svoju kćerku. Uljuljkana brujanjem četiri motora, spavala je zatvorenih šaka, glave okrenute prema svetlosti prozora.

Avion opet postade stabilan. Jedna zelena lampica zasvetle, pokazujući putnicima da ubuduće mogu da koriste mobilne telefone. GSM mreža ugrađena u pilotsku kabinu, zapravo je omogućavala slanje i primanje poziva. Mark se iznenadi videvši kako većina putnika žurno uzimaju svoje telefone i preslušavaju poruke. On duboko uzdahnu. U tri godine, društvo za komunikaciju je dostiglo novu stepenicu svog razvoja. Uskoro, ljudi će sebi ugrađivati jednu malu slušalicu kako bi nastavili da telefoniraju dok spavaju, dok sanjaju, dok rade one stvari... Nikada ljudi nisu tako puno komunicirali, nikada tako malo slušali jedni druge. Rugajući se savremenom društvu, Mark se seti da je imao sa sobom Nikolin telefon. Uze ga iz svoje jakne i - kako ljudsko biće nije stvoreno da se razlikuje od ostalih - učini upravo ono što je pre nekoliko sekundi zamerao drugima. Nije imao novih poruka, ali je bilo više propuštenih poziva, svi sa istog broja, koji mu je bio nepoznat. Otkako je otišao, nekoliko puta je pokušao da pozove svoju ženu u Njujork. Bezuspešno. Izgleda da se Nikol nije bila vratila njihovoj kući, a on nije imao ideju gde bi ona mogla biti.

On, ipak, pokuša da pozove prikazani broj.

Jednom, zatim još jednom je zvonilo. Onda se uključi sekretarica:

Dobar dan, dobili ste broj...

Poruka se prekinu ne ostavljajući Marku vremena da prepozna sagovornika.

„Mark?“

On odmah prepozna glas svoje žene.

„Nikol? To sam ja. Jesi li dobro? Mnogo sam zabrinut.“

„Ja... neću moći dugo da razgovaram, dušo.“

Mark oseti jaku napetost i duboku zabrinutost u glasu svoje žene. I pored svoje ljutnje, on najpre pokuša nju da uveri kako je Lajla dobro.

„Ja sam sa Lajlom. Ona je odlično! Pričala je sa mnom!“ Na zvuk svog imena, devojčica pogleda i protrlja oči, zevajući. „Hoćeš da pričaš sa mamom?“ Predloži Mark, pružajući joj slušalicu.

„Ne“, odgovori Lajla. Iznenaden, Mark insistira:

„Dušo, kaži nešto mami, biće joj drago...”

„NE!” Ponovi odlučno, odgurnuvši slušalicu. Zbunjen, Mark ostade nekoliko trenutaka zagledan u svoju kćerku, dok ga Nikol ne opomenu: „Mark, slušaj, moraću da prekinem.” Ali doktor je nije slušao.

„Čekaj! Zašto ne želi da priča sa tobom?”

„Znam šta se desilo Lajli.” Prizna Nikol. Njena izjava odjeknu poput detonacije.

„Šta to govoriš?” zagrcnu se Mark. Od iznenadnog osećaja besa i razočaranja stegnuše mu se šake. „Znala si da je živa?”

„Žao mi je”, izvini se ona.

„Ma, šta se dešava, do đavola? Hoćeš li mi konačno reći istinu?”

„Ne traži mi to.”

„Bio sam skoro umro od tuge!” Prasnu Mark. „Svih ovih godina, gledala si me kako patim! Gledala si kako se uništavam, a znala si da je živa.”

„Nije tako kao što ti se čini, Mark. Ja...”

„SAD JE DOSTA.”

Iza, čuo se muški glas kako upozorava njegovu ženu da prekine vezu.

„Ko je taj tip?” upita doktor.

„Komplikovano je. Ja...”

„NIKOL, PREKINI!” Naredi joj glas.

„Ko je sa tobom?” vikao je Mark.

„Nije tako kao što ti se čini”, ponovi ona.

„PREKINI, ILI ĆEŠ SVE UPROPASTITI!”

„Volim te”, dodade ona.

I to bi sve.

Nepomičan, izgubljenog pogleda, Marku je bilo teško da dođe sebi. Prošlo je deset minuta od njegovog kratkog razgovora sa Nikol. Pokušao je opet da pozove isti broj, ali ovaj put nije se uključivala ni sekretarica. Njegova žena mu je lagala u vezi sa njihovom kćerkom: jedna užasna laž; gora od prevare; gora od svega. Prvi put, u njemu se pojavi opasna sumnja. Da li zaista poznaje ženu kojom se oženio. Od juče, u njemu se gomilalo mnogo pitanja na koja nije imao nijedan odgovor.

Prvo, novinar koji ga je pratio na aerodromu, onda njegova kćerka, koja je izgledala kao da se brani od Nikol, ali on nije pridavao nikakvu pažnju njihovim reakcijama. Nije znao šta mu je činiti. On oseti u glavi, u srcu, u telu, neki psihički i fizički kaos. Pre samo četrdeset osam sati još je živio na ulici, lutajući suterrenima grada, preživljavao grejući se alkoholom.

Sve zbog sreće jer je pronašao Lajlu, činilo mu se da se iz svega izvukao sam. Uspeo je da povrati samokontrolu i savlada posledice delirijum tremensa, ali se njegov svet još jednom počeo rušiti, i malopredašnja pobeda ne izdrži ovaj novi udarac. Nemoćan, on pokuša da učvrsti svoje ruke koje ponovo počese da drhte. Znojio se, gušio, morao je da se pokrene.

On ustade i pogled mu pade na njegovu kćerku. Ona je opet spavala. Disala je polako i ujednačeno, lice joj se kupalo u beloju svetlosti. To mu bi dovoljno da se smiri. I postade mu jasno da ga jedino ona može spasiti. Bila mu je potrebna, kao i on njoj. Dok je bio sa njom, on ju je štutio, a na neki način, i ona njega.

§

Ivi je bila naslonjena na lavabo toaleta, povraćajući svoj mršavi doručak, koji je bila pojela pre nekoliko sati. Od jutros, osećala je mučninu koja se u avionu još više pojačala. Inače, u poslednje vreme, njene zdravstvene smetnje su se povećale: nesvestica, glavobolja, zujanje u ušima... najzad ta njena osetljivost, koja se toliko pojačala da ju je učinila slabom.

Ona se uspravi, obrisa usta i prsnu se vodom po licu. U ogledalu, njen odraz učini joj se ružan. Sevajući bol pritiskao joj je

čelo a slepoočnice pulsirale. Zagušljivost i zatvorenost ove male prostorije činile su je klaustrofobičnom. Morala je brzo da izađe ili je rizikovala da se uguši. U glavi joj se pretumbalo na desetine slika, u deliću sekunde. Uspomene, strahovi, nekoliko srećnih trenutaka, koji su odmah zatim nestajali. Nakratko, učini joj se i da je čula nešto kao gundanje.

Kad je pošla da izađe odatle, oseti jak svrab na ramenu, koji je natera da se češe preko majice. Umesto da joj olakša, njen gest samo pojača peckanje koje se ubrzo pretvori u bol. Gotovo protiv svoje volje, češući raskrvari kožu, nošena tim nepoznatim ludilom. Podižući rukav majice, na levom ramenu ona ugleda jedan ljubičast znak.

Iskosi se ispred ogledala, da bi u odrazu mogla bolje da vidi taj čudni oblik istetoviran na njenoj koži:

18. Preživeti

Postoji dosta uspomena, samo što ih je neko naelektrisao i zakačio za naše trepavice, pa čim počnemo da mislimo na njih, peku nas oči.

Matijas Malzije

Danas u avionu

Četrnaest časova i petnaest minuta

Na visini od preko dvanaest hiljada metara, let 714, poput ptice koja preleće široka polja, nastavlja svoj put prema Njujorku.

Ivi zatvori vrata toaleta, prestrašena onim što je upravo videla. Na čelu su joj se presijavale kapi znoja: disala je ubrzano, osećala je

jezu. Ko joj je, bez njenog znanja, istetovirao to sranje na ramenu, koje je neverovatno podsećalo na znak sa crteža one devojčice što je sedela pored nje? Vraćajući se, ona se teturala, pokušavajući da prođe pored stjuardesa koje su posluživale obrok i putnika koji su ispružali noge kako bi izbegli flebitis ili plućnu emboliju, nove sindrome ekonomske klase, o kojima im mediji ne prestaju da govore u svim reportažama.

Stigavši do svog mesta, Ivi polako sede, pazeći da ne probudi Lajlu. Zahvali se Marku što je uzeo obrok za nju.

„Nešto nije u redu?“ upita on ugledavši njeno iskrivljeno lice.

„Samo sam umorna“, reče, znajući dobro da ga ne može prevariti.

„Ako mogu nešto da učinim...“

„Možete mi dodati moj ranac.“

Mark dohvati torbuljak koji je bio gurnuo ispod svog sedišta. Kako rajsferšlus nije bio dobro zatvoren, dok je uzimao ranac iz njega ispade jedna knjiga. Mark se sagnu da je dohvati. Bila je to koncem povezana knjiga, izlizanih korica i iskrzanih stranica, mnogo puta prečitavana. Znatiželjan, on baci pogled na naslov: *Preživeti*

Konor Mekoj

On se iznenadi. Pre nekoliko godina, Konor je napisao tu knjigu da bi se oslobodio demona iz svoje prošlosti. To je bilo jedno kompleksno delo, u kome su jednako dobro vođeni psihološki zapisi kao i sećanja iz detinjstva. Na osnovu sopstvenog iskustva kao i najzanimljivijih terapija koje je lično vodio, Konor je svoje čitaoce upućivao kako da pobede svoje strahove, razumeju svoje nemire, i prebrode svoje patnje. Štampana od strane nepoznatog izdavača, odstupajući od zadatih standarda, knjiga nije bila reklamirana, niti se o njoj govorilo u štampi. Metodom od usta do usta, ipak je pronašla svoje čitaoce i stekla mnoge pristalice.

Mark okrenu knjigu u rukama. Na slici iz gimnazije, sa korice se melanholično smešio Konor. Dobro je poznavao taj osmeh. Ovaj iznenadni susret sa slikom svog prijatelja izazva u Marku jake emocije. Bili su jako bliski. Pre sopstvenog pada na dno, njih dvojica

su delili sve. Zašto ga nije pozvao da mu javi novosti u vezi sa Lajlom? Kako to da nije mislio o tome?

„To je moja omiljena knjiga“, objasni Ivi. „Da li ste je vi čitali?“

„Napisao je moj najbolji prijatelj“, izjavi doktor, pružajući joj delo.

„Vaš najbolji prijatelj? Vi ste Mark koga vrlo često spominje?“

„Da, odrasli smo zajedno, u istom delu Čikaga.“

„Znam.“

„Zašto kažeš da ti je to omiljena knjiga?“ želeo je da zna doktor.

„Zato što mi je pomogla. Glupo je što kažem, ali ponekad mi se čini da je napisana za mene.“

„To je, bez sumnje, najlepši kompliment“, reče Mark.

„Ali, uvek sam se pitala...“ poče Ivi.

„Šta?“

„To o čemu on priča u knjizi, da li je istinito?“

„Sve je istinito.“ Potvrdi Mark. Posle kratkog ćutanja, on razjasni:

„Ali, nije ispričao svu istinu.“

Ivi podiže obrve.

„Kako to mislite?“

„Postoje vrlo važne stvari koje Konor nije mogao da ispriča.“

„Zašto?“

Mark se zagleda u Ivi. Ponekad, osećao se krivim jer je donosio zaključke o nekom u deliću sekunde. Da li je on uopšte bio sposoban da oceni može li joj verovati?

Ona je od naših, umiri ga unutrašnji glas.

„Zašto nije mogao sve da ispriča?“ insistirala je Ivi.

„Da ne bi otišao u zatvor“, odgovori Mark.

19. Mark i Konor, prvi fleš bek

Novembar 1982.

Predgrađe Čikaga

Mark i Konor su desetogodišnjaci

Kvart Grinvud u južnom delu Čikaga mesto je prepuno siromaštva i nasilja. Opustošen pejzaž proteže se kilometrima: izrovani trotoari, napuštene zgrade, olupine izgorelih automobila, đubrišta. Radnje su retke: nekoliko prodavnica skrivenih iza metalnih zavesa, samo jedan supermarket, jedna jedina banka, nijedna bolnica. Jedino je prodaja alkohola uspešna.

To je Bagdad pod bombama, u srcu Amerike.

U Grinvudu su skoro svi crnci. I skoro svi su siromašni. Još odavno, svi koji su mogli napustili su ovo mesto u kome ne postoji nada, koje neprestano truli.

Mali Mark Hadavej živi sa svojim ocem, domarom u jednoj državnoj školi u getu. Njegova majka otišla je kada mu je bilo tri godine. Kada bi on pitao: „Zašto nas je mama napustila?“, otac bi mu uvek odgovarao:

„Zato što nije bila srećna.“

Ne, ona nije bila srećna u toj školi zaštićenoj poput tvrđave. Mesto je stvarno ličilo na staru kasarnu: prozori zazidani, vrata blindirana, a detektori metala svakog jutra zapište na pištolje i noževe. Svuda je nasilje opasnih bandi. Grupe roditelja ili penzionisanih policajaca bile su postavljene da pokušaju da uspostave red, ali bez uspeha. Mnoga deca dolaze u školu sa

strahom. Većina njih su već bili očevici pucnjava ili ubistava, pa pate od posttraumatskih posledica.

Sedam časova uveče. Zima je. Škola je pusta. U jednoj od učionica, na poslednjem spratu, pali se svetio.

Mark, desetogodišnjak, uputio se ka biblioteci postavljenoj na zidu u dnu prostorije. Iskreno govoreći, „biblioteka“ je krupna reč za opisivanje police na zidu na kojoj je desetak jeftinih romana. Svake večeri, kada njegov otac počne da prazni limenke piva, Mark dolazi da uradi domaći zadatak na ovom mestu gde voli da bude u tišini. Otac mu je alkoholičar, ali nije nasilan. Posle tri-četiri badvajzera, on počne da vređa Regana, Kongres, opštinu, crnce, Azijate, Latinoamerikance, bivšu ženu, kompletno društvo odgovorno za njegovu bedu i nesreću.

Mark prelazi prstom preko romana poredanih na polici, sve dok se ne zaustavi na svom cilju: *Ubiti pticu rugalicu*, Harper Li.

Pročitao je već dvesta strana, ali se trudi da čita samo po jedno poglavlje za večer, da bi što duže uživao. To je divna priča o jednom advokatu, koji sam odgaja svoje dvoje dece u jednom malom gradu u Alabami za vreme velike krize, tridesetih godina dvadesetog veka. Život teče mirno do jednog dana kada dobije naredbu da brani jednog crnca, lažno optuženog za silovanje belkinje. I pored netolerancije i predrasuda svojih sugrađana, advokat se trudi da pokaže istinu.

Mark seda u jednu klupu, vadi iz papirne kese sendvič sa puterom od kikirikija, i udubljuje se u čitanje. Ta knjiga mu greje srce, dajući mu nadu da, ponekad, inteligencija i čestitost mogu pobediti nasilje i zlo. Inteligencija... odnedavno, postao je svestan da mu ona ne nedostaje, iako su mu u školi ocene osrednje. Treba reći da u njegovom razredu ne vole mnogo dobre učenike, kojima redovno razbijaju vilice u školskom dvorištu. Tako je on rešio da krije svoje kapacitete, da se pravi kao da sledi gomilu, a da se sam kultiviše.

Iznenada, u tišini učionice, on čuje neki tup zvuk koji se ponavlja. Zabrinut, on podiže glavu. Kanalizacija? Pacov? Zvuk dolazi iz ostave u koju profesor ostavlja pribor za crtanje i slikanje. Osećajući i strah i radoznalost, Mark se nekoliko trenutaka dvoumi

pre nego što će odlučiti da otvori vrata ostave i tamo otkriti dečaka, njegovog vršnjaka, skrivenog u dnu ormara.

Nepoverljiv, dečak izlazi iz svog skrovišta i žuri ka vratima. Ovde, strah je svuda i udarci često preduhitre reči. Ipak, stigavši do vrata, on se okreće, i jedan momenat, dva dečaka se iznenađeno gledaju.

„Šta radiš ovde?" Pita Mark.

Iako njih dvojica nisu nikada razgovarali jedan sa drugim, znao ga je iz viđenja: čudak i osobenjak, poput nekog sa druge planete. Činilo mu se da zna njegovo ime: Konor.

„Spavao sam", odgovara mu ovaj.

On je poput Haklberija Fina. Raščupane kose, mršav, nosi prljavu i omanjalu odeću. Konor se okrenuo da izađe iz prostorije a Mark ga pita: „Jesi li gladan?"

Već tad je imao instinkt da intuitivno prepozna problem kod drugog.

„Pomalo", priznaje Konor, zaustavljajući se.

U stvari, od jutros ništa nije pojeo. U sadašnjoj hraniteljskoj porodici on živi jako teško: ponižavanja i kazne su svakodnevni, navodno da bi se „naučio životu". Samo što je on već poznavao život. Napušten od roditelja još na rođenju, od jedne do druge hraniteljske porodice, on je preživio i pretrpeo svašta. Samo što ujedini klize po njemu ne grizući ga.

Da bi se zaštitio, navikao je da se zatvara u svoj unutrašnji svet od koga je samo on imao ključeve.

„Uzmi", nudi ga Mark, pružajući mu polovinu svog sendviča.

Zbunjen, Konor jedan trenutak okleva. Nikada nije mogao računati ni na koga, osim na samog sebe. Zbog uskraćene ljubavi i pažnje, naučio je da se pazi od svega. Zato, on gleda Marka pravo u oči, i dešava se nešto čudno: jedno nemo prepoznavanje, obećanje jednog prijateljstva. Konor prihvata polovinu sendviča i seda pored Marka. Na trenutak, bili su deca kao i sva ostala.

1982,1983,1984... U dobru i zlu...

Ubuduće, Mark i Konor se svake večeri sreću u toj istoj učionici. Napolju su kaos, droga, zapaljeni automobili, bande koje se međusobno ubijaju, oružje koje ide od ruke do ruke. Oni su sebi stvorili malu oazu mira, u kojoj nemaju strah u stomaku. Tokom nedelja, meseci, godina, upoznali su se i stekli poverenje jedan u drugog.

Mark je neposredan, istrajan, empatičan, ali je slabiji i povodljiv.

Konor je tih i razuman, ali i veoma tajanstven i već obuzet traganjem za savršenstvom.

Oni su rešili da se ujedine protiv nevolje. Zajedno rade domaće zadatke, čitaju, slušaju muziku i često se smeju. Prvi put u životu, otkrili su da život nije samo patnja i samoća. Prvi put u životu, shvatili su da odnosi među ljudima nisu samo nasilni. Svaki od njih pronaći će u onom drugom afektivnu sigurnost, poverenje i snagu.

Poverenje u smislu da, šta god se desilo, postoji neko na koga se može računati.

Snaga da nikada ne dozvole da padnu na dno.

Februar 1984.

Šest je sati ujutru, u Čikagu, i nebo je već pomalo plavičasto. Kao i obično, Konora budi hladnoća. On spava u trpezariji, na dušek u postavljenom direktno na pod, bez prekrivača. Ustaje, odlazi u kuhinju, umiva se nad sudoperom, i napušta stan pre nego što su se ostali probudili. Grad je hladan kao led. Da bi stigao do škole, najjednostavnije bi bilo da uhvati autobus ispred zgrade, ali su zatvorili stanicu, kako bi se smanjio kriminal. To je jedna od specifičnosti Grinvuda, da autobusi ne voze ako nemaju policijsko obezbeđenje. Tako Konor pređe sve ulice pešice, sakupljajući u prolazu prazne limenke, koje će kasnije prodati za nekoliko dima (1 dima - 10 centi). Uveče, sa ostalim dečacima njegovih godina, ponekad odlazi na benzinsku pumpu nudeći klijentima da im za nekoliko dolara naspe gorivo, opere automobil ili obriše stakla. Vremenom je upoznao način na koji u i kvartu funkcionišu nasilje, nepravda i tajni zakoni. Ali, moguće je nešto razumeti, ali se nikada ne navići na to.

Kada je stigao u 61. ulicu, sunce je upravo izašlo i obasjava delove Hajd parka. Ovo je jedno neobično mesto. Ovo je i dalje geto, ali prestižni univerzitet Čikaga je tu, veoma blizu, sa godišnjim školarinama od trideset hiljada dolara i učenicima iz prestižnih porodica. Geto i univerzitet: treći svet i „hram znanja“, na samo nekoliko metara jedan od drugog. Svaki put kad prolazi tom ulicom, Konor pogleda ka zapadu, prema studentskim domovima. Zašto je život toliko drugačiji sa jedne i sa druge strane zida? Jednima tako lak, drugima tako težak.

Postoji li u svemu tome neki smisao? Neka logika da nas Bog stavlja u iskušenje? Konoru zaista nije jasno. Jedino u šta je ubeđen, jeste da u njemu ima snage da pređe „na drugu stranu“. On će sa Markom jednog dana otići iz ovog kvarta. Ali gde? I šta će raditi?

Još nije sasvim jasno, ali u njegovoj glavi se nazire početak odgovora: pomagati ljudima poput njega.

Avgust 1986.

Mark i Konor su četrnaestogodišnjaci

„Dvadeset-dvadeset!“

Na jednom košarkaškom terenu, užarenom od vrućine, Mark i Konor, goli do pojasa, okupani znojem, vode žestok duel. Na betonu, saundblaster sa zvučnicima koji krče, emituje *Living in America*, najnovije od Džejsa Brauna.

Konor ima loptu i pokušava da poentira s teške pozicije. Lopta odskače o metalni obruč, na trenutak se dvoumi, ali ne ulazi u koš. . Mark hvata loptu i akrobatskim potezom postiže koš odnoseći pobjedu, zatim plesom Sijuksa prkosi svom drugu.

„Pustio sam te da pobediš.“ Pravda se Konor.

„Kako da ne. Jesi li video onaj potez Medžika Džonsona?“ Premoreni, dva dečaka sedaju jedan pored drugog na metalnu ogradu. Dele jednu bocu koka-kole, zgrejane na suncu. Trenutak ćute, zatim nastavljaju konverzaciju na njihovu omiljenu temu: kako izaći iz geta?

U poslednje vreme to im je postala opsesija. U getu nema budućnosti, nema perspektive. Jedina realna ambicija ovde je

preživeti ili pobeći. Mark i Konor maštaju o tome da dobiju stipendiju za jedan od koledža iz centra. Ocene su im dobre, ali to neće biti dovoljno da se zaboravi na nisku reputaciju njihove škole.

Vrlo brzo su shvatili da su sami sebi jedina šansa i da ne vredi čekati na pomoć institucija. Ali, da bi otišli treba im novac, mnogo novca. A jedini način, koji omogućava da se do njega dođe, jeste droga.

U kvartu, droga je svuda. Moć, biznis, društveni odnosi, sve zavisi od trgovine drogom. Ona ne zaobilazi nikoga. Svako ima barem jednog roditelja, prijatelja ili partnera narkomana ili dilera. Droga sa sobom vodi četiri jahača apokalipse: nasilje, strah, bolest i smrt. Pojedini policajci učestvuju u trgovini, ostavljajući deo zaplenjene droge za sopstvenu upotrebu ili preprodaju.

Mark i Konor znaju da jedan iskusan diler zaradi više hiljada dolara nedeljno. Neki njihovi drugari iz razreda već su prestali da dolaze u školu, priključili su se nekoj bandi i učestvuju u toj unosnoj trgovini. Tako se jednog dana u njihovim glavama rodila ideja: „Zašto i mi ne bismo uradili isto?“ kaže Mark.

„Šta isto?“ pita Konor podižući obrve.

„Dobro znaš o čemu pričam. Pametni smo i snalažljivi. Mogli bismo iskoristiti situaciju. Zargo nam je već predlagao da radimo za njega. Znaš koliko on dobija nedeljno?“

Konor se nervira:

„Ne želim da vidim sebe kao narkomana.“

„Pričam ti o trgovini, a ne o drogiranju. Ako se dobro snađemo, za dve godine imaćemo ušteđevine da platimo studiranje. To je iz dobrog razloga.“

„Nisam siguran da je to dobra ideja.“

„Ne bismo bili prvi! Znaš li šta je radio Kenedijev otac za vreme cenzure? Ilegalno je uvezio alkohol. Tako je on stekao bogatstvo. Zahvaljujući tome njegov sin je postao predsednik i zahvaljujući tome su nastala građanska prava.“

„Sve si pomešao!“

Sada se Mark ljuti:

„Nađi mi onda drugi način da odemo! Koji drugi izbor imamo da bismo mogli studirati? Ako ne odemo odavde, za deset godina bićemo ili na groblju ili u zatvoru.“

„Nemam čarobni štapić“, priznaje Konor „ali ako pogazimo...“

Odjednom, glas mu podrhtava, jer ga je obuzeo nemir. Guta pljuvačku pa, gledajući svog druga pravo u oči, završava rečenicu.

„...ako pogazimo sopstvene vrednosti, pogazili smo sve.“

Mark želi nešto da kaže, ali umesto toga, on steže pesnice, okreće se prema metalnoj ogradi i udara je svom snagom. Besan je i ljut na sebe što je imao takvu ideju. Razumejući njegov užas, Konor mu stavlja ruku na rame.

„Ne brini“, teši ga, što je moguće uverljivije, „videćeš da ćemo jednog dana imati sreće. Ne znam kako, ali obećavam ti da ćemo otići odavde.“

13. oktobar 1987.

devetnaest časova trideset šest minuta

Savijenih nogu, s knjigom na kolenima i rukama na ušima, Konor sedi, pokušavajući da se isključi iz haosa kojim je okružen. Ali, nemoguće je da se koncentriše! Previše je bučno: televizor u dnu dnevne sobe koji niko ne gleda, ali niko i ne isključuje, muzika u sobama, vriska dece koja se tuku i svađaju. Nigde mesta gde bi mogao da radi domaće zadatke. Nigde nijednog mirnog kutka. Učionica koju su on i Mark koristili posle nastave, postala im je nedostupna otkad je nekom suviše opreznom noćnom čuvaru palo na pamet da ih istera odande.

Iznerviran, Konor izlazi iz stana, lupajući vratima. Dolazi do stepeništa, ali se tu ne zadržava. On zna da je to mesto prepuno dilera. Najzad, zavlači se u ostavu za smeće, gde je poredano nekoliko metalnih kontejnera. Mračno je i hladno. Konor zagleda svaki kontejner i konačno pronalazi sklonište u jednom od njih, koji je prazan i ne smrdi mnogo. Uzdahnuvši, iz džepa vadi olovke i otvara knjigu. Mučno je tako biti izbačen da bi mogao raditi domaći, ali on je obećao da neće odustati od borbe kako bi mogao da ode na studije. Ko zna, možda se sreća nekad okrene...

Ubrzo, udubljuje se u knjigu koju mu je preporučio jedan profesor: Popularna istorija Sjedinjenih Država, Hauarda Zina. Jedna impresivna predstava o SAD, na osnovu svedočenja različitih populacija: Indijanaca, robova, ratnih dezertera, vlasnika fabrika tekstila. Jedan neobičan način da se prikaže istorija, kakvom su je različiti ljudi doživeli, u odnosu na oficijelnu verziju iz školskih udžbenika.

Začitan, Konor nije čuo korake koji se približavaju. Podigavši glavu, on ispred sebe vidi dva tipa koje je znao iz viđenja: dva mala šefa lokalnih bandi, koji ga gledaju, rugajući mu se: „ŠTA JE, PEDERU, VALJAŠ SE U SMEĆU?”

Konor skače pokušavajući da pobegne, ali već je prekasno. Banditi ga hvataju i bacaju nazad u kontejner.

„ZNAŠ ŠTA MI RADIMO SA SMEĆEM?” Pita jedan glas, iznad njega.

Dečak pokušava da ustane i stavlja ruku na nos. Krv je svuda po i njemu.

„ZAPALIMO GA!” Vrišti diler.

Konor podiže glavu prema svojim agresorima i konstatuje da I jedan od njih drži u ruci bidon goriva. Nema vremena ni da viče, a već su mu torzo i noge skvašeni.

„HOĆEŠ VATRE?” predlaže jedan od bandita paleći šibicu.

Užasnut, Konor želi da veruje kako oni hoće samo da ga uplaše, iako zna da za ovakvu vrstu tipova ljudski život nema nikakvu vrednost.

I zaista, šibica pada pravo na njega i benzin se pali istog trenutka. Konor vidi sopstveno telo kako gori kao baklja, dok se poklopac kontejnera polako zatvara.

On se guši, bori se, pokušava da izađe iz ovog metalnog kaveza. Konačno, kontejner se prevrće i oslobađa ga, ali njegovo telo i dalje gori. Preplavljen bolom, on trči u svim pravcima, dolazi do ulaza u zgradu i baca se na tlo, da bi ugasio plamen. Malo-pomalo, njegov vid se zamagljuje.

Sreća se okrenula, ali ne u pravcu u kojem je on želeo. U trenutku, on shvata da se njegov život srušio i da više ništa ne može

biti kao pre. Zatim, pada u komu.

On ima petnaest godina.

Hteo je samo da uradi domaći zadatak.

20. Mark i Konor, drugi fleš bek

13. oktobar 1987.

Dvadeset jedan sat i osamnaest minuta

Sirene i rotaciona svetla, ambulantna kola jure u parking hitne pomoći bolnice Chicago Presbyterian. Nesvesnog, na nosilima, Konora su odmah oprali toplom vodom da bi rashladili opekotine. Delovi izgorele odeće zalepljeni su mu za kožu, neophodna je lokalna anestezija kako bi se otklonili. Pošto je priključen na aparat za disanje, ekipa hitne pomoći mu uključuje infuziju i vode ga na odeljenje za opekotine, gde ga preuzima doktorka Lorina Mekormik.

Ona je prva odredila dijagnozu: pedeset procenata telesne površine je zahvaćeno; obe ruke, obe noge, grudni koš pretvoreni su u rane. Donji deo vrata, desna šaka, takođe su zahvaćeni. Neke od opekotina su duboke, predstavljajući životnu opasnost.

Lorina sa svojom ekipom postavlja Konora na aparat za praćenje disanja kao i u veštačku komu, pre nego će početi lokalne tretmane na bazi antiseptika i antibakterijskih krema. Zatim se opekotine prekrivaju sterilnim gazama, koje će redovno menjati cele noći da bi se postigla vlažnost i maksimalna dezinfekcija.

Pretvoren u mumiju, opkoljen aparatima i infuzijama, Konor odmara zatvorene oči u miru bolnice. Pored njegovog uzglavlja, Lorina Mekormik nežno ga gleda. Ovaj dečak bi joj mogao biti sin.

Iako je njena smena odavno završena, ona ne može da se odluči da izađe iz sobe. Svet takav kakav je, čini joj se sve više neprijateljski, dehumanizovan i prepun nasilja. Ona ima četrdeset četiri godine, i zna da sigurno nikada neće biti majka. Razlog leži u njenoj karijeri, u neuspelim ljubavima, ali i tom strahu, koji nikada nije

uspela da savlada: da neće biti sposobna da zaštiti dete u svetu koji je poludeo.

Ona je duboko u svojim mislima kad, iznenada, otvaraju se oba krila na vratima sobe i uleće jedan adolescent a za njim radnik obezbeđenja.

„Pustite me da ga vidim, to je moj drug!“ Urla Mark, dok ga ogroman crnac, tri puta veći od njega, drži za vrat.

Lorina je zainteresovana i ubeđuje stražara da pusti dečaka.

„To je moj drug!“ ponavlja Mark, prilazeći Konorovom krevetu.

„Gde su njegovi roditelji?“ Pita Lorina. „Poznaješ li ih?“

„On nema roditelje.“

Lorina prilazi Marku.

„Ja sam doktorka Mekormik.“ Objašnjava. „Ja sam se pobrinula za tvog druga.“

„Da li će umreti?“ pita Mark sa suzama u očima.

Lorina vidi vapaj u očima adolescenta.

„Da li će umreti?“ Ponavlja Mark. „Recite mi istinu, molim vas.“

„Njegovo stanje je kritično....“ priznaje Lorina.

Na trenutak, ona zastaje, zatim primećuje:

„...ali, možda postoji šansa.“

Pokretom ruke, ona poziva Marka da sedne na stolicu.

„Hoćeš da znaš istinu, pa evo, reći ću ti: tvom prijatelju izgorelo je više od pola telesne površine. Tokom dva dana, držaćemo ga u veštačkoj komi. To znači da je on uspavan i da ne trpi bolove. Mlad je i dobrog zdravlja, nema opekotina respiratornih organa i nije udisao toksični gas. To su dobre vesti.“

„A loše?“

„Problem je, što rane mogu da se inficiraju. Kada je koža izgorela, ona nas ne štiti od bakterija. Znači da naš organizam nema način da se štiti od napada bacila. Postoji opasnost da se to desi tvom prijatelju: pogoršanje njegovih rana ili septicemija. To je...“

„...infekcija krvi, znam.“ Dovršava Mark.

„Znači, moramo da budemo strpljivi i molimo se da sve bude dobro.“

„Verujem u Boga“, kaže Mark. „Da li i vi verujete?“

Lorina ga gleda, zbunjena.

„Ja... više ne znam.“

„Ja hoću u vas da verujem“, odlučuje Mark. „Spasite ga, molim vas.“

§

U Konorovoj glavi

Između života... ...i smrti. Letim. Ne, padam.

Slobodan pad prema nebu koje je beskrajno. Lagan sam. Podižem se. Klizim po vatiranom tepihu. Kupam se u svetlosti. Dobro sam.

Vidim sve. Razumem sve. Sve je već zapisano.

Sve ima svoj smisao: dobro, zlo, patnja...

Dobro sam.

Ali znam, ovo neće potrajati.

I znam, sve ću zaboraviti.

§

15. oktobar 1987.

Pošto su prošli prvi kritični sati, Lorina Mekormik se trudi da, što je brže moguće, odstrani sve mrtve površine. Konorova koža kao da je isprana. One delove, koji su umazani krvlju, zamenila je jedna granulasta i gruba površina. Još je rano da se tačno odredi kolika je dubina ozleda. Trenutno, njegovo stanje je stabilno, ali još postoji rizik od infekcija.

Lorina, zatim, svojim skalpelom pravi rezove na grudima i vratu adolescenta, kako bi se smanjila cirkulacija i time izbeglo produblјivanje rana. Potom odstranjuje deo od dva kvadratna

centimetra kože sa donjeg dela Konorove zadnjice. Taj uzorak će poslati u jednu laboratoriju u Boston, u kojoj je pre dve godine pronađena metoda koja omogućava obnavljanje ćelija sa jednog malog uzorka kože. Tehnika je još na eksperimentalnom nivou, ali ona želi da je isproba. Iako je svesna toga da lečenje traje godinama i da ostaju ozbiljne posledice.

Konačno, ona odlučuje da smanji dozu sedativa kako bi Konor polako povratio svest.

§

U Konorovoj glavi

Između života...

...i smrti

I dalje letim, ali sporije i manje snažno.

Malo-pomalo, moje telo postaje teško kao olovo.

Napuštam visine da bih se vratio svojim ljudskim osećanjima. Opet me je strah. Od patnje. Od smrti. Oko mene, oblaci gube svoju belinu i pretvaraju se u purpurnu, vrelu, zagušljivu maglu. Boli me svuda. Gorim. Sada je sve crveno, sve je lava, sve se topi. Sve je tužno.

Kraj putovanja. Otvaram oči i...

§

16. oktobar 1987.

Dok Konor otvara oči, nalazi se u ogromnoj i osvetljenoj prostoriji odeljenja za opekotine. U glavi mu bruji tup i nejasan zvuk. Najpre pokušava da napravi jedan pokret, ali mu je odmah jasno da to nije dobra ideja. Onda spušta glavu i gleda svoje telo umotano u zavoje. Odjednom, vraća se sećanje na dramu i on je prestravljen.

„Zdravo, stari moj“, kaže mu Mark, prepun emocija.

„Dobro došao, Konore“, dočekuje ga Lorina. „Kako si?“ Dečak je gleda, otvara usta, nesposoban da progovori.

„Nemoj da brineš", teši ga Mark, „dobro će se brinuti o tebi."

§

17. oktobar 1987.

Uz pomoć jedne bolničarke, Lorina skida jednu od bandaža sa grudi svog mladog pacijenta. Konor je sam tražio „da vidi". A sada, ono što vidi ga užasava. Ako je na početku i imao neku želju da liči na čoveka, ona je nestala čim je pogledao u svoje rane. Zbog njih mu se čini da je postao čudovište, jedna vrsta smežuranog čoveka slona. Plače mu se. Ne vidi izlaz. Kako će se izvući iz ovoga?

„Normalno je da se plašiš." Kaže Lorina gledajući ga pravo u oči.

Konor ne zna šta tačno da misli o ovoj doktorki. Ponekad deluje gruba i bezobzirna dok govori. Ali, izgleda da Mark ima poverenja u nju. Ona je od naših, čak gaje i uveravao prijatelj.

„Objasniću ti", počinje Lorina sedajući pored njega. „Transplantovali smo kožu životinjskog porekla na tvoje najdublje rane."

„Životinjsku kožu?"

„Da. Kožu svinje, to je uobičajena procedura. Tvoj odbrambeni mehanizam će je odbaciti, ali neko vreme služiće ti kao prirodni flaster, da bi se izbegle infekcije."

„A posle?"

„Posle ćemo transplantovati kožu čoveka."

„Odakle ćete uzeti tu kožu?"

„Uzećemo tvoju kožu. To se zove autotransplantacija. Žiletom ću odseći jednu određenu površinu kože sa mesta gde na telu nemaš opekotine. Potom ću je transplantovati na tvoje rane."

„To neće biti dovoljno!" Konor viče. „Svuda sam izgoreo."

„Moraš imati poverenja u mene", zahteva Lorina.

„Kako da imam poverenja, ako mi ne govorite istinu?"

„U pravu si", priznaje doktorka, „to neće biti dovoljno. Zato smo poslali uzorak sa tvojim ćelijama u jednu laboratoriju u Boston, gde će se one reprodukovati kako bi dobili veću površinu tvoje sopstvene kože. Da li razumeš?"

„Razumem da ću crći."

§

Novembar 1987.

Prva transplantacija.

Neopisiv bol koji ne reaguje na sedative.

Konorova desna ruka vezana je za longetu; vrat mu je zarobljen u gipsu.

Mark ga svaki dan obilazi. Čita mu knjigu Grof Monte Kristo, Aleksandra Dime. Nemilosrdna osveta jednog čoveka, žrtve nepravde i zatvorenika tokom petnaest godina. Nemilosrdna osveta...

§

Božić 1987.

Konor je mršav, strašno izgleda.

Da li je moguće izgubiti petnaest kilograma za dva meseca? Lorina mu objašnjava da, i pred toga što unosi veliki broj kalorija, trpi značajne katabolizme koji iscrpljuju organizam, čineći ga podložnim infekcijama.

Desna ruka mu je duboko zahvaćena.

25. decembra, primorani su da mu amputiraju deo prsta.

Srećan Božić!

Januar 1988.

Od napada na njega, policajci su samo jednom dolazili da ga ispituju. Sve im je ispričao. Dao im je čak i imena i adrese, ipak nije bilo hapšenja.

Ali Mark se raspitivao: oba dilera i dalje su se kretali po kvartu, ne krijući se, ne pokušavajući ni da budu diskretni. U Konorovoj glavi rađa se jedna ideja. Ona o nemilosrdnoj osveti.

§

Februar 1988.

Na nekim mestima organizam ne prihvata transplantate. Koža je ogoljena. Sve se mora iz početka.

Kako je njegova desna ruka nepokretna, primoran je da piše levom.

Da bi vežbao, satima u jednoj svesci crta skice i portrete. Uvek isto lice. Lice koje ga opušta. Lice jedne žene, koje se pojavilo odnekud. Žene koju, još, ne poznaje...

§

Proleće-leto 1988.

Transplantacije se smenjuju jedna za drugom, malo-pomalo koža se obnavlja i nastaju ožiljci koje treba stegnuti elastičnim zavojima.

Odnedavno, nastavio je obrazovanje dopisnom školom za hospitalizovanu decu. Nije se bunio. To je jedino što ga je tešilo pored Markovih svakodnevnih poseta.

§

Jesen 1988.

Opekotine na nogama još su ga primoravale da ostane u krevetu. Već godinu dana je kako ga muče užasne patnje. Nijedan dan bez bolova. Nijedna noć bez košmara.

Jedino što je izvesno: iz jednog ovakvog putovanja ne izlazi se netaknut.

Ne izlazi se bolji. Ne izlazi se jači.

§

Decembar 1988.

Božično je jutro.

Lorina Mekormik otvara vrata Konorove sobe. Prvi put u poslednjih četrnaest meseci je krevet prazan. Prethodnog dana, dečak je prebačen u centar za rehabilitaciju u drugom delu grada, ali ona nije bila tu kada je otišao.

Lorina nekoliko trenutaka stoji nepomična pod hladnom plavičastom svedošću koja ispunjava prostoriju. Ponekad, kada neki od njenih pacijenata napušta bolnicu, ona oseća veliku prazninu. Naročito je to slučaj danas. Ispod jastuka, Konor je ostavio kovertu adresiranu na nju. Najpre je bio napisao „doktorica Mekormik“, zatim je izbrisao tu suviše zvaničnu titulu i jednostavno stavio: *Lorina*

Ona stavlja kovertu u džep mantila. Otвориće je kasnije, kada bude u svojoj kući. Fioka noćnog stočića pretrpana je papirima. Lorina ih pregleda: na desetine crteža na kojima je lik koji ga opседа, lik mlade žene, njoj nepoznate.

Dugo joj je pogled prikovan za ove skice.

Zatim, odlučuje da ih složi u Konorov medicinski dosje.

Možda će nekad saznati nešto više o ovome.

§

Jun 1989.

Konor dobija diplomu na kraju školske godine.

Napušta centar za rehabilitaciju i odlazi u jedan dom za mlade.

Tokom šest meseci redaju se seanse sa kineziterapeutom i maserom, da bi se povratila pokretljivost udova. Njegovi vrat i torzo su crveni i pomodreli. Zarastanje rana uz retrakciju primorava ga da iznova uči najjednostavnije radnje: hodanje, hranjenje, sedenje, pisanje...

Ali, druge, iako nevidljive rane, muče njegovu dušu i čine da na neki drugi način pati.

Prvi put posle godinu i po dana, izlazi na ulicu i plaši se svega: automobila, ljudi, života... Najmanja buka ga prestravi. Sve je tako brzo. Sve je samo agresija.

Da bi izdržao bol, ubeđuje sebe da postoji samo jedan izlaz: nemilosrdna osveta.

§

Oktobar 1989.

Nije mu trebalo dugo da ih pronađe. Dva dilera smestili su se u jednu ruiniranu zgradu, iza pruge. Nekoliko dana zaredom, Konor ih je pratio, beležio njihove navike i raspitivao se. Za dve godine ova dva tipa su napredovali. Oni više nisu preprodavci u kraju, već pravi gangsteri koji kontrolišu dobar deo trgovine heroinom u južnom kvartu. Kako se retko kreću sami, Konor je sačekao pravi trenutak.

A pravi trenutak je večeras.

Video ih je kako izlaze iz kafića, i mogao primetiti da su pijani. Na parkingu, brzo su uleteli u stari mustang, bordo boje. Konor ih je pustio da se malo udalje, a sam odlučio da put pređe pešice i još više oseti svoje rane.

Kada konačno stiže ispred napuštene zgrade, dva sata je ujutru. Ulazi u mračan ulaz gde su počupani svi sandučići za poštu. U mraku, penje se stepenicama. Više se ne boji. Dolazi ispred vrata koja se tresu od preglasne muzike s druge strane. On otvara vrata nogom - pokret koji je vežbao stotinu puta, tokom programa za rehabilitaciju.

Dva tipa sede na pocepanom krevetu i gledaju ga iznenađeni. Potpuno su pijani i nadrogirani. Konor ulazi dublje u sobu. Stan je siromašan, osvetljen ružnom, žućkastom svetlošću. Na jednoj kartonskoj kutiji, koja služi kao stočić, leže špricevi, kesica praha i pištolj sa srebrnkastim nišanom stavljen na otvoren kofer, prepun dolara.

Jedan od dilera pruža ruku u pravcu pištolja, ali je prekasno. Konor je prevrnuo kutiju i prvi se dočepao oružja. Okreće nišan prema dvojici ljudi, spreman da puca. Ovi ga gledaju vrteći glavama.

„Sranje, pa ko si ti?” pita jedan od njih.

„Ko sam ja...?”

Konor se sledio. Ovu scenu je zamišljao hiljadu puta, ali nijednom nije pomislio da ga njegovi agresori neće čak ni prepoznati. Stavlja ruku u džep i vadi dva para lisica, kupljenih kod jednog korumpiranog policajca, po pedeset dolara za oba.

„Vežite se za radijator!” naređuje.

„Čekaj, da se dog...”

Odjek pucnja prekida dilerovu rečenicu. On stavlja ruku na svoju butinu i uverava se da krvari.

„Vežite se!” Ponavlja Konor.

Nasilnici izvršavaju naređenje, vezujući se za radijator u dnu sobe, iz koga već odavno ne dopire toplota. Ko sam ja? Konor isključuje muzički stub koji emituje neki agresivni rep. Ko sam ja?

Skida svoju jaknu i otkopčava košulju. Sada je go do pojasa pred onima koji su ga napali i pokazuje im svoje opekotine, kao u nekom primitivnom ritualu. Ko sam ja?

Dvojici dilera ništa nije jasno. Njihove oči su prepune straha i užasa. Konor izlazi u hodnik, uzima bidon goriva, koji je doneo sa sobom, i vraća se u prostoriju. Ko sam ja?

Sada su uloge zamenjene. Žrtva postaje agresor a agresor postaje žrtva. Dobro postaje zlo, zlo postaje dobro.

Ko sam ja? Pita se, sipajući gorivo na svoje nekadašnje agresore.

Oni urlaju, ali ih Konor ne čuje. U njegovoj glavi, drugi krici odzvanjaju kao eho:

ŠTA JE PEDERU, VALJAŠ SE U SMEĆU? ZNAŠ ŠTA MI RADIMO SA SMEĆEM? ZAPALIMO GA! Ko sam ja? Pita se paleći šibicu.

U trenutku kada vatra počinje da gori, on se seća da je jednom rekao Marku: Ako pogazimo sopstvene vrednosti, pogazili smo sve.

§

Iste noći pet sati ujutru

Bordo mustang parkira se na trotoaru, u blizini jedne državne škole. Konor izlazi iz auta, kupi šaku kamenčića i gada u jedan od prozora domarovog stana.

Posle samo nekoliko sekundi, Mark se pojavljuje na prozoru.

„Šta ti je, Konore, vidiš li koliko je sati?”

„Oblači se, Mark! Ponesi svoj novčanik, novac i dokumenta.”

„Zašto?”

„Ne postavljaljaj pitanja!”

Posle pet minuta, Mark se pridružuje svom prijatelju.

„Šta se dogodilo?” Pita. „Izgledaš grozno.”

„Ulazi”, naređuje, pokazujući na mustang.

„Čije je ovo?”

„Upadaj, objasni ću ti usput.”

Konor seda za volan i kreće ka centru. Nakon pet minuta, okreće se prema Marku i pita ga: „Sećaš se da sam ti rekao: Jednog dana imaćeš sreće da odeš odavde i studiraš?”

„Naravno da se sećam.”

„E pa, danas je tvoj srećan dan”, govori pružajući mu metalni kofer, koji je pokupio kod dilera. Mark, otvorivši ga, zviznu.

„Odakle ova lova?”

„Time ćeš platiti studiranje.”

„Ali...”

„Vozim te do železničke stanice. U šest i petnaest ima voz za Njujork. Uzećeš novac sa sobom i više nikad nećeš kročiti ovde. Je li ti jasno?”

„A ti, kad ćeš mi se pridružiti?”

„Nikad”, odgovara Konor dok ulaze na parking u suterenu stanice.

Šest sati ujutru

Dva dečaka sede jedan pored drugog u automobilu parkiranom na stanici. Konor upravo završava svoju priču i Mark je zapanjen.

„Trebalo da kreneš“, kaže Konor gledajući na sat. „Voz će otići.“

„Ali šta ćeš ti da radiš?“ Pita Mark, sav u šoku.

„Pređaću se policiji“, odgovara izlazeći iz mustanga. Mark, izlazeći i on, stade ispred svog prijatelja.

„Ne idem bez tebe!“

„Prestani sa žalopojkama!“ Nervira se Konor. „Ja se nikad neću izvući, gotovo je! Ostavio sam tragove svuda. Pajkanima neće trebati ni dva sata da dođu do mene.“

„Nije sigurno, vatra uništi sve“, kaže Mark. „A i ta dva tipa, ko će njih žaliti? Niko! Policija će misliti da se radi o svođenju računa između gangstera. To je sve.“

Dva dečaka dolaze na peron. Iako je rano jutro, putnici sa svih strana užurbano pristižu.

„Ajde, srećno, ortak.“

„Pođi sa mnom!“ Viče Mark, penjući se u voz. „Uvek smo govorili da ćemo otići zajedno.“

On želi da kaže još nešto, ali mu glas pokriva oštar zvižduk, signal za polazak. Sa perona, Konor ne pušta svog prijatelja da govori.

„Slušaj, Mark, moraš biti jak. Ti možeš započeti novi život, ali za mene je prekasno; nemam više snage ni za šta, ja više nisam ništa.“

Šef stanice proverava da li su sva vrata zatvorena.

Konor korača po peronu. Odjednom, sav strah iz njega izlazi na površinu. On drhti, uspaničen. U njegovoj glavi sve se meša. Zvuci se deformišu pre nego ih čuje. Odjednom je totalna tišina. Tetura se, zatim stropoštava.

Mark je već skočio na peron. Naginje se nad svog prijatelja, hvata ga za ramena i svom snagom gura u voz.

Posle poslednjeg zvižduka, voz polako kreće, treskajući se uz jako pištanje.

Kada je lokomotiva izašla iz stanice, zapljusnuli su je prvi zraci sunca. Mark pogleda kroz prozor. Purpurna i narandžasta svetlost probijala se kroz oblake.

Celog svog života, sećaće se boje neba tog jutra.

Jutra, kada su zajedno otišli.

21. Iznad oblaka

Mi smo kao orah, moramo biti slomljeni da bi nas upoznali.

Halil Džubran

Danas u avionu Petnaest časova

Daleko.

Ispod letelice, debeo sloj oblaka prekriva ceo pejzaž, još više izolujući avion od planete ljudi.

Mark se ne seća da se ikad toliko nekom poverio. Ovo putovanje u svoje detinjstvo na trenutak mu je prijalo i pomoglo da zaboravi Nikolinu prevaru. Na neki način, on se oslobodio otkrivajući se. Osvrt unazad, omogućio mu je da bolje sagleda prošle događaje. U intervalu od petnaest godina, eksplodirale su dve bombe, prvo u životu njegovog prijatelja a zatim u i njegovom. Jedna je zamalo zauvek uništila Konora i pretvorila ga u kriminalca. Druga - Lajlin nestanak - gurnula je Marka u stanje samouništenja, koje ga je dovelo pred vrata smrti. U oba slučaja, njihovo preživljavanje nije imalo za rezultat bogzna šta: borbu i jedno parče sreće.

Ivi je, očarana, slušala Markovu priču. Mlada devojka je u Konorovom detinjstvu čula eho sopstvene sudbine. Kao mlad, Konor je verovatno i sam postavljao ista pitanja koja nju danas muče: Kako preživeti bol? Da li je osveta najbolji odgovor na nepravdu?

Ona se okrenu prozoru i dožive osećaj beskraj, gledajući okean oblaka.

Zatim, zatvori oči i utonu u sećanja...

22. Ivi, četvrti fleš bek Njujork

Božićna noć 2006.

Dva sata i trideset minuta ujutru

Ledeni vazduh je štipao.

Tela ukočenog od zime, Ivi je drhtala usred Grinič Vilidža. Kako još od jutra nije ništa pojela, osećala je krčanje u stomaku. Boleli su je mišići i zglobovi a njeno disanje se odmah pretvaralo u paru. Tokom tri nedelje, otkad je u Njujorku, njena ušteđevina istopila se kao sneg na suncu i više nije imala u džepu ni dolar. Na početku, bila se smestila u jedan jeftini hotel u Harlemu, zatim u neki dom u Amsterdam aveniji, ali večeras nije znala gde da prespava. A trebalo je da izdrži još desetak dana: toliko joj je trebalo da ubije Krega Dejvisa. Otišla je u bolnicu u kojoj je odskoro radio ubica njene majke, ali su joj tamo rekli da doktor provodi praznike kod svojih rođaka u Evropi. Njegov povratak očekivao se prve nedelje januara. Nema veze, Ivi će čekati do tada. Osveta je najslađa kada se servira hladna...

U zgradama bogatog kvarta, koje su je okruživale, doček se bližio kraju. Iza prozora dopirala je praznična atmosfera: muzika, smeh. U Šestoj aveniji, nabasala je na jednu reklamu: *Dopustite da vas ponese božićna atmosfera!* Zatim, malo dalje: *Večeras, sve je moguće!* Ona podiže pogled ka nebu. Porodica, tradicija, snovi nikada nisu imali mesta u njenom svakodnevnom životu. A što se tiče fraze „božićna atmosfera“, to je glupost koju vidimo u starim filmovima, a koja zapravo nikad i nije postojala. Ili, možda, koja je odavno mrtva i zamenjena grozničavom kupovinom.

Srebrni aston martin svetlucajući prođe pored nje u punoj brzini, zatim se nekoliko metara ispred zaustavi na crvenom svetlu semafora. Dok je Ivi prolazila pored, primeti na sedištu suvozača nonšalantno spušenu kožnu tašnu, kao i da je isključen svetleći signal koji pokazuje automatsko zaključavanje. Devojčica zastade, a onda se vrati tri koraka unazad kako ne bi bila primećena. Naslonjen na volan, čovek koji je izgledao kao da mu je loše, masirao je sebi slepoočnice. Ivi je oklevala. Nikada ništa nije ukrala, ali ovo je izgledalo tako lako: otvoriti vrata, zgrabiti tašnu i uzeti je u trku. Jedan takav auto vredeo je bogatstvo, kožna tašna - na kojoj je slavni monogram LV - sigurno nije bila lažna. Odsekla bi ruku da će u tašni pronaći stotine dolara u kešu. Ne računajući lovu koju bi dobila preprodajom, ako se dobro snađe. Time bi sebi omogućila da preživi još dve nedelje. Time bi sebi omogućila da se osveti.

U automobilu, tip je upravo uzimao svoj mobilni telefon da odgovori na poziv. Za manje od sekund vremena, Ivi otvori vrata, dočepa se svog plena i trčeći pobeže. Nakon pedeset metara, mrzovoljno se okrenu: mislila je da će on lako odustati. Na njenu nesreću, čovek je bio mlad i trčao brzo.

Kakav idiot!

Sneg je i dalje padao krupnim pahuljama, čineći tlo klizavim. Kada Ivi shvati da će biti uhvaćena, ona, spremna na sve, iznenada pređe ulicu prepunu automobila, rizikujući da bude pregažena. Ali, nije joj pomoglo. Čovek joj prepreči put i posle nekoliko trenutaka baci se na nju, snažno je pritisnuvši na ledeno tlo. Glava joj pade na trotoar, ali sneg ublaži udarac.

„Vraćaj mi to!“ Naredi čovek zavrćući joj ruku iza leđa.

§

Dva sata i trideset sedam minuta ujutru

„Pustite me!“ Viknu Ivi, koprcajući se.

Čovek je već bio uzeo svoju tašnu, ali joj je i dalje čvrsto stezao ruku. On je povuče ispod svetiljke, što omogući Ivi da ga pažljivo razgleda. Krupan, taman tip, elegantan, vitak, umornog lica. Njegov

taman pogled i podignute obrve, koji kriju zabrinutost, davali su mu lik manekena iz poslednjeg kataloga Hugo Boss. Ovog čoveka je već negde srela. Ali, gde?

„Kako se zoveš?“ upita je.

„Odjebi!“ opsova ona.

§

Dva sata i četrdeset minuta ujutru

„Slušaj, ja sam doktor, mogu ti pomoći da pronađeš neko prenoćište.“

„Hoćeš da me spaseš, je li?“

„Hoću da ti pomognem.“

„Ne želim tvoju pomoć!“

§

Dva sata i četrdeset dva minuta ujutru

„Vodim te na večeru?“ predloži on.

§

Dva sata i četrdeset tri minuta ujutru

„Idem, neću tvoju večeru.“

§

Tri sata i jedan minut ujutru

Sedeći na klupi presvučenoj skajem, Ivi je završavala svoj hamburger, dok je kroz prozor gledala čoveka koji je pušio cigaretu. Predstavio se kao doktor, ali da li je to bila istina? Rekao je da želi da joj pomogne, ali da li je bio iskren? Naučila je da se toliko čuva

ljudi, da ju je sve u njegovom ponašanju zbunjivalo. Želela je da mu veruje, ali se suviše plašila da ne bude prevarena.

„I, šta kažeš za hamburger?“ upita, pridružujući joj se.

§

Tri sata i četrnaest minuta ujutru

„Čekaj!“ povika, da bi je zadržao. „Ne možeš tek tako otići. Jako je hladno. Pronaći ću ti prenoćište.“

Gledala gaje dok se približavao, ali je samo odmahнула glavom, čak mu i ne odgovorivši.

„Uzmi bar ovo“, posavetova je, gurajući joj u džep svoju vizitkartu. „Ako se ikada predomisliš...“

Ali Ivi je znala da se to neće dogoditi.

§

Tri sata i četrdeset pet minuta ujutru

Ostavila ga je pre pola sata i počinje da žali. Toliko joj je hladno da joj se kosti tresu. Migrena, njen iskren prijatelj još od detinjstva, setila se da joj se vrati tolikom silinom da je osećala mučninu i stala nasred trotoara, suviše slaba da nastavi dalje.

Pogledala je zgrade koje su je okruživale. Neke od njih imaju noćnog stražara, koji čuva grupu stanara. Druge, poput one ispred koje se ona nalazi, nemaju stražara ali je ulaz zaštićen kodom. U mnogim stanovima, poslednji gosti se odlučuju za odlazak. U svakom slučaju, to se događa u Fenvit stritu broj 37, gde tri para, prilično pripita, zajedno napuštaju Paradisio Building.

Ivi im pridržava vrata i koristi gužvu da oni poveruju kako živi unutra. Krenu kao da će da pozove lift, dok se oni dovoljno ne udaljiše, a onda poče da traži neki ćošak gde bi mogla nekoliko sati odspavati. Pronalazi jedno izolovano mesto, pored stepenica koje vode u podrum. Nije baš toplo, ali bolje nego ništa. Seda, naslonivši se na zid, umotava se u svoju jaknu i pušta da je misli vode do

čoveka sa kojim su joj se putevi ukrstili. Dok joj je pričao, osećala je neverovatnu bliskost s njim, kao da ga je odavno poznavala. Nijednom nije spomenuo svoje ime, ali se Ivi iznenada seća da joj je ostavio vizitkartu. Pretražuje po svojim džepovima i vadi kartu. Iako je osvetljenje slabo, uspeva da dešifruje prezime doktora i, odjednom, šok.

Taj tip je Konor Mekoj!

Ivi se već razbudila. Uključuje ručnu lampu i vadi iz ranca knjigu, koju je pokupila sa noćnog stočića u jednoj sobi hotela Oasis u Las Vegasu. Od tada, nosi je uvek sa sobom kao talisman koji štiti od zlih sila. *Preživeti* Konor Mekoj.

Gleda njegovu fotografiju na zadnjoj korici, koja potvrđuje identitet njenog misterioznog sagovornika. Sada joj je jasno zašto joj se njegovo lice učinilo poznatim. Kakav idiot! Jedinu osobu na svetu, koju je želela da upozna, pustila je da ode. Brzo! Sakuplja svoje stvari, odlučna da ide da ga pronađe.

Krenuvši da izađe iz zgrade, ona vidi policijski auto, kako se, uključene sirene, parkira na trotoaru. Ivi je odmah jasno da su pajkani došli zbog nje. Verovatno su je stanari zgrade čuli i prijavili.

Njujorška policija nije čekala da pošalje patrolu u privilegovani kvart. Zaista, dva ogromna policajca, naoružana do zuba, izlaze iz svog auta kao da su došli da hapse Bin Ladenu.

„Ovde je!“ Viče jedan od njih, uperivši lampu u pravcu ulaza. Ukucavaju kod i ulaze u zgradu, sa rukama na oružju. „Idemo gospođice, pođite sa nama bez odupiranja.“

23. Lozinka

Poznavanje tajni drugog je opojna moć.

Majkl Koneli

Danas u avionu. Šesnaest časova

Veći deo putnika, na letu 714, dremali su posle obroka koji se sastojao od rižota sa šampinjonima i palačinka sa džemom od jabuka. Jedni su bili sa slušalicama na ušima, drugi zagledani u neki film ili muzičke programe koje je predlagala kompanija.

Zatvorenih očiju i ujednačenog disanja, Ivi se bila pridružila Lajli u zemlji snova. Nestrpljiv da sleti, Mark se vrteo u svom sedištu, nervozno gledajući na svoj sat. Počeo je da ga muči osećaj užurbanosti. Nije mogao da čeka kad će biti u Njujorku, da otkrije čudno ponašanje Nikol. Morao je nešto da pronađe. Odmah.

Okrenu se ka centralnom delu aviona. Dva reda ispred njega, pod stresom i sa kravatom, jedan rukovodilac firme nervozno je pratio kretanja na berzi preko Interneta. Ponesen iznenadnom idejom, Mark ustade sa sedišta i krenu napred, držeći u levoj ruci čašu soka od pomorandže koji je Ivi ostavila nepopijen. Stigavši do svoje žrtve, doktor, kao slučajno, prosu voćni sok po košulji i pantalonama poslovnog čoveka.

„Mogli ste da pripazite!“ viknu, videvši velike fleke.

„Zaista mi je žao“, jednostavno se izvini Mark.

On izvadi iz svog džepa papirnu maramicu, pa umesto da upije tečnost, još više je razmaza, šireći fleku koja će brzo postati lepljiva.

„Pustite!“ Naredi žrtva, nestrpljiva da se izvuče iz te nezgode. „Obrisaću malo vodom.“

Zatim ustade, pažljivo obrisala nekoliko kapi sa tastature svog kompjutera, spakovala ga u prtljažnik i uputi se ka toaletu, mrmljajući: „...odelo kenzo od hiljadu dolara... sastanak sa Japancima... mogućnost da sklopim posao...”

Mark se napravi da nastavlja svoj put a onda se vrati. Da bi se zaklonili od narandžastih sunčevih zraka, putnici su spustili skoro sve roletne, stvorivši zatamnjeniu atmosferu zat odmor ili gledanje filmova.

Doktor, najnormalnije što je moguće, otvori prtljažnik i dočepa se kompjutera, pa ga ponese na svoje mesto. Baci pogled ka repu aviona. Ispred toaleta je bio red: uz malo sreće, imao je desetak minuta na raspolaganju pre nego što biznismen primeti nestanak svog lap-topa.

Izvadi kompjuter iz kutije i pažljivo ga otvori. Pročitao je na brošuri koju su delili putnicima da je zahvaljujući najnovijim tehnologijom moguć pristup Internetu, kablovskom mrežom. Tako, on uključi program za navigaciju.

Otvori se Gugl veb stranica. Mark ukuca „telefonski imenik” i nađe se na jednom sajtu koji je predložio motor pretrage. U formular upisa telefonski broj, na koji je uspeo da dobije Nikol, nešto ranije tog popodneva. Posle nekoliko sekundi analize, pojavi se čudan rezultat: *dr psihologije Konor Mekoj Tajm Vorner centar Kolumbus skver 10 100119 Njujork* To je bio broj novog Konorovog kabineta! Glas koji je Nikol naređivao da prekine vezu, bio je glas njegovog najboljeg prijatelja. U to je trenutno bio siguran. Zašto ga onda nije odmah prepoznao? I šta je uopšte njegova žena tražila kod Konora?

Nekoliko trenutaka ostade zbunjen, ne znajući na šta da usmeri svoje istraživanje. Ako se dobro sećao, Nikol je nekad koristila jednu hotmejl adresu, da bi pregledala svoju poštu dok je bila na putovanjima. On ode na sajt operatera i ukuca „*nikol.hadavej*”, u prostoru za identifikaciju.

Zatim, navigator zatraži lozinku. On je nije znao. Svih godina života sa njom, on nikada nije bio sklon ljubomori. Njihova veza bazirala se na poverenju i Mark se nikada nije bavljao preturajući joj po tašni ili pregledajući sastanke zabeležene u njenom notesu. Možda je trebalo...

Nije se mnogo razumeo u informatiku, ali mislio je da bi možda jedan program za „provaljivanje“ mogao da dospe do hotmejla njegove žene. Na nesreću, Mark ga nije imao na raspolaganju. Imao je samo svoj mozak, a to nije bilo dovoljno. Ni najpažljiviji psihijatar ne bi bio sposoban da pogodi nečiju lozinku, samo na osnovu psihološke analize. U svakom slučaju, ne u roku od pet minuta. Pa ipak, Mark odbi da se odmah preda, a da i ne pokuša.

Kako ljudi biraju lozinku? Na osnovu zdravog razuma, on najpre pomisli: njihovo prezime, ime, ime partnera, dece, kućnog ljubimca.. Tako, on pokuša uzastopna *nikol hadavej, mark, lajla, pajveket* (ime njihove sijamske mačke) Bez uspeha.

Zatim se okrenu brojevima:

06. 06. '74. (Nikolin datum rođenja) *19. 08. '72.* (njegov datum rođenja) *15. 05. '96.* (dan kada su se upoznali) *10. 09. '96.* (datum njihovog venčanja) *11.01. '97.* (Lajlin datum rođenja) Zatim proba bez „.“, a onda stavljaajući „/“ umesto tačaka. Da bi bio siguran, pokušao je i godine da označi četvorocifreno. Bez uspeha. Dalje?

Zatim je ukucavao druge podatke, onako kako su mu padali na pamet: brojeve telefona, registarskih tablica, zdravstvenog osiguranja... Takođe je pokušao i visinu svoje žene, njen konfekcijski broj i težinu. A zatim: Njena omiljena boja?

Karmin crvena

Njena omiljena knjiga?

princplime

princ.plime

princplime

Njen omiljeni film?

grobljesvitaca

groblje.svitaca

grobljesvitaca

Ali, nije trebalo ići tako daleko.

On zatvori oči. Pred očima mu se pojavi Nikol, blistava, na nekoj sceni, primala je aplauze, posle koncerta, violina. Zanesen, ukuca

imena omiljenih kompozitora svoje žene, ili onih čiju je muziku snimala i svirala na koncertima: *Mocart Bah*

Betoven

Mendelson

Čostakovič

Brams

Barber

Stravinski

Ne, bio je na pogrešnom putu. Koncentriši se na druge polazne tačke. Trenutno, činilo mu se da mu mozak radi sto na sat. Napuštajući princip da lozinka mora otkrivati intimni deo ličnosti koja je kreira, Nikol koju je on poznavao, izabrala bi formulu koja ima neku emotivnu vrednost: neki kod koji opisuje porodične odnose ili njenu vezu sa Markom.

Ali i Nikol je bila oprezna. Pre nekoliko godina, neko je pokušao da „provali“ preko Interneta na njihov račun u banci, što je Nikol teško podnela. Da bi pojačala sigurnost njene lozinke, bilo je sigurno da je ona izabrala kombinaciju slova, cifara i simbola. Nešto prilično dugačko, kao što im je onda savetovao bankar.

Takođe, ona je svaki dan otvarala poštu, što znači da kod nije trebalo da bude ni previše apstraktan. Znači, trebalo je da traži lozinku koju je teško pogoditi, a koja se istovremeno lako pamti.

Da bi konstruisao takav kod, najjednostavnije je bilo da pođe od jedne ključne rečenice: neke izreke, reči neke pesme ili poeme.

Ne, Mark je bio spreman da tvrdi da bi njegova žena izabrala nešto, više lično. Ali, šta? Postoji li rečenica u kojoj je sadržana srž njihove ljubavi?

Iznenada, Mark oseti da gubi vezu sa razumom. Neverovatna glavobolja pritiskala mu je slepoočnice. U glavi mu se sve pomešalo: cifre, slova, kodovi, poruke, sećanja... Zatvori oči da bi se koncentrisao. Kroz njegove konfuzne misli iskrsnu lik njegove žene.

Zatim se mnoštvo slika smenjivalo takvom brzinom, kao da je neka čudna sila rešila da u njegov mozak isprazni rafal od stotinu bliceva, jednako jakih kao i brzih: prvi susret, prvi poljubac, prvi put kada su vodili ljubav, prva svađa, prvi zajednički odmor...

Pariz, Francuska.

Letnje veče.

Mali trg na ostrvu Site.

Na terasi jednog restorana.

Večera udvoje.

Prosidba. Na trgu - platani.

Na jednom od njih, natpis ugraviran nožem.

Iza kog stoji datum.

Jedan zaljubljeni par, koji je tu bio nekoliko godina pre njih.

Mark i Nikol stoje neko vreme bez reči ispred te poruke.

Zatim obećavaju da će ugravirati isto na unutrašnjoj strani svojih burmi.

Mark stavi desnu ruku na domali prst leve. Njegova burma je i dalje bila tu. Odolela je svemu: njihovom razdvajanju, životu na ulici... S teškoćom je skinu i pročita poruku ugraviranu na unutrašnjosti: *Tamo gde se volimo, nikada nije noć*

Jedna suza skotrlja mu se niz obraz i pade na tastaturu. Mark shvati da je ponašao odgovor. Pošto je rečenica bila preduga da bi

stala u prostor predviđen za lozinku, Mark ispisa samo prvo slovo od svake reči: *tgsvnnn*

Lozinka nije tačna. Naravno: trebalo je dodati i datum. On se dvoumi jedan trenutak a onda pomisli da je to najverovatnije datum njihovog prvog susreta. Sve nervozniji, on pokuša opet: *tgsvnnn150596* Zatim pritisnu ENTER.

§

Ovaj put, sajt prihvati lozinku. Otvori se veb stranica primljenih poruka Nikol Hadavej. Bilo je pregršt poruka. Većina od Sonje, Nikolinog agenta, koja joj je organizovala nastupe i brinula o planu rada. Dosta je bilo i virusa: „*free viagra*“, „*enlarge your penis*“, „*give money for the tsunami*“ i druge prevare za ulaganje novca. Nekoliko poruka sa čestitkama od obožavatelja koji hvale muzičarku. Nekoliko retkih kritika: *Niste ni blizu An-Sofi Muter* ili: *Produkcijske kuće vas nisu izabrale zbog talenta, nego zbog vaše zadnjice*, ili još: *Na vašem mestu, bilo bi me stid da zarađujem lovu na nestanku rođene kćerke*.

Simpatično, ali ništa novo. Nikol je takve poruke već dobijala i pre dve godine. Mark potraži neku poruku od Konora, ali nije bilo nijedne. Ipak, jedna privuče njegovu pažnju, zbog video-zapisa koji je bio poslat uz nju. Nepoznat pošiljalac, poruka nije sadržavala tekst. Samo jedan dokument QuickTime, koji se automatski otvori.

Mark se približi kompjuteru. Prozor za vizualizaciju bio je malog formata a crno-beli film lošeg kvaliteta. On odmah shvati da se radilo o snimku sistema za videonadzor.

Kada se Lajlino lice pojavi na ekranu, krv mu se sledi u žilama i svet oko njega stade.

24. The Good Life

Najbolje stvari u životu prođu jer prvo govorimo „još je rano“, a zatim „suviše je kasno“.

Gistav Flobert

Danas u avionu

Šesnaest časova i dvadeset minuta

Markov pogled bio je zalepljen za ekran, oči su mu svetlucale. Ispred njega išao je film kao usporen snimak. Doktoru nije trebalo dugo da shvati kako je scena snimljena na dan nestanka njegove kćerke. Lako se setio majice s kapuljačom, koju je Lajla tog dana nosila, kao i plišane lutke Šreka, koju joj je on kupio nedelju dana pre drame.

Mark je bio začuđen jer ga je policija uvek uveravala da kamere video-nadzora nisu zabeležile nijedan snimak Lajle. Postalo mu je jasno da je postojala mračna senka u vezi sa istragom, koja se ticala još nečeg, pored samog nestanka jednog deteta. I ovaj snimak je bio dokaz da su, i pored njihovog negiranja, pajkani znali stvari koje mu nikada nisu rekli.

Što je dalje tekao film, tako je snimak postajao mutniji i drhtaviji. Mark nije bio u stanju da identifikuje mesto na kome se nalazila Lajla. Najverovatnije vani, jer je bilo mračno i smetnje u prijemu slike pokrivala su deo lica njegove kćerke.

U jednom trenutku strah ga okrenu od ekrana i on ne mogade a da se ne okrene prema Lajli, koja je spavala dubokim snom na sedištu pored njega. Čak se i približi njenom licu, da bi bio siguran da čuje njeno disanje, toliko je bio uplašen da je opet ne izgubi.

Umiren, vrati se „svom“ kompjuteru i konstatova da je snimak - koji navodno traje dva minuta i deset sekundi - prekinut posle minut i

trideset. Mark najpre pomisli da je pogrešio pri otvaranju fajla. Nekoliko puta pritisnu na PLAY, pokuša iz početka, ali ne učini ništa: slika se opet zaustavi četrdeset sekundi pre kraja. Besan i iznerviran, on obeshrabreno uzdahnu.

Ko se igrao njegovim nervima? Šta se to dogodilo u sledećih četrdeset sekundi?

„Hej, ne brinite! To je moj lap-top!”

Mark podiže glavu kao da su ga naglo probudili. Gospodin *Sok od Pomorandže* mu jednim grubim pokretom istrgnu kompjuter iz ruku.

„Samo sam ga pozajmio”, pokuša da se opravda doktor.

„Pozajmio? Kako da ne!”

„Hteo sam samo da se uverim da sve dobro funkcioniše”, objasni Mark nastavljajući sa ulogom blesavog. „Plašio sam se da sam ga pokvario maločas, i verujte, kad bi bilo tako, ja...”

Ali, biznismen nije bio naivan:

„Žaliću se!” povika, pokušavajući da privuče pažnju drugih putnika.

Jedna stjuardesa već je bila prišla, kako bi smirila situaciju. Mark instinktivno shvati da je u njegovom interesu da ostane tih i miran. Drugi, sav uznemiren, poče da objašnjava: „Hoću ovaj incident da prijavim kapetanu!” povika nekoliko puta.

„U redu, gospodine, obavezno ćemo ga obavestiti”, obeća mu stjuardesa.

Tim rečima isprati *Soka od Pomorandže* do svog sedišta i uputi mu izveštačen osmeh, koji je govorio: *Vrati se na mesto i prestani da vičeš. Slučaj je zatvoren.*

§

„Tata, gde je moj sladoled?”

Ovaj mali incident bio je trgao Ivi i Lajlu iz sna. Mark se okrenu prema njoj, i istog trenutka odbaci svoje probleme kako bi vratio dobro raspoloženje.

„Dobro devojke, hoćemo li jesti taj sladoled?“ reče pljesnuvši rukama.

„Daaa!“ uzviknu radosno Lajla.

Mark uze kćerku za ruku i dade znak Ivi da im se pridruži. Mala družina se pope na drugi nivo aviona, pokušavajući da pronađe slobodan sto u baru Floridita. Bar, koji je Mark nešto ranije već bio posetio, sada je ličio na poslastičarnicu. Pošto je bila gužva, barmenu Ajzaku pridružila su se još dva kelnera. U odličnoj atmosferi, trojica kolega neverovatnom brzinom posluživali su najrazličitije vrste koktela i sladoleda.

Kada se oslobodi jedan sto, Lajla prva dotrča da sedne. Ona dohvati meni s desertima kao da se radilo o Svetom gralu, pa razgleda fotografije raznih čokoladnih kupova i banana splitova. Mark i Ivi joj se pridružiše, zabavljajući se njenim ponašanjem. Doktor baci pogled na ljude oko sebe tražeći pogledom Alison Harison, ali je bogata naslednica već bila napustila kafić.

Naručiše *frozen hot chocolate*, koji im posluži lično Ajzak, sa tri kašičice i tri slamčice. Postavljena nasred stola, ogromna staklena činija, veličine akvarijuma, bila je prepuna sladoled kugli - sve od čokolade, ali različitih vrsta - koje su se kupale u kakao kremu, prekrivene brdom šlaga.

„Polako jedi“, reče Mark, videvši kako se Lajla ustremila na sladoled. „Niko ti neće ukrasti!“

Sa slamčicom u ustima, nosom zabodenim u šlag, devojčica je sa očiglednim zadovoljstvom pila istopljenu čokoladu. Ivi joj se naruga zadirkujući je, zatim joj se i sama pridruži. To je bio prvi put da je Mrk ugledao Ivi sa osmehom na licu, što mu pričini pravo zadovoljstvo. Bio je zaista ganut njenom životnom pričom i željom za osvetom. Bilo mu je žao što mu nije ispričala kraj, ali nešto mu je govorilo da će o tome saznati više pre sletanja u Njujork. Ovo putovanje je definitivno bilo intenzivno, bogato susretima i prepuno iznenađenja. Kako dobrih, tako i onih liših...

Uživajući u slatkišu, Ivi je sa nežnošću gledala Marka i Lajlu. Odnos doktora i njegove kćerke, na neki način ju je pogodio. Ona, koja nikada nije imala pravu porodicu, bila je ganuta videvši tog

čoveka - koji joj se činio i jak i slab - kako pronalazi bliskost koju je delio sa svojom kćerkom pre nego što ih je zadesila tragedija.

U šanku, Ajzak je upravo bio pojačao muziku za jedan stepen. Ambijent je bio opuštajući. Ivi opet uze kašičicu tog čudesnog čokoladnog krema i zatvori oči, da što jače oseti ukus. Žmureći mrdala je glavom u ritmu saksofona Džona Koltrana, svesna tog opuštajućeg trenutka, koji odavno nije doživela.

Opet se uveri da sve njene misli idu ka Konoru, koji joj se, posle Markove priče, činio još bližim. U njenim godinama, Konor nje ustuknuo. On je imao hrabrosti da pređe na delo. On je osvetio nepravdu, vratio milo za drago i pronašao snagu da postane jedan od najinovativnijih doktora u zemlji. Dobra pobeda nad životom. Ali, da li je osveta ublažila njegovu bol? To upita Marka, pošto otvori oči.

25. Mark i Konor, treći fleš bek

1989-1995. The freshman years

Mark i Konor stižu na Menhetn jednog kišnog oktobarskog popodneva.

Imaju tačno po sedamnaest godina.

Njujork, o njemu su često maštali, ponavljajući u dnu svog malog sveta magične i blistave reči kao što su Central park, Vašington skver, Svetski trgovinski centar i Kip slobode. Ono što im je pred očima, totalno se razlikuje od onog što se viđa na filmovima.

Otkako su izašli iz voza, prati ih sivilo neba, koje gradu daje tužan i hladan izgled.

Ali, hladno je, u stvari, u njihovim srcima.

Oni su samo dva deteta u bekstvu, koji nemaju nikakvu ideju šta donosi sutra. Možda će im policija ući u trag. Možda će njihov skok biti kratkotrajan i završiti u prljavoj ćeliji nekog zatvora.

Čekajući, oni moraju da prežive.

Mark je taj koji preuzima organizaciju u svoje ruke. Došao je trenutak da dokaže da je inteligentan i snalažljiv, kao što se hvalio da jeste. Čvrsto odlučan da se bori, pored zbunjenog i sve depresivnijeg Konora, počeo je iznajmivši mali stan, nedaleko od domova NYU. On, zatim, ulaže svu svoju energiju da bi savladao sve administrativne prepreke u njihovom zahtevu za upis na fakultet. Sreća što nemaju materijalnih teškoća. Pomoću novca koji je Konor pokupio kod dilera -novca od droge - moći će da plate stanarinu i jedan deo školarine. Nakon mesec dana, dostižu jako željeni cilj, dobijaju studentsku kartu sa svojim imenom, i bacaju se na posao.

§

Tri sata ujutru.

Konor otvara vrata kupatila i pali svetio. Pazi da zatvori za sobom, kako ne bi probudio Marka, koji spava u susednoj prostoriji. Pretura po fioci komode, koja služi kao ormarić za lekove, uzima kutijicu sa tabletama, odande vadi dve i pije ih s malo vode. To su peta i šesta za jedan dan. Uputstvo ne preporučuje više od četiri, ali njega jako boli. Nekoliko trenutaka stoji ošamućen, paralisan, ispred svog odraza u ogledalu, kao da gleda stranca. Pod bledom svetlošću, otkopčava pidžamu i skida je sa ožiljcima prekrivenog torza, u koji gleda opčinjen i zgađen istovremeno. Odsoro, postao je svestan da će celog života imati unakaženo telo. Iako je dobar deo njegovih ruku i grudnog koša bio izgubio osetljivost, noge su ga i dalje užasno bolele, čineći ga zavisnim od anestetika. Pored fizičkog bola muče ga i snovi. Mislio je da se oslobodio dilera ali, skoro svake noći, oni su ga progonili u snovima. Mislio je da je stavio tačku na svoju patnju, ali nju je zamenila još veća patnja: spoznaja da živi u telu jednog ubice.

Vraćajući se u krevet, ove noći, on sa užasom shvata da će provesti ostatak života noseći bolan teret svoje osvete.

§

Jedne večeri, Konor opet depresivan, vidi kako Mark ulazi u njegovu sobu, držeći telefonsku slušalicu .

„Halo?“

Sa druge strane žice, utešni glas Lorine Mekormik, koju je Mark pozvao u Čikago. Doktorka je srećna što čuje Konora i upućuje ga jednom od svojih kolega u Njujorku, kako bi nastavio rehabilitaciju.

Retko se spasemo sasvim sami...

§

Konor se brzo oporavlja. Kad god je moguće, izbegava lekove protiv bolova i zamenjuje ih kupkama, masažama i toplim oblogama.

Zahvaljujući Marku, kao i Lorininim savetima, on vraća određenu sigurnost u sebe, ali uvek preza od reakcije drugih. Opekotine mu nisu dotakle lice, što je nož s dvostrukom oštricom, jer je isto toliko privlačan koliko i njegovo telo odbojno. Što se tiče devojaka, uvek je prisutan isti strah: najpre, one su šarmirane, ali njemu se uvek čini da ih „vara šarmom“. Ubeđen da će ga ostaviti, obično ne ide dalje od prvih zagrljaja, a ako se i desi, žuri da bude „onaj koji ostavlja“, umesto „onaj koji je ostavljen“.

§

Godine prolaze.

Konor i dalje pati od nesanice, ali pokušava da to pretvori u prednost. Da bi izbegao dilere iz svojih snova, on provodi noći učeći, gutajući sve priručnike iz psihologije. Njegova posvećenost radu i samoukost impresioniraju profesore. Jedan od njih, poznati psihijatar, uzima ga za svog asistenta i pruža mu priliku da ga prati svuda. Tokom nekoliko godina Konor će raditi praksu u zatvorima, bolnicama, školama za hendikepiranu decu... Gde god bio, on nikog ne ostavlja ravnodušnim. Sopstvena drama učinila ga je osetljivim na patnju drugih i on se ne libi da i sam uđe u stanje krajnje emotivne slabosti. Izabrao je taj način da bi što bliže osetio patnju svojih pacijenata, i bolje ih razumeo da bi im bolje pomogao. Svestan je rizika takvog svog ponašanja, ali to je cena koju je spreman da plati.

U svakom slučaju, vrlo brzo je shvatio da, ako se tajna ljudske duše nalazi u mozgu, on mora svoje učenje kompletirati izučavanjem neurologije. To i čini, nošen uvek istom ambicijom: razumeti šta se događa u mozgu, istražiti najdublje tajne naših misli, putovati u samo srce snova i nesvesnog.

§

1996-2001. The golden years

Žena mog života 15. maj 1996.

Jednog prolećnog jutra, Mark ulazi u apoteku, u blizini Vašington skvera. Glasno želi „dobar dan“ i priključuje se klijentima koji čekaju u redu. Došao je po aspirin, nadajući se da će mu to pomoći da pobedi mamurluk. Prethodne večeri, Njujork niksi konačno su odneli pobjedu nad Bulsima, ekipom Majkla Džordana, produžujući neizvesnost do kraja sezone. Mark je bio na utakmici! Ulaznica, kupljena kod preprodavača, koštala je bogatstvo, ali se isplatilo! Celu noć su slavili pobjedu svoje ekipe. On ima dvadeset četiri godine i može sve: nedavno diplomirao, upravo je pronašao posao psihologa u jednom centru za rehabilitaciju. Teški dani u Čikagu, daleko su iza njega. Obožava svoj posao, svoj život, Menhetn...

Začitan u *Njujork tajms*, Mark nije primetio devojkicu koja čeka ispred njega. Sa koferom za violinu u ruci, ona se unela u scenu koja se odvija pred njenim očima. Na kasi, prodavačica uslužuje ženu sa bebom u naručju. Ova je tražila kutiju mleka za bebe i paket pelena. Izgleda vrlo umorno, u ruci nervozno steže novčanicu od deset dolara.

„14,95 dolara“, kaže prodavačica.

Žena se dvoumi. Očigledno, nije bila pripremila toliku sumu. Zabrinuta, ona traži po svom novčaniku, nadajući se nemogućem, da će pronaći još novca.

„Dakle, imate li?“ nervira se prodavačica, glasno uzdišući.

„Da, da...“ izvinjava se žena istresajući na pult svoj sitniš. Ljudi koji čekaju u redu shvataju da ona neće imati celu sumu. Jedni su nestrpljivi, drugi je možda tiho žale. Onda se Nikol upliće.

„Mislim da vam je ovo ispalo“, kaže kleknuvši, zatim dodaje ženi novčanicu od dvadeset dolara.

Žena je najpre nekoliko sekundi začuđeno gleda, zatim uzima novčanicu koja je spasava.

„Hvala“, kaže spuštajući pogled.

„Gospođice!“

Na trotoaru, Mark trči iza Nikol. Koliko treba da se stvari dogode? Bilo je dovoljno da podigne pogled sa novina i da ugleda oči nepoznate žene, da bi mu se stomak stegao i srce mu zaigralo.

Pred njim iskrsnu jasan cilj: ne sme pustiti ovu ženu, a da ne sazna njeno ime.

§

„Gospođice!”

„Molim?” kaže Nikol, okrenuvši se.

„Dobar dan”, promuckuje, dok dolazi do daha.

Noge su mu se odsekle. Dlanovi mu se znoje.

Kaži nešto, Mark! Ne stoj tu ukočen kao idiot!

„Ja... zovem se Mark Hadavej. Stajao sam iza vas u apoteci. Video sam kako ste pomogli onoj ženi...”

„Nema potrebe da pravite od toga događaj”, kaže slegnuvši ramenima.

„Vi ste iz ovog kraja?”

„Šta se vas to tiče?” pita, nepoverljiva.

„U stvari, želeo bih da vas pozovem na kafu...”

„Ne dolazi u obzir!” Kaže ona, nastavljajući dalje.

„Molim vas”, insistira Mark preprečivši joj put.

„Ja vas čak i ne poznajem!”

„Razlog više da pristanete: mogli bismo da se upoznamo.”

„Gubite vreme sa mnom.”

„Samo jedna kafa, to vas ništa ne obavezuje!”

„Ne, hvala! Ionako sam dovoljno iznervirana, ne treba mi još i kofein.”

„Onda uzmite čokoladu, to je afrodisijak.”

„Vi stvarno pričate svašta...” uzdiše ona podižući ruku kako bi zaustavila taksi.

„Ne, stvarno: astečki kralj Montezuma pio je pedeset šoljica čokolade dnevno da bi mogao zadovoljiti žene u svom haremu.”

„Vi mislite da ste zanimljivi?”

Na trotoaru ispred njih, zaustavlja se žuti automobil. Nikol ulazi u taksu, ne čekajući ni trenutak.

„Dajte mi bar broj telefona!" Moli je Mark.

„Pogledajte u imeniku", odgovara perfidno.

„Ali ja čak ne znam ni vaše ime."

„Takođe je u imeniku", dodaje zalupivši vratima.

Taksi polazi. Mark trči nekoliko metara za autom, dok automobili iz suprotnog pravca ne počinju da trube. Poražen, nekoliko trenutaka stoji nepomičan na trotoaru, ošamućen kao bokser u nokdaunu. Ima čudan osećaj da je upravo pustio ženu svog života da ode i prebacuje sebi da se ponašao kao petnaestogodišnjak.

Nije čudo što me je gledala sa visine: u meni je videla samo jadnu budalu, zakasnelog adolescenta sa svojim jeftinim šalama...

On koji veruje u znake sudbine, u svoju sreću, ljuti se što nije imao vremena da joj pokaže ko je zaista. Što je još gore: nije bio sposoban čak ni da sazna njeno ime, gubeći tako svaku nadu da će je ikada sresti.

Nikada se nije usudio da nekome kaže, čak ni Konoru, da je još od malena verovao kako neki anđeo čuvar uvek bdi nad njim, upozoravajući ga pred neki njemu važan događaj. Ali danas mu ništa nije pomoglo da iskoristi svoju šansu.

Glupi anđele čuvaru, mrmlja u sebi. Zašto si me ostavio na cedilu?

„Ej! Gledaj kuda ideš!,, Viče mu tip na rolerima, leteći pravo na njega. Mark se izmiče, ali je prekasno da izbegne sudar. Bačen je silno unazad i leži na trotoaru.

„Je li sve u redu?" Brine se sportista, pružajući mu ruku da ustane.

Ustajući, Marku privuče pažnju jedan bilbord pored široke avenije.

Na bilbordu, reklama.

Na reklami, lice.

Ispod lica, tekst koji najavljuje sledeći događaj:

Nikol Kopland Karnegi hol Koncert za violinu - Prokofjev - Stravinski Bostonski simfonijski orkestar Četvrtak, 13. maj *Hvala, anđele čuvaru...*

§

„I, kako ti se ona sviđa?”

Sa vrha, s poslednjeg balkona dvorane, Mark i Konor pažljivo posmatraju orkestar i njegovu solistkinju, dok izvode concerto Prokofjeva. Prestižna koncertna dvorana uvija se u ritmu promene melodija ovog muzičkog komada, rezervisanog samo za virtuoze.

„I, kako ti se sviđa?” ponavlja Mark.

Jedno dugačko i prekorno „ŠŠŠŠŠŠŠ!” penje se do dvojice prijatelja.

„Nema šta da se kaže: svira odlično”, šapuće Konor.

„Šta ti znaš o klasičnoj muzici?”

„Ništa”, prihvata Konor. U svakom slučaju, ona je slatka.”

„Šta misliš, da l' ima nekog?”

„Devojka kao što je ona, sigurno...”

„Misliš li da imam šanse?”

„Iskreno?”

„Daaaa.”

„Biće jako teško, ortak!” priznaje Konor.

„ŠŠŠŠŠŠŠ!”

§

Dvadeset dva časa i pedeset sedam minuta

Nikol (odsečno):

„Nema potrebe da glumim, prihvatila sam vaš poziv samo da bih izbegla večeru sa kolegama.” Mark (zabavljajući se): „Shvatio sam.”

Sede jedno naspram drugog, za malim stolom pod zvezdanom kupolom u baru hotela Mensfeld. Enterijer je u drvetu, lampice u obliku zvezda svetlucaju čineći atmosferu intimnom i prijatnom. Kelner donosi piće, elegantno ih poslužujući: koktel ljubičaste boje za Nikol i pivo za Marka. Nikol (malo manje odsečno): „Znači, vi ste psiholog?”

§

Dvadeset tri časa i osam minuta

Nikol (zadirkujući):

„Za jednog psihologa, vi dosta pričate o ljubavi...”

Mark (ubeđen):

„Zato što je ljubav jedino što je u životu interesantno.”

Nikol (skeptična):

„To je vrlo diskutabilno.” Mark:

„Zamislite život bez ljubavi, to bi sigurno bilo na smrt dosadno. Ako ništa, vreme brže prolazi uz ljubav...” Nikol (odlučna): „A ljubav prolazi vremenom...”

On je gleda. Lice joj je lepo, jagodice blago opuštene. Ima nečeg tužnog i neodoljivog u njenom pogledu.

§

Dvadeset tri časa i dvanaest minuta

Mark (ne nameravajući da je pogodi):

„Inače, postoji neko u vašem životu?”

Nikol: „Ne baš.”

Mark (zainteresovan): „Ne baš?”

Nikol (osmehujući se): „Recimo da trenutno spavam sa svojim instrumentom.”

Mark: „Nadam se da je nežan.”

Nikol (pijući svoj koktel): „To je Gvarneri.”

Mark: „Italijan...”

Nikol: „Pomalo je divalj, ali veoma zabavan. Trudim se da ga konstantno zavodim i to je obostrano.

Gleda ga, smeje se i sklanja pramen kose sa svog lica. Još toga nije svesna, ali se zaljubljuje.

§

Dvadeset tri časa i dvadeset četiri minuta

Mark (šarmer): „Da li ćemo se opet videti?”

Nikol (odjednom daleka): „Ne verujem.”

Mark je gleda prodorno. Preko lica mlade žene prelazi jedna senka. Njene usne govore „ne verujem”, a oči „nadam se”.

Mark: „Postoji nešto što vas brine?”

Nikol: (neodlučna): „Maločas, kada ste me pitali, postoji li neko u mom životu... Vidite, slagala sam vas.”

Mark: „Ima neko?” Tišina.

Nikol (vadeći nešto iz svoje tašne): „To je on.”

Mark najpre misli da će mu pokazati fotografiju nekog čoveka. Ali, umesto toga ona mu pokazuje test za utvrđivanje trudnoće, u plastičnoj kutijici. On se oseća slobodnim da pogleda rezultat. Pozitivan je.

Mark (nežno i blago se osmehujući): „On ili ona?” Tišina.

Nikol: „Dakle, sigurni ste da i dalje želite da izađete sa mnom?”

Mark: „Sigurniji nego ikad.”

§

Porodičan čovek 10. septembar 2001.

Mark i Nikol slave pet godina braka. Za tu priliku organizovali su roštilj u dvorištu i pozvali nekoliko svojih prijatelja. Blago je veče na

izmaku leta, tipična američka atmosfera sa muzikom Marvina Geja, Leonarda Koena i Džonija Kesa u pozadini.

Sa viljuškom u ruci, umotan u kecelju, Mark uči Lajlu umeću i opasnostima kod pripremanja roštilja.

„Ovo je za tebe!" Kaže, pružajući joj dobro ispečen pileći batak, poslužen na malom papirnom tanjiru.

„Uzeću malo kečapa!" Odgovara trčkarajući travnjakom. Kako se žurka rasplamsava, Mark ugleda Konora, koji se malo izdvojio, kako stoji zamišljen, odsutnog pogleda. Mark ostavlja roštilj i prilazi svom prijatelju.

„Probaj ovaj nektar", kaže, pružajući mu čašu vina.

„Šta je to?"

„Chateau cheval-blanc iz 1995."

Mark se odnedavno zainteresovao za enologiju, pa će oduševljeno:

„Gledaj boju sa odsjajem rubina. A ukus blag i elegantan. A arome, osećaš li arome? Ribizla, malina, kupina, sočna višnja..."

„Sočna višnja, siguran si? Čekaj da probam!" pita Konor, pre nego što će se on i Mark zasmijati svojim imitiranjem pravih poznavalaca vina.

„Živeli, ortak!"

„Živeli!" Odgovara Mark podižući čašu.

Pre dve godine, započeli su privatni biznis i njihov kabinet radi odlično. Konor je bez konkurencije u praksi, ali i inovator, uvek u potrazi za novim vrstama tretmana. Njegova metoda odvikavanja od pušenja zahvaljujući hipnozi, zaludela je Menhetn i njihovom kabinetu obezbedila siguran prihod. Pun samopouzdanja, Konor je ovu metodu prilagodio i lečenju od drugih zavisnosti: alkoholizma, depresija, 26035165100

Devojčica je!

Lajla

došla nam je 11. januara 1997. u 15 časova

Teška je 2,990 kg i dugačka 48,5 cm. Beskrajno smo srećni!

Mark i Nikol Hadavej Grin strit broj 10 Bruklin,
Njujork, 11238-6050

hronične nervoze i fobija. S druge strane, Mark je više okupiran delom „odnosi sa javnošću“. Ovaj mladi doktor, svojom prijatnom spoljašnošću i utešnim recima, vrlo brzo je šarmirao medije.

„Sećaš li se kako smo, kao klinci, sipali vodu u koka-kolu da bi nam duže trajala?“

„Daaa“, odgovara Mark, „bila je grozna.“

„Ne groznija od tvog chateau ne znam ni ja šta.“

„Jesi li svestan šta smo sve prošli? Ipak smo, na kraju, uspeli.“

„Ne znam“, odgovara Konor, zamišljen.

„Kako to, ne znaš?“

„Ponekad, čini mi se da nikada nisam otišao iz Čikaga.“

„Zbog tvojih noćnih mora?“

„Jače od toga. Kad bi znao koliko žalim što sam ubio te momke.“

„Ti momci bili su kriminalci, najprljaviji od najgoreg...“

„Možda, ali ja sam postao kao oni. Što je najgore, iskoristio sam njihovu lovu. Siguran sam da smo se mogli izvući na drugi način.“

„Ne“, prekida ga Mark, „dobro znaš da bismo bez te love, sigurno, još bili tamo. To je bila cena koja se morala platiti, iako mi je žao što si ti taj, koji je poneo sav teret. Slušaj, Konore, sve je to prošlost. Gledaj unapred...“

„Za mene, kao da je bilo juče.“

„Najgore je prošlo. Više ništa nam se ne može dogoditi.“

Lajla prekida njihov razgovor, skočivši svom ocu u naručje.

„Evo tata, donela sam ti kolač. Hoćeš li da se igramo aviona?“

Mark čvrsto grli svoju kćerku, ali pogled mu i dalje prati Konora.

„Više nam se ništa ne može dogoditi.“ Ponavlja, kao da bi se i sam uverio.

„Sve nam se može dogoditi“, ispravlja Konor.

„Ne, sada smo puno jači, čvršći.“

„Naprotiv, imamo mnogo da izgubimo." Mark razmišlja jedan trenutak, a onda kaže:

„Treba da uradiš kao i ja: da se oženiš, imaš klince..."

„Ne verujem. Kada volimo, postajemo ranjivi."

„Ne", tvrdi Mark, „postajemo jači." Ali, Konor nije uveren:

„Kada se plašiš da ćeš izgubiti one koje voliš, onda si ranjiv. Slab si: mogu te lako povrediti, samo tako što će nauditi tvojim najbližim. Ne mogu sebi dozvoliti da postanem ranjiv."

„Zašto?"

„Zato što bi me se prošlost dočepala", kaže ispivši svoju čašu. Mark želi da odgovori, ali ga Lajla zove: „Tata, pa hoćeš li da se igramo aviona?"

§

2001-2006. The darkest years Gde ste vi bili, tog jutra?

Sutradan, 11. septembra 2001.

„Lajla, uzmi torbu! Ti ćeš zakasnuti u školu, a ja na posao."

„Ali još mi se spava!"

„Znam, srećo, trebalo je ranije da odeš u krevet sinoć, kao što ti je tata govorio."

„Ali i ja sam htela da budem na žurci..."

„Znam. Hajde, brzo oblači jaknu i reci mami do viđenja." Dok se njegova kćerka penje na sprat, Mark gasi lap-top i pakuje ga u torbu, ispijajući čašu soka od pomorandže. „Do viđenja, dušo!" viče ka pravcu spavaće sobe.

„Do večeras", odgovara Nikolin glas, dok Lajla trči niza stepenice. Evo ih kako odlaze, oboje, tog sunčanog jutra u Bruklinu.

„Gde su kola?" pita Lajla, koračajući trotoarom.

„Malo dalje, bebo. Hajde dođi, poneću te."

„Ja sam sad preteška", kaže, smejući se.

„Sad ćeš videti da li si preteška!" Mark u jednu ruku uzima kćerku, a u drugu, njenu torbu. „Nisi znala da sam ja Snagator?"

„Ko je Snagator?" „Najjači čovek u svemiru." „To si ti?"

„Nego šta! Pobeđujem sile zla mojim čarobnim rečima: silom iskonske lobanje, savladavam zle sile..."

„Stvarno?" pita, ne verujući.

„Skoro, dušo, skoro."

Žureći trotoarom, prepunih ruku, Mark misli na ono što mu je Konor rekao prethodnog dana. Prijatelj mu ovih dana nije baš raspoložen. Za razliku od Marka, njemu poslovni uspeh ne donosi nimalo vedrine. Konora uvek potresa prošlost, grize ga savest i uveren je da će jednog dana opasnost opet isplivati.

„Vidim kola!" viče Lajla. „Mogu li ja da pritisnem da se otključaju?"

Gledajući kćerku kako pritiskom na daljinski automatski otključava vrata, Mark se pitao odakle može doći opasnost.

Vazduh je blag a nebo mu se nikada nije činilo tako plavo. Pre nego što će sestri za volan, on pogleda na sat: 8 h 46. Za manje od minut, prvi avion će udariti u severnu zgradu. Za manje od minut, Njujork će izgubiti svoje obeležje i svaku sigurnost.

§

26. mart 2002. Fleš info - CNN/US

Nakon tri dana traganja i dalje nemamo nikakvih novosti o maloj Lajli Hadavej, staroj pet godina, koja je nestala u tržnom centru u Orindž Kauntiju, u sredu.

Lajla je kćerka violinistkinje Nikol Kopland i njujorškog psihologa Marka Hadaveja. On, u stvari, uprkos preporukama FBI-ja, želi da se pred našim kamerama obrati mogućim kidnaperima svoje kćerke.

Mark se pojavi na ekranu, bled, tamnih podočnjaka, iskrivljenog lica.

Hteo bih da onima, koji su oteli moju ćerku, kažem da ne treba da joj naude... Recite sumu, platiću. Tražite bilo šta, učiniću. Ali, nemojte nautiti mojoj kćerki. Preklinjem vas...

§

*Postoji trenutak i vreme za sve pod kapom nebeskom
Vreme za rađanje, i vreme za umiranje [...]
Vreme za ubijanje, i vreme za ozdravljenje
Vreme za rušenje, i vreme za zidanje
Vreme za plakanje, i vreme za smejanje [...]
Vreme za paranje, i vreme za pletenje
Vreme za ćutanje, i vreme za pričanje
Vreme za ljubav, i vreme za mržnju
PROPOVEDNIK, treće poglavlje*

§

10. januar 2005.

„Odlazim, Konore.“

Mark ulazi u kancelariju svog prijatelja. Od pre nekoliko meseci, kabinet se preselio u novoizgrađenu zgradu Tajm Vorner centar. Ovo preseljenje odavno je najavljivano, ipak, Mark mu nije prisustvovao. Već tri godine, od Lajlinog nestanka, on ne dolazi na posao, sve vreme tragajući za kćerkom.

„Gde odlaziš?“

„Ne znam. U svakom slučaju, možeš skinuti moje ime sa vrata kabineta. Ako želiš da kupiš moj deo, dogovori se s Nikol, ona neće praviti probleme.“

„Savladaj se, ortak!“ Odgovara Konor zagrlivši svog prijatelja. „Užasno je to kroz šta prolaziš, ali nisi sam. Imaš ženu koja te voli, a i ja sam, takođe, tu. Sada više nego ikada, moramo biti zajedno.“

„Znam“, kaže Mark, ustuknuvši, „ali ne mogu više da se pretvaram, nemam toliko snage.“

Konor nipošto ne dopušta da ga ubedi:

„Nas dvojica smo prevazilazili sve, uvek! Sećaš li se? I u dobru i u zlu! Dopusti mi da ti pomognem, kao što si nekada ti pomogao meni.“

Ali, Mark ostaje gluv na njegove reči. Onda, Konor dodaje, kao da želi sam sebe da ubedi: „Na kraju preživimo, ne zaboravimo nikada, bol je uvek duboko u našim srcima, ali ipak preživimo. To je ono što radim svih ovih godina, naučiću te kako.“

Ali, Mark ga više ne sluša. Očajan, Konor pokušava poslednji put:

„Ne pravi gluposti: ako odeš predaleko, nećeš se vratiti.“

Slegnuvši ramenima, Mark krenu ka vratima. On je već odsutan.

„Ako se ne vratim sa njom, bolje i da se ne vratim nikako.“

26. Naša osveta biće oproštaj*

(*Tomas Borg)

Živite ispravno. To je najbolja osveta.

Talmud

Danas u avionu

Sedamnaest časova i deset minuta

„Ne mogu više!“ Uzdahnu Lajla odloživši kašiku.

Mark, Ivi i Lajla još su sedeli u baru Floridita. Punog želuca, devojčica je ljutito gledala u ostatak ogromnog sladoleda, kojeg nije mogla celog da pojede. Otac joj nežno pomilova kosu, zatim se okrenu ka prozoru. Ispod njega se prostirao tepih od oblaka, pružajući se u nedogled. Priča, kojom se upravo bio poverio Ivi, vratila ga je u prošlost, podsećajući na mnoge zaboravljene uspomene iz kojih je želeo da izvuče samo jedno: „Ne smeš da uradiš što i Konor“, zaključio okrećući se prema Ivi. „Ne smeš da uništiš svoj život želeći osvetu.“ Adolescentkinja ga sumnjičavo pogleda.

„Mislili da vi ne možete da razumete...“

„Mogu“, prekide je Mark. „Mogu da razumem tvoju patnju jer podseća na moju! Tvoj bol je neizbežan. Ono što je doživela tvoja majka je kriminal, normalno je da si puna besa...“

„...i mržnje“, dodade Ivi, sjajnih očiju. Mark stavi ruku na njeno rame.

„Ljutnja može biti i adut, pod uslovom da se transformiše u pozitivnu snagu.“

„To su gluposti koje govore psiholozi!“ Viknu adolescentkinja. Mark nekoliko trenutaka razmisli o argumentu, zatim odgovori: „Osveta neće ugasiti tvoj bol, veruj mi, i to ti ne govorim kao psiholog.“

„Kad bi Konor bio ovde...“

„Kad bi Konor bio ovde, rekao bi ti da se pretrpljeno zlo nikada ne ispravlja na taj način. On ima takvo iskustvo.“

„Ali, taj čovek...“ progundā Ivi glasom punim bola, „taj Kreg Dejvis, želela bih da mu vratim deset puta, sto puta, zlo koje mi je učinio.“

„Ako ga ubiješ, to neće vratiti tvoju majku i to će te čitavog života pratiti. Ništa više neće biti kao pre...“

Mark posluži devojčicu čašom vode. Ivi otpi gutljaj, zatim drhtavim glasom priznade:

„Otkako pamtim, mene i majku oduvek su ponižavali i prezirali ljudi kao on...“

„Shvatam“, odgovori doktor.

„Ne želim više da dozvolim da me slome.“

„U pravu si“, potvrdi Mark, „ali osim osvete ima i drugih načina da to postigneš.“

Ivi ga sumnjičavo pogleda.

„Šta vi mislite da bi trebalo da uradim?“ Mark je nekoliko trenutaka oklevao, svestan negativne reakcije, koju će izazvati kod adolescentkinje: „Da oprostiš.“

„Ne! Neću da oprostim!“ pobuni se devojčica. „Neću da zaboravim!“

„Oprostiti ne znači zaboraviti“, objasni on jasno, „ni razrešiti, ni osloboditi. Nasuprot osvete, koja hrani mržnju, oprostaj nas od nje oslobađa.“

Sada se ona nekoliko trenutaka dvoumila, onda upita glasom koji je drhtao:

„A da su vašu kćerku ubili, da li biste vi oprostili?“

„Ne znam da li bih bio sposoban“, prizna Mark ne pokušavajući da izbegne odgovor, „ali sam siguran da bih pokušao.“ On pogleda u Lajlu koja se igrala papirnim kišobrančićem iz sladoleda. „Mislim da je oprostiti nešto najteže na svetu“, nastavi on, „u svakom slučaju, zahteva najviše snage.“ Mark tihim glasom nastavi: „Ali ti zbog sebe moraš oprostiti, Ivi. Da bi se oslobodila prošlosti i konačno mogla da živiš normalno.“

Ivi slegnu ramenima.

„Za mene je već gotovo. Nemam ništa: ni porodicu, ni novac, nikakvu perspektivu...“

„Gluposti!“ povika Mark, „život je pred tobom! Ne traži loša opravdanja za neuspeh.“

„Ali, taj čovek je ubica!“ Vrisnu ona kao da će se udaviti.

Mark sada stiže do onoga, što je hteo da kaže devojčici još od početka:

„Znaš, Ivi, ja mislim da iza tog Krega Dejvisa stoji prava osoba, koju želiš da kazniš...“ Adolescentkinja sačeka. Mark nastavi: „Prava osoba koju želiš da ubiješ si, u stvari, ti.“

„Ne!“ planu Ivi, već na ivici suza.

Ne puštajući je da se navikne na šok, Mark nastavi:

„Naravno da jeste! Kriviš sebe što si sumnjala u majčine reči. Na neki način osećaš se odgovornom za ono što joj se dogodilo, i to je ono što ne možeš da podneseš.“

„To nije istina!“ Branila se Ivi, ali su suze, što su se slivale niz obraze, bile priznavanje.

„Ne misli da bi nešto moglo biti drugačije“, uveravao ju je Mark. „Ti ni za šta nisi kriva, Ivi, ni za šta.“

Adolescentkinja je jecajući plakala.

„Zašto sam to uradila? Zašto nisam verovala?“

„Biće sve u redu“, tvrdio je doktor, zagrlivši je.

„Uvek me je lagala, ali ne i tada, ne tada.“

„Biće sve u redu.“

Ne zaustavljajući se, Ivi se, glavom uvučenom u Markovo rame, prepustila emocijama. Mark je, a da ona to nije ni očekivala, oslobodio nešto što je ležalo duboko u njoj. Tokom jednog minuta svi su ćutali, dok Lajla tiho ne upita: „Tata, zašto Ivi plače?”

„Zato što je tužna.”

„Zbog njene mame?” Mark samo klimnu glavom, zatim Lajla zagrlji Ivi. „Nemoj biti tužna”, kaza devojčica, milujući stariju po kosi.

Malo umirena, Ivi pogleda u Marka. Doktor joj pruži papirnu maramicu i tokom nekoliko sekundi, u vazduhu se osećao miris zahvalnosti.

„Tata, piški mi se”, iznenada reče Lajla, maznim glasom.

„Ići ću sa tobom”, predloži Ivi.

Mark dozvoli i dogovoriše se da se što pre nađu na svojim mestima. Dok je plaćao račun, zadovoljno je gledao Ivi i Lajlu kako se udaljavaju. Držale su se za ruke, kao dve sestre koje paze jedna na drugu. Mark se pripremao da napusti bar, ostavljajući Ajzaku bakšiš proporcionalan ceni sladoleda.

Tada je ugleda.

Sama, u zadnjem delu kafića, Alison Harison je ispijala drugi po redu dom perinjon.

„Pink Champagne...” Konstatova Mark, prilazeći naslednici.

Alison skide sunčane naočare i pogleda ga.

„Opet ćete mi reći da je to omiljeno piće Hemingveja? Pre bih rekla da je to viski...”

„U svakom slučaju, bilo je to omiljeno piće Kerija Granta i Debore Ker.”

Jednim pokretom on je pozva da sedne. Od njihovog prethodnog, intenzivnog razgovora, nadala se da će on ponovo doći. Taj čovek, čije joj lice nije bilo nepoznato, posedovao je neki čudan magnetizam, koji nije imao ništa sa šarmiranjem, niti zavođenjem. Njihov susret nije dugo trajao, ali kad mu se nekoliko sati ranije poverila, osetila je oslobađanje od osećaja užasa koji ju je odavno progonio.

„Zašto mi se čini da vas poznajem?” upita ona.

„To i dalje deluje, ti fazoni flertovanja?“ iznenadi se Mark, šaljivim tonom.

„Ne, ozbiljna sam.“

Mark je igrao otvorenih karata:

„Recimo da sam imao svojih pet minuta medijske slave, pre nekoliko godina.“

„U kom domenu?“

„U psihologiji. Jedno vreme dosta me je bilo na CNN-u i MSNBC-ju. Bio sam psiholog na usluzi, onaj koji je težio gledaoce posle svakog tragičnog događaja: ubistva u Kolumbini, napadi 11. septembra, antraks...“

„Više ne radite to?“

„Ne, gotovo je.“

„Zašto?“

„Jedan tragičan događaj, jednostavno. Samo što sam, ovog puta, ja bio prvi koga se ticalo. U takvim slučajevima shvatimo da svi saveti koje smo odlučno davali drugima ne mogu učiniti mnogo protiv sopstvenog bola.“

Jedna senka pređe preko doktorovog lica. Alison je gorela od želje da sazna nešto više, ali tišina koja usledi vrati je sopstvenim mislima. Sada ju je bolela glava od alkohola koji je popila tokom leta. Ipak, ona nasu još jednu čašu šampanjca i popi je naskap, kao da je prinuđena na to. Zatim krenu da ponovi isto, ali Mark stavi svoju ruku na njenu kako bi je odvratio.

„Ako vas budu morali iznositi iz aviona, verujem da će vaši prijatelji paparaci biti presrećni. Ne činite im to zadovoljstvo.“

Ona slegnu ramenima.

„Nisam više ni za takvo poniženje.“

„Zašto ste toliko ogorčeni na samu sebe?“

„Zato što je to jedina sloboda koja mi je preostala“, odgovori, sjajnih očiju. „Zato što moj život više ne vredi ništa.“

„Znam da muškarci ne bi trebalo ovo da pitaju, ali koliko imate godina, Alison? Dvadeset pet?“

„Dvadeset šest.“

„Kako neko u dvadeset šestoj godini može reći da njegov život ne vredi više ništa?“

„To je moj problem.“

Mark je namerno izazva:

„Ne računajte na mene da ću plakati za vama. Imate sve što se može poželeti: novac, mladost, sigurno i zdravlje... Vi tvrdite da vaš život ne vredi ništa, pa onda, promenite ga. Radite nešto drugo, sa drugim ljudima. Vi čak možete početi od nule: kupiti sebi novo lice, novo ime, novi život.“

„Život ne počinjemo ponovo, samo ga nastavljamo. Svi to znamo, gospodine psihologu.“

„Jutros sam vam postavio jedno pitanje, ali mi niste odgovorili.“

„Ne sećam se više“, tvrdila je, nervozna.

„Hteo sam da znam zbog čega želite da kaznite sebe.“

Alison je najpre ćutala. Zatim oseti nezajažljivu potrebu da sve iznese pred ovog čoveka koga je poznavala samo nekoliko sati. Žurba da se oslobodi tajne koja ju je upropašćavala, bila je prejaka. Naravno, posledice bi mogle biti ogromne: zatvor, sramota... Ali, ako se bolje razmisli, njen život je već godinama bio zatvor. Što se tiče sramote...

Kada susretnu pogled mlade žene, Mark shvati da je to poslednji put da će joj postaviti svoje pitanje: „Zbog čega želite da kaznite sebe?“

„Zato što sam ubila jednog dečaka“, odgovori Alison.

27. Alison, treći fleš bek

Beverli Hills, Kalifornija Proleće 2002.

Dva sata je po podne.

U sobi luksuzne vile u mediteranskom stilu, Alison otvara jedno oko da bi ga, odmah zatim, opet zatvorila. *Jao, moja glava!*

Prethodne večeri bila je organizovala rođendansku žurku njenom aktuelnom dečku. Skup mladih džet-setera Beverli Hillsa, koji se produžio do kasno u noć. Mučena vrtoglavicom od pijanstva, Alison je zaspala tek u zoru.

Kada se konačno odlučuje da pogleda na sat, nezadovoljno gundđa i skače iz kreveta. *Sranje!*

Bila je obećala da će prisustvovati otvaranju nove sportske sale za VIP goste, u Hantington Biču, a sada kasni. Korača prema kupatilu, ali je buđenje teško: kao da joj klešta stežu slepoočnice, želudac joj gori, usta su joj suva, kapci teški. Sada proklinje svaku popijenu čašu votke, svaku tekilu koju je, smejući se, popila juče. Već nekoliko godina postalo joj je navika da se budi mamurna. Ipak, svaki put obećava sebi da neće ponoviti isto, ali njene odluke ne traju dugo.

Nakon što je poprskala lice vodom, odvlači se do kuhinje gde njena stara guvernanta, Portorikanka Grasijela, od jutros vredno dovodi u red ono što je ostalo od sinoćne žurke.

„Zašto me nisi probudila?“ grdi je Alison.

„Nisi mi bila ni rekla.“

„Pa šta si čekala, već je dva sata po podne!“

Južnoamerička kućna pomoćnica vadi iz rerne tanjir i stavlja ga na sto.

„Hajde uzmi, spremila sam ti palačinke, kao što voliš.“

Ali Alison mrzovoljno gura tanjir.

„Masnoća i šećer! Jesi li ti luda? Ne želim da završim debela kao ti!“

Grasijela prihvata primedbe ne pomerivši se. Već je više od dvadeset godina kako radi kod Ričarda Harisona i poznaje Alison od njenog rođenja. Nekada su se dobro slagale. Alison joj je pričala svoje događaje, svoje misli, svoje tajne. Ali, u poslednje vreme su se udaljile.

Neraspoložena, mlada žena poslužuje sebi nekoliko ovsenih pahuljica, koje preliva sokom od pomorandže.

„Boli me stomak“, žali se dok otvara balkon.

Kuhinja gleda na predivan veliki bazen u obliku gitare. Alison sedi nekoliko trenutaka na pletenoj stolici, ali ubrzo prve kapi kiše počinju da padaju po njoj.

Još i ovo vreme! U sebi gundđa naslednica.

Po povratku u kuhinju uzima dve tablete koje rastvara u vodi.

„Bolje bi bilo da uzmeš paracetamol“, primećuje Grasijela. „Aspirin bi mogao da pogorša gorušicu.“

„Šta ti znaš o tome?“ Alison počinje da vređa. „Ti nisi doktor, nego kućna pomoćnica.“

Takvom opaskom napušta prostoriju i zaključava se u kupatilo, priprema sebi hladan tuš, što umesto da je umiri, još više je ujeda. Vraća sa u sobu i oblači uske farmerke Blue Cult, Ferragamo sandale rimljanki, zatim, iznervirana pretura po svim ormarima tražeći neku bluzu.

„Gde si je stavila?“ urla upadajući u kuhinju.

„Šta zaboga?“ pita Grasijela.

„Moju majicu!“

„Imaš ih stotine.“

„Roze majicu Stele Makartni!“

„Ako ne možeš da je nađeš onda je na pranju.“

„Ali rekla sam ti da je opereš.“

„Nisi ni rekla ništa. I prestani sa tim kapricima, Ali. Imaš dvadeset dve godine a ne dvanaest.“

„Ne možeš tako da razgovaraš sa mnom!“

„Govorim ti kao što bi činila tvoja majka, kad bi bila ovde.“

„Nisi li moja majka, ti si moj radnik.“

„Možda sam tvoj radnik, ali ipak ću ti reći istinu: postaješ nepodnošljiva, Alison. Ponašaš se kao razmaženo derište, površna si i egoistična. Nemaš više ni srca ni humanosti. Otrovana si svim lošim što donosi novac: prezirom i gubitkom vrednosti. Još nisi shvatila da bogatstvo ne daje samo prava, već i obaveze. Samo što tebe baš briga za obaveze. Nemaš nikakav plan u životu. Dakle, ja možda jesam tvoj radnik, mala moja, ali ipak te se u poslednje vreme stidim...“

Povređena bolnom istinom kojom ju je zapljusnula Grasijela, Alison dohvata činiju sa žitaricama koja stoji na stolu, i ne predvidevši ozbiljnost svog postupka, baca je u lice svojoj guvernanti.

Grasijela je starija žena, ali je sačuvala svoje reflekse, što joj omogućava da izbegne projektil koji se razbija o zid.

Nekoliko trenutaka dve žene ostaju nepomične, jedna naspram druge, paralisane brutalnošću i munjevitošću njihovog sukoba.

Alison se usuđuje prva da reaguje tako što izlazi iz kuće i uvlači se u svoj automobil: vatrenocrveni wrangler, sa vertikalnom osovinom. Drhteći, suznih očiju, ona okreće ključ, daje kontakt i ubrzava kako bi što pre napustila imanje.

Zašto sam to uradila?

Jaka kiša praćena grmljavinom i munjama pljušti po kućama, poredanim u savršenom redu, i njihovim besprekorno uređenim cvetnim baštama. Wrangler juri punom brzinom, ulicama ovičenim palmama i smokvama.

Zašto sam bila tako odvratna? Pita se Alison, očiju punih suza.

Sve što joj je Grasijela upravo rekla, bilo je istina. U poslednje vreme ponaša se kao mala kretenska. Uzimanje droge i alkohola sprečava je da se kontroliše, pa je sopstvena impulsivnost ponekad dovodi na ivicu provalije.

Dok se kiša pojačava, mlada žena napušta bogate doline Beverli Hilsa i ulazi u mrežu kalifornijskih autoputeva. Mahinalno ide ka pravcu Hantington Biča, iako već zna da neće ići na otvaranje. Mučena osećanjem stida, ona pokušava da svoje misli dovede u red. Mora promeniti svoj način života, i to hitno. Inače, završiće na dnu i učiniti što je nepopravljivo.

Alison usporava i briše suze. Kiša je toliko jaka da brisači teško uspevaju da osuše vetrobran.

Mlada žena pokušava da se ohrabri: mlada je, izgubila je samo nekoliko godina. Još ima vremena da uzme život u svoje ruke, da nastavi studije, da prestane da se viđa sa prijateljima koji to nisu, i izlazi sa praznoglavim folirantima.

Snažan vetar zaljuljao je džip. Na autoputu, signalizacioni panoi upozoravaju na oprez.

Alison gotovo da vraća nadu. Dobro, vratiće se kući, izviniti Grasijeli i zahvaliti što joj je otvorila oči. Provešće popodne sa njom, ispričaće joj svoje planove i, kao kada je bila dete, pomoći će joj da pripremi večeru. Večeras će svom ocu javiti dobru vest. Dobro je da je ove nedelje Ričard u Los Anđelesu. Uvek je imao velike planove za nju, ali se ona od njega udaljila nepoverenjem i neposlušnošću. Nije važno, opet će biti ponosan na svoju kćerku.

Nestrpljiva da svoj plan sprovede u delo, Alison se uglavila među automobile da bi izašla na prvom izlazu koji naiđe. Autoput gleda na jedan od tipičnih predela Los Anđelesa gde se smenjuju parkinzi i industrijske zone. Alison se napreže da pod mlazom kiše vidi pano. Istini za volju, osećaj za orijentaciju joj nije jača strana. Promašivši ukrštanje, gde je htela da skrene, dolazi do rampe jednog parkinga na otvorenom. Uz veoma jak vetar, kiša sve jače pljušti. Alison se setila filma Magnolija, koji se završava misterioznim i užasnim pljuskom. Nekoliko automobila su se zaustavili na ivici puta, čekajući da se smiri oluja, ali Alison nastavlja svoj put.

Iznenada, čuje se melodija telefona. Aparat je u njenoj tašni; njena tašna je ispod suvozačevog sedišta.

Svi znamo da ne treba da odgovorimo dok vozimo, ali to ipak radimo...

Alison se saginje da dohvati svoj mobilni. Misli da će samo pogledati broj ili ime na ekranu. Javiće se kasnije, kada....

ŠOK JE BRUTALAN I NEOČEKIVAN.

Alison se uspravlja, uspaničena. Nešto je udarila. Ivicu trotoara? Neku životinju? Staje na kočnicu, otvara vrata džipa. U tri sekunde, njen puls je udvostručen. Već izlazeći iz auta, njena najcrnja sumnja se potvrdila: nije udarila nešto...

To je neko.

Dete.

„Jesi li dobro? Nije ti ništa?”

Alison žuri ka dečaku. Prestravila se videvši njegovo nepomično telo. On izgleda tako slab, malen. Ni na njegovoj odeći, ni na ulici nema tragova krvi, ali položaj njegove glave govori da nije udarila o ivicu jedne od betonskih žardinjera koje stoje pored puta.

Alison, izgubljena, gleda oko sebe, očajnički tražeći neku pomoć.

„U pomoć! Pomozite mi!”

Ali, okolo je pusto. Silna oluja uz munje i grmljavinu ispraznila je ulice.

Ne paniči! Ne paniči!

Vraća se u auto, uzima telefon i poziva 911, ali je broj hitne pomoći u prekidu, sigurno zbog nevremena. Pokušava još jedanput, zatim treći put. Bezuspešno.

Pod mlazom kiše, ona odlučuje da sama odveze dečaka u bolnicu.

Veoma oprezno ga podiže i nosi do džipa.

„Izvući ćeš se! Izdrži!”

Ona pokreće auto i, iako uspaničena, uspeva da se uključi na autoput. Dženeral hospital nije mnogo daleko.

„Nemoj da umreš!“

Alison je mokra i od kiše i od suza. Iako ne veruje u Boga, ipak preklinje:

Molim te, učini da preživi! Učini da preživi!

Na putu je sve sablasno i deformisano zbog oluje. Tri sata je po podne, a čini se da je duboka noć.

Ne kažnjavaj me preko njega.

Ubrzo, automobil stiže na parking hitne pomoći, ali glavni ulaz su blokirala dva vatrogasna kamiona. Umesto da čeka da odu, Alison odlučuje da sledi svetleće signale koji pozivaju na parking u pozadini. Čim je džip parkiran, mlada žena otvara vrata i uzima dečaka u naručje. Ali, podižući ga, primorana je da se suoči sa užasnom činjenicom: mali dečak je mrtav.

Ona pušta užasan krik i, u nekom bunilu, čvrsto steže dečaka u svom zagrljaju.

Prolazi jedan dug momenat pre nego što će ponovo zatvoriti vrata automobila. Zbunjena, nesigurna kako da reaguje, ona pada u iznemoglost. Nekako, kao poslednji refleks, odlučuje da pozove svog oca.

§

Pola sata kasnije

Pljusak je prestao a vlažna magla prekriva parking.

Ogroman hamer sa zatamnjenim staklima ulazi u kompleks Dženeral hospitala. Ričard Harison prvi izlazi iz auta, praćen jednim visokim crncem, impresivne korpulencije. Kurtis je ponekad Ričardov telohranitelj, ili izvršilac njegovih grubih poslova. Tokom čitavog svog uspona, biznismen je pazio da bude okružen malim brojem ljudi, koji su njemu dugovali sve i koji bi dali svoj život za njega. Kurtis je bio jedan od njih.

Dva čoveka odmah nalaze Alison, koja sedi naslonjena na jedan mali zid, glave položene na prekrštene ruke. Odeća joj je natopljena. Pomodrela, sva drhti, vilica joj se trese, čini se daje u nekom transu.

Ruke su joj ukočene, a u jednoj čvrsto steže dečakovu srebrnu narukvicu, koja mu je ispala u automobilu. Ričard se nadnosi nad kćerku, dotiče joj lice i konstatuje da gori od temperature.

„Odvedi je kući“, kaže on Kurtisu. „Grasijela će se pobrinuti za nju. Ako se stanje pogorša, pozovi doktora Dženkisa i nek avion bude spreman za poletanje.“

Dok Kurtis uvija Alison u ćebe i nosi je do auta, Ričard otvara vrata džipa pa, ugledavši leš deteta, brzo ih zatvara.

„A ostalo?“ Pita Kurtis.

„Za ostalo ću se sam pobrinuti“, odgovara Ričard.

§

Pustinja Mohave Na istoku Kalifornije

Ričard Harison već tri sata vozi džip svoje kćerke. Izašao je iz velegrada i uputio se ka pustinji. Putovanje na ivici horora, sa ćebetom poput pokrova, u koje je umotan leš deteta na suvozačevom sedištu. Ni u najstrašnjim košmarima, Ričard nije pomislio da će jednom morati da podnese ovakvo stradanje. A ipak, u životu je prošao sve vrste iskušenja: Vijetnam 1965. kao mlad oficir, tumor kod svoje supruge uz koju je bio u svim stadijumima bolesti, ekonomski rat, koji je proživljavao svakodnevno u svetu biznisa... Kao adolescent, da bi savladao svoje strahove, trudio se da pretekne događaje projektujući tako svoje najcrnje misli u nadi da će ih ukrotiti. S godinama, on je ojačao, ali je ipak zadržao tu naviku. Poslednjih godina, takođe se pripremao i za bolest, za smrt, i osećao se sposobnim da sve to hrabro dočeka. Ali, nikada se nije pripremao za ovo: da svojim rukama zakopa dete koje je ubila njegova kćerka. Pitao se da li će moći da do kraja sprovede svoj postupak. Otkako je pošao, nekoliko puta se zaustavljao da povraća, a sada je vozio otvorenih prozora na automobilu, toliko mu se vazduh činio nemogućim za disanje. I pored toga, gušio se i osećao da mu je srce sve slabije.

Ali, nije mogao ostaviti na cedilu rođenu kćerku. Nekoliko nedelja ranije bila je osuđena na tromesečno oduzimanje vozačke

dozvole, zbog vožnje u pijanom stanju. Ako bi je sada uhapsili zbog ubistva dečaka u vožnji bez dozvole, dobila bi nekoliko godina zatvora, a on, i pored svih svojih veza, ne bi mogao ništa učiniti za nju.

On pokuša da ubedi sebe kako još može spasiti situaciju i Alison izbegnuti zatvor. Nešto posle Palm Springsa, zaustavio se da u jednoj prodavnici kupi lopatu i pijuk. Platilo je gotovinom, okrenuo glavu od kamera za nadzor i bio gotovo siguran da ga niko nije prepoznao.

Bio je jedan od najbogatijih ljudi u državi, ali - osim časopisa iz oblasti ekonomije - on nije zavređivao medijsku pažnju poput Bila Gejtsa ili Vorena Bafeta i bio je spreman da se opkladi da je dečak na kasi pre čitao TV Vodič nego *Biznis vik*.

Ali, Alison je bila drugi problem: svojim skandalima, stekla je veliku popularnost kod čitalaca žute štampe, što znači... celog Los Anđelesa. S druge strane, i pored onog što mu je kćerka rekla preko telefona, Ričard nije mogao da veruje da baš nijedan svedok nije video nezgodu i slutio da policiji neće trebati dugo da stignu do nje. Morao je, dakle, da reaguje brzo. Veoma brzo.

§

Još čitavih sat vremena, džip nastavi planinskim masivima i kamenim dolinama, gde nije raslo ništa osim kaktusa. Već je padala noć kada Ričard stiže do jednog mesta, sasvim u divljini, nedaleko od granice sa Nevadom. Siđe sa glavnog puta i uđe u predeo pokriven prašnjavim kamenjem i oštrim stenama. Usred te jalove zemlje on spazi jednu parcelu, malo izolovanu, ispucalog tla, ali zaštićenu jukom. Mesto ga privuče pa on zaustavi auto, ostavivši uključene farove.

Bilo je sedam sati uveče, kada je prvi put zamahnuo pijukom.

Deset sati, kada je telo položio u grobnicu.

Ponoć, kad je poslednji put zahvatio lopatom.

U jedan sat posle ponoći, Ričard izgovori poslednju molitvu, sede u auto i vrati se istim putem nazad.

U tri sata, Kurtis ga je čekao usred nedođije da bi zapalili džip.

U šest sati, Ričard se vrati na Beverli Hills i odveze kćerku na aerodrom.

Dva sata kasnije, privatni avion milijardera polete u pravcu Švajcarske, sa Alison unutra.

§

Ričard ostade u Sjedinjenim Državama i sačeka nastavak.

Prvog dana, ništa se ne desi.

Čak ni drugog, ni trećeg, ni četvrtog.

Posle nedelju dana, Ričard pomisli da neće ni doći do njih i da je njegova kćerka ostala izvan događaja.

Ali, može li se takav postupak izbrisati iz sećanja i poverovati da se nikada nije ni dogodio?

28. Život pred tobom

Budućnost je dar koji nam poklanja prošlost.

Andre Malro

Danas u avionu

Osamnaest časova

Dame i gospodo, naš avion će uskoro početi sletanje ka Njujorku. Molimo vas da se vratite na svoja mesta, ispravite sedišta, podignete stočice ispred vas i vežete sigurnosne pojaseve.

Upozorenje kapetana aviona grubo prekide Alisoninu priču. Kao posle ružnog sna, mlada žena podiže pogled i osvrnu se oko sebe. Floridita se praznila a dve stjuardese pozivale su poslednje goste da se vrate na svoja mesta.

„To što sam učinila je neoprostivo“, konstatova Alison, brišući oko očiju tragove maškare. „A najgore je što sam ostavila da se moj otac pobrine oko svega. Posle nesreće, nekoliko meseci sam ostala u Švajcarskoj na tretmanu za oslobađanje od depresije. Kada sam se vratila, pravili smo se kao da se ništa nije dogodilo!“

Potresen i užasnut Alisoninom pričom, Mark ipak pokuša da pronađe prave reči:

„Ništa nije neoprostivo, ali u životu ima stvari koje se ne mogu promeniti. Možete sebe osuditi na sve patnje ovoga sveta, ali to neće vratiti ono dete u život.“

„To nije nikakva uteha.“

„Ne, ja i ne želim da vas utešim. Vi morate podneti sopstvenu odgovornost i rizikovati još veći bol. Ali vaš život nije završen. Ima

mnogo stvari na koje biste mogli uticati: mogli biste pomagati drugoj deci, posvetiti se socijalnim i humanitarnim akcijama. Ne samo vašim novcem. Na vama je da rešite, ali nemojte ostati zatvorenik sopstvene prošlosti. A, možda, mi i ne razumemo sve..."

On ostavi nedovršenu rečenicu. Mislio je na svoju kćerku koju je na čudan način pronašao i na svoju sopstvenu patnju. Alison ga ispitivački pogleda, pozivajući ga da nastavi.

„Možda patnja nikada nije nepotrebna, već otvara put nečemu drugome", sugerisao je. „Možda se smisao svega toga krije od nas."

Naslednica obori pogled i upita:

„Kakav smisao može imati smrt jednog deteta?"

Ljutit, Mark, otvori usta, ali ne mogaše ništa da kaže.

„Zaista morate da se vratite na svoje mesto, gospodine", kaže mu jedna od stjuardesa, primoravajući ga da ustane od stola.

Pogleda i dalje uprtog u Alison, Mark ustade poput automata. Voleo bi da može duže s njom da razgovara, da je ubedi da ne vuče tu dramu kao okov, da je podstakne da izgradi sebi budućnost ne brišući prošlost.

Ubrzo, avion se zaljulja i poče svoje spuštanje ka oblacima. Ovaj put stjuardesa, još odlučnija, otprati doktora do stepeništa koje vodi na glavni most.

U žurbi, on zaboravi novčanik na stolu u baru. Kada ga Alison primeti, Mark već beše otišao. Ona ga razgleda, primeti pohabanost kože, ali se odupre želji da ga otvori. Umesto toga, ona ga stavi u džep i obeća sebi da će mu ga kasnije vratiti.

Kao obećanje da će se ponovo videti.

§

Istovremeno, na Menhetnu, Konor pogleda na ultramoderan sat koji je blistao na zidu njegove kancelarije, u klinici Mocart. Ovde je tretirao najteže slučajeve, koje nije mogao da leči u svom kabinetu. Za manje od sat vremena, srešće se s Markom pa je taj trenutak čekao i nestrpljivo i sa zebnjom.

Na nekoliko metara od njega, sedeći na udobnom krevetu oplemenjenih linija, Nikol je bila izula cipele, nogu savijenih ispod sebe. Konor primeti da ona drhti, pa joj donese ćebe i ona prekri kolena, zahvalivši mu pogledom. On stavi ruku na njeno rame i, jedan trenutak, svako ostade u svom svetu, ćuteći. Sunce je sijalo na Bateri park, unoseći u prostoriju toplu svetlost, boje čaja, koja je bila kontrast plavim i hladnim tonovima klinike.

„Šta misliš, kako će reagovati kada bude saznao istinu?“ konačno upita Nikol.

I On sam se to pitao. Da li će prijateljstvo, koje ga je vezivalo za Marka, izdržati ono što će se dogoditi? Da bi se u to uverio, seti se te užasne božićne noći u kojoj su tri bića, kao plimom nošena, stigla do njega...

29. Noć u kojoj je sve počelo (nastavak)

*Ako ne znaš gde ideš, seti se odakle dolaziš.
Afrička izreka*

Božićna noć 2006. u srcu Menhetna...

Tri sata i trideset minuta - Konor i Alison

Sneg svetluca pod lampama Sohoa.

Nakon što je parkirao svoj aston martin, Konor odlazi u svoj stan, hladan i bezličan, u kome je boravio samo kada spava. Kada pritisne na prekidač, uključi se samo jedna sijalica koja visi sa plafona, kao da su u stanu i dalje radovi. Odsutan, on prelazi dugačak dnevni boravak prekriven belim parketom, gde još stoji nekoliko kartonskih kutija, koje nikako da nađe vremena da otvori.

I kuhinja je, takođe, prazna. Plakari su prazni a površine od vitrokeramike sijaju potpuno nove. Iz hromiranog frižidera, Konor dohvata flašu šardonea i sipa sebi čašu, zatim se vraća u dnevni boravak. Budući da je prostorija ledena, on pojačava termostat za grejanje, ali aparat ispušta samo hladan vazduh. Da bi se zagrejao, on ispija čašu naskap i sipa još jednu. Trebalo je možda da uzme još jednu flašu. Kao i obično, čim nije u svom poslu, on oseća prazninu u sebi. Prazninu, koju nikada ništa ne može da ispuni: nijedna osoba, nikakva svojina, nijedna droga. I zaista, njegov privatni život oslikava se u njegovom stanu: beznadežno prazan.

On razvezuje kravatu i korača prema zastakljenom balkonu. Dole, na trotoaru, vidi Sneška Belića kome je maločas pozajmio šal,

usamljenog kao što je i on. Konor podiže čašu u pravcu svog druga u nesreći, zatim se stropošta na kauč i mahinalno uključuje veliki plazma ekran, okačen o zid. Isključuje ton i lista kanale. Na jednom od njih, koji emituje filmove, prolaze odlomci starih filmova, kojima se radnja dešava u božičnoj noći: *Život je lep, Čudo u 34. ulici...*

Veruje se da je ova noć posebna: noć u kojoj je sve moguće...

Ma nemoj!

Konor zatvara oči. Ivin lik, te čudne i tužne devojčice koja je pokušala da mu ukrade torbu, i dalje mu se mota po glavi: zna da će ona provesti noć u strahu i hladnoći. Osetio je da je na ivici ponora, da je mržnja razjeda, ali nije znao kako da joj pomogne.

Baš to zamera sebi dok počinje da zvoni telefon. On podiže obrve. To mora da je Nikol, zaboravio je da je pozove. Signal poziva pokazuje: „privatan poziv“.

„Halo?“

„Da li... da li je to Konor Mekoj?“

„Da.“

„Znam da je kasno i da smetam, ali...“

To je glas neke žene, reklo bi se mlade, preplavljene panikom:

„...otac me šalje vama... Rekao mi je da jedino vi možete da mi pomognete...“

Svaku njenu reč guše jecaji.

„Šta vam se dogodilo?“

„Ubila sam nekog.“

Jedan trenutak Konor ostaje zbunjen. Sa druge strane linije, samo plač i uzdasi.

„Morate da se smirite, gospođice“, savetuje. „Najpre, mogu li znati ko ste vi?“

„Zovem se Alison Harison.“

Konor odlazi do prozora. Kroz staklo ugleda, dole na ulici, devojkicu naslonjenu na jedan automobil.

„A gde se vi nalazite, Alison?“

U moru pahulja, Alison podiže pogled ka poslednjem spratu. U momentu kada ugleda Konora, odgovora.

„Tu ispred vaše zgrade.“

§

Sat vremena kasnije

Prostorija je zatamnjena. Alison spava na kauču u dnevnoj sobi. Kvar na grejanju primorao je Konora da upotrebi kamin pa se čulo fini pucketanje vatre. Stojeći pored prozora, psiholog je zbunjeno posmatrao novog „pacijenta“.

On zna ko je ona. Njenu sliku već je viđao u časopisima. Čuo je za njene ispade i svestan je da je njeno ime sinonim za skandal i trač. Ali, devojka sa kojom je upravo razgovarao, nije bila ni arogantna, ni razmažena. Izgubljena, zatvorena u prošlost, koja je svakog dana gura bliže provaliji, došla je ponizno da traži njegovu pomoć.

Skoro čitavih sat vremena, Alison mu je prepričavala svoju užasnu priču: saobraćajnu nesreću u kojoj je dečak izgubio život, leš koji je njen otac sakrio, potiskivanje, zatim nemogućnost da „živi sa tim“, serija samokažnjavanja i pokušaja samoubistva. Na jedan ili drugi način, ona želi da se taj košmar okonča, iako sumnja da postoji izlaz iz tog pakla. Večeras je bila spremna da ode i preda se policiji, ali na kraju, za to nije imala hrabrosti. Kao poslednju mogućnost, setila se da pozove Konora, slušajući jedan davni savet svog oca i čvrsto rešena da svoju sudbinu stavi u ruke tog doktora.

Konor dodaje jednu cepanicu u kamin i podstiče vatru. Sada se priseća da je, nekoliko meseci nakon izlaska njegove knjige, dobio poruku od Ričarda Harisona. Preduzetniku se dopala knjiga i želeo je da ga upozna. Konor mu nije odgovorio, a nekoliko meseci kasnije, dok je bio na vrhuncu svog uspeha, pokajao se zbog toga saznajući da je milijarder objavio kako je teško bolestan.

„To dete koje sam ubila“, priznala mu je Alison na kraju svoje priče, „ono se svake noći vraća i progoni me u snovima.“

Na te reči Konor se zatresao, jer slušajući devojkju, učinilo mu se da čuje sebe i osetio je njenu patnju kao svoju. Tako je obećao da će joj pomoći. Dao joj je jedan sedativ i predložio da prespava kod njega. Sutra će joj pričati o novim terapijama, ali do tada je morala da se odmara. Oraspoložena doktorovim rečima, legla je pored vatre i zaspala, umotana u pokrivač.

§

Četiri sata i četrdeset pet minuta - Konor i Ivi

Duboko zamišljen, Konor upravo pali cigaretu kad telefon opetpoče da zvoni. Iznenađen još jednim noćnim pozivom, on brzo podije slušalicu, kako se Alison ne bi probudila.

„Doktor Konor Mekoj?”

„Ja sam.”

„Ovde policija...”

Optužujem vas za ubistvo dva čoveka, u Čikagu, 1989. „...poručnik Dejv Donovan, 14. okrug...” Optužujem vas za prikrivanje jednog ubice u vašoj kući.

„...izvinite što vas uznemiravam usred noći, doktore.”

„Šta mogu učiniti za vas poručnice?”

„Naša dva momka su uhapsili maloletnu devojkju, koja se skrivala u ulazu jedne zgrade u Vilidžu. Ona kaže da joj je majka mrtva i da nema nikakvih rođaka u Njujorku.”

„Ivi Harper?”

„Tako je i rekla da se zove: tvrdi da je vaša pacijentkinja.”

„To je... to je tačno”, laže Konor. „Da li je ona dobro?”

„Imala je povišenu temperaturu, ali sada je bolje. Teoretski, trebalo je prvo da kontaktiram socijalne službe, ali sam želeo najpre vas da obavestim.”

„Stižem”, obećava Konor pre nego što će spustiti slušalicu. Odahnuo, doktor oseća neku vrstu uzbuđenja pri pomisli da je pronašao Ivi. A šta ako je ovo zaista noć u kojoj je sve moguće?

„PAZI... DŽEREMI! PAZI!“

Konor se naglo okreće prema kauču. Mučena košmarima, Alison se bori sa nevidljivim protivnikom. Kleknuo je pored nje i polako je budi.

„Moram da izađem na trenutak“, objašnjava joj.

„Ali, vratićete se?“ pita devojka budeći se iz sna.

„Što pre budem mogao“, uverava je. Konor ide do kuhinje da joj pripremi čaj. „Zvao se Džeremi, dečak koga ste zgazili?“

„To je sve što znam o njemu“, priznaje Alison. „To je ime koje je bilo na njegovoj narukvici.“

„Narukvici?“

„Na ruci je imao narukvicu koja se prekinula. Našla sam je u mom automobilu.“

Uz te reči ona pretura po svojoj tašni, zatim vadi malu narukvicu sa pločicom i stavlja je na stočić.

Konor se vraća u dnevnu sobu noseći šolju toplog čaja za Alison. Uzimajući u ruke narukvicu, toliko je potresen, da mu je potrebna nadljudska snaga da sakrije svoj nemir od Alison. Oblači svoju jaknu, mrmljajući „vidimo se brzo“ i izlazi iz stana. Tek u liftu, može osloboditi svoju tugu. Jer, on zna ko je Džeremi.

§

Komesarijat 14. oblasti

„Izvolite šta ste tražili“, kaže Konor, pružajući oficiru formular o prijemu na lečenje, koji je upravo popunio pred njegovim očima.

Dok pajkan marljivo čita dokument, Konor nervozno šeta po holu. U ovoj božičnoj noći, u komesarijatu vlada veoma aktivna atmosfera: sa svih strana stižu pajkani, sprovodeći pijanice, klošare, učesnike saobraćajnih nesreća. Konor mrzi ovo mesto, kao što mrzi i sve što manje ili više ima veze sa policijom. Otkad je na Brodveju gledao *Jadnike*, on se na neki način poistovećuje sa Žanom Valžanom, koji neprestano sluti povratak Žavera. Duboko u sebi,

Konor je ubeđen da će pre ili kasnije smrt dilera izaći na videlo i da će život okončati u nekom zatvoru.

„U redu je", konačno odlučuje oficir, odlažući formular. Podiže slušalicu telefona, razmenjuje nekoliko reči, zatim se okreće Konoru.

„Dovešće vam devojku", izjavljuje u stilu šefa nekog bordela.

„Vrlo ljubazno."

Ipak, Konor mora sačekati još deset minuta, aok ne oslobode Ivi.

„Zdravo", kaže konačno je ugledavši.

„Zdravo", odgovara ona, krenuvši prema njemu. Prljava je, slaba i jedva drži oči otvorene. Hladnoća, nedostatak sna, kao i boravak u ćeliji, ostavili su tragove.

„Idemo?" predlaže Konor, uzimajući njen ranac.

§

Voze se u tišini, u komforu aston martina, dok im pred očima prolazi grad, beo i metalni. Nekoliko pahulja koje i dalje padaju, brzo su ulovljene moćnim brisačima.

„Hvala što ste došli", šapuće Ivi umornim glasom. „Izvinite što sam vas probudila u pola noći."

„Dobro si postupila", odgovara Konor, „brinuo sam za tebe." Iako su ulice puste, sneg poziva na opreznost. Doktor usporava na raskrsnici sa Ulicom Hjuston, i skreće ka jugu. „...ja, i inače, ne spavam mnogo." Precizira on.

„Znam." Potvrđuje Ivi.

U Lafajet stritu, dok prolaze pored Nolite i Male Italije, Konor se čudi:

„Kako to, znaš?"

„Zato što piše u knjizi."

„U kojoj knjizi?"

„Vašoj knjizi", kaže, vadeći iz svog ranca stari primerak njegove knjige *Preživeti*.

Zbunjen, Konor odmahuje glavom i prvi put primećuje tračak vragolije na licu devojčice. Ne baš pravi osmeh, ali bar neki pokušaj.

Ivi se okreće prozoru. Još ne sviće ali se oseća skori kraj noći.

Automobil sada prolazi uskim ulicama Donjeg Menhetna. Provlačeći se između ogromnih solitera, vozilo se uvlači u jedan kanjon od stakla i čelika, a onda nastavlja kroz Čerč strit, sve do Nulte tačke.

„Gde idemo?”

„Na kliniku Mocart. Tu ja radim, kada nisam u svom kabinetu.”

„Neću da idem u bolnicu”, upozorava adolescentkinja.

Trebalo je samo nekoliko sekundi da njene sumnje i nepoverenje ponovo isplivaju, sa uvek prisutnim strahom da neće moći izvršiti osvetu koju nosi u sebi.

„Moraš da se odmoriš i da se pobrinu o tebi”, odgovara Konor tonom koji ne dopušta osporavanje.

Ali Ivi ne želi da ga sluša:

„Hoću da izađem!” buni se hvatajući kvaku na vratima.

„Trebalo je da te ostavim u zatvoru”, žali Konor, nipošto se ne zaustavljajući.

Iznenada, dok automobil juri punom brzinom, adolescentkinja brutalno otvara vrata i odvezuje sigurnosni pojas. Konor naglo koči ispred crkve Svetog trojstva. Izazvan, on iskače iz auta, prolazi sa druge strane aston martina i hvata devojčicu za vrat.

„Hoćeš da pogineš?” besni on, izvlačeći je iz vozila.

Iznenadena doktorovom ljutnjom, Ivi zatvara oči i okreće glavu, kao da je očekivala šamar.

„Pogledaj se, za ime boga!” viče Konor. „Ne ličiš više ni na šta! Iscrpljena si, sparušena, prerano ostarela!”

Adolescentkinja posmatra svoj odraz na staklu od vrata, ali ubrzo obara glavu, toliko je boli ono što vidi. Konor nastavlja: „Ako hoćeš da crkneš, nastavi tako, dobro si počela! Ne poznaješ Njujork. Ako te ostavim na trotoaru, nećeš izdržati ni nedelju dana! Ili ćeš biti mrtva, ili se prostituisati za petnaest dolara! Tako hoćeš da završiš?”

Od besa, doktor pesnicom lupa o svoj automobil, dok Ivi, zaprepašćena, plače vrelim suzama koje joj se slivaju niz obraze.

Eto, sve je rečeno. Stoje tako, gledajući se u ledenom svitanju, u senci srušenih kula. Slomljeni su, na ivici snaga i ispražnjeni od svake emocije. Zatim, polako, Konor seda za volan, pali motor i pokreće auto. Ivi, kao kakav fantom, stoji nepomična na trotoaru.

„Ni nedelju dana“, ponavlja Konor, više za sebe.

§

Aston martin napušta lavirint pustih ulica na Vol stritu i izlazi na obale Hadsona. Konor se vraća ka Bateri park sitiju. Izgrađen na obali okeana, luksuzni kompleks prostire se na nasipima nastalim od zemlje iskopane prilikom izgradnje Svetskog trgovinskog centra.

Magnetnom karticom doktor deblokira pristup parkingu i ostavlja auto na najnižem nivou. Izlazi iz vozila, prelazi parking ne obraćajući se nijednom Ivi, koja ga prati nekoliko metara iza njega. Obavijeni tišinom, ulaze u lift, koji ih vodi direktno do ulaza u kliniku Mocart, jednu ultramodernu ustanovu smeštenu na dva sprata.

Na recepciji, Konor nekoliko trenutaka razgovara sa odgovornim za prijem i smeštaj, zatim on sam popunjava dosje za prijem Ivi, dok medicinska sestra prati devojčicu do njene sobe.

§

Dvadeset minuta kasnije

Konor pažljivo otvara vrata sobe. Iako nije uključena nijedna lampa, svetlost boje plave noći penje se iz grada do sobe. Obučena u bolničku pidžamu, Ivi leži na krevetu sa priključenom infuzijom, zamišljena.

„Jesi li dobro?“ pita je doktor.

Tišina.

Pokušavajući da započne razgovor, govori joj sve reči što mu leže na srcu:

„Pretpostavljam da ti nikada nisu posvećivali mnogo pažnje ni razumevanja, da si, kako bi se zaštitila, podigla tvrđavu od grubosti i nepoverenja...”

Ivi ne reaguje, Konor čuje samo njeno disanje.

„U pravu si, tako se izdrži težak život, i ja sam dugo vremena bio kao ti, Ivi: nisam verovao nikome.”

Osećajući na sebi Konorov pogled, devojčica zatvara oči.

„Ali, nećeš rešiti tvoje probleme tako što ostaješ u izolaciji i samoći.”

Konor šeta do prozora. Dok nastavlja da joj govori, pogled mu se gubi ka luci, koja postavljena uz obalu, pruža raskošan prizor od oko pedesetak brodova, čija svetla sijaju u noći.

„U svojoj profesiji, ja ne dajem često obećanja”, objašnjava iskreno. „Izvesnost se gubi kada se stane na tlo intimnih osećanja i strahova. Nikada ne mogu obećati pacijentu da će mu sigurno biti bolje posle moje terapije.”

Iznenada, vrata sobe se otvaraju i jedna medicinska sestra poziva Konora:

„Doktore Mekoj, imate telefonski protiv. Izgleda da je hitno.”

Konor se okreće prema adolescentkinji. I dalje zatvorenih očiju, ona diše ujednačeno, čini se da spava. Doktor ipak završava svoj neobičan zadatak uveravanja: „Ono što ti ipak mogu obećati, jeste da ću dati sve od sebe da ti pomognem. Ali, ako hoćeš da postoji šansa da uspemo, moraš imati poverenja u mene...”

Konor joj prilazi, i umesto pozdrava šapuće:

„Bez poverenja, ne mogu ništa.”

§

7 sati - Konor i Mark

Doktor uzima slušalicu koju mu pruža recepcioner.

Sa druge strane žice, njemu dobro poznat ženski glas:

„Nikol je.”

„Hteo sam da ti se javim" počinje Konor.

Ali ona prekida njegovo opravdavanje:

„Moraš da mi pomogneš. Radi se o Marku."

„Vratio se?"

„Moramo nešto učiniti, on uopšte nije dobro: na ivici je snage i jedva diše."

„Polako, smiri se", traži Konor, „i ispričaj mi sve."

Glasom isprekidanim jecajima, Nikol mu priča kako ju je Mark spasao od napadača a onda prespavao u kući. Iako ranjen, želeo je da ode već u zoru, praćen svojim labradorom. Nemoćna, Nikol ga je gledala kako odlazi u zimu, užasnuta pri pomisli da, po drug put, gubi čoveka koga voli. Dugo je stajala na trotoaru, dok se labrador nije vratio do nje, lajući. Pratila ga je dve ulice niže. Mark nije bio daleko stigao. Ležao je u snegu, prekrštenih ruku, bez svesti, gluv na tužno cviljenje psa.

„Ako ne učinimo ništa, on će umreti", završava Nikol.

„Ostani pored njega", kaže Konor. „Poslaću ambulanta kola što je pre moguće."

§

Božićna noć bliži se svom kraju.

Iako je hladno, Konor je izašao ispred klinike da sačeka ambulanta kola. Iza njega, uzdižu se kule Fajnenšel centra od stakla i granita. Kako bi se zagrejao na jutarnjem mrazu, on korača šetalištem uz obalu.

Upravo je proživeo jednu neobičnu noć, tokom koje su do njega stigla tri bića, na ivici smrti.

Alison

Ivi

i Mark.

Tri bića na ivici provalije, ali još svi živi.

Ovog jutra on oseća teret velike odgovornosti.

Da li će biti sposoban da im pomogne?

I kako?

Zamišljen, on pali cigaretu i gleda policijske čamce koji patroliraju lukom. Trenutno duva jek vetar, goneći oblake ka zapadu. Biće lep dan. Konor podiže glavu. Visoko, kroz oblake, primećuje avion koji za sobom ostavlja dugačak beli trag.

Tada mu se javila jedna ideja.

30. Otvori oči

Living is easy with eyes closed..

Džon Lenon

Uvek će ostati strah. Čovek može uništiti sve u sebi:

ljubav, veru, mržnju, čak i sumnju.

Ali dokle god je živ, ne može uništiti strah.

Džozef Konrad

Danas u avionu

Osamnaest sati i trideset minuta

Avion nastavlja spuštanje ka oblacima, projektujući svoju ogromnu senku na pamučni okean citostratusa.

Mark se vrati na svoje mesto pored Lajle i Ivi, koja je, činilo se, kunjala u svom uglu.

„Jesi li zavezala pojas?“ Devojčica klimnu glavom. „Uskoro stižemo“, reče, tapkajući je po obrazu. „Jesi li srećna što ćeš videti mamu?“

Lajla ga nežno pogleda, ali ne odgovori na pitanje. Mark ne insistira i okrenu se ka prozoru. Avion je bio umotan širokim slojem oblaka, kao nekim vlažnim i mračnim pokrovom. Poput insekta uhvaćenog u zamku, erbas se koprcalo usred nebeske mreže. Konačno, Lajla prekide svoje ćutanje zagonetnom rečenicom: „Znaš, videla sam te kada si bio u mraku...“

„U mraku?“

„U tunelu", precizira, gledajući tužno svog oca. „U tunelu metroa..."

Tunel, mrak, metro...

Marku je trebalo nekoliko minuta da shvati kako Lajla priča o vremenu koje je on proveo po kanalizacijama i suteranima Menhetna. Dve godine pakla u surovom svetu beskućnika. Dve godine u utrobi grada, vukući se po stanicama i tunelima podzemne železnice. Dve godine tokom kojih se živ zakopao, pridruživši se svetu sa margine društva i narkomanima. Dve godine provedene ležeći tugu alkoholom...

Odjednom ga uhvati panika: Kako Lajla može biti u toku sa tim? Ko joj je pričao o tom padu u ambis? Nikol? Njen otmičar?

„Tužna sam kada ideš u tunel", nastavi devojčica, „nemoj više da se vraćaš tamo, tata!"

„Ali..." progunda Mark, „otkud znaš da..."

„Zato što sam te videla", ponovi Lajla.

„Videla si me, ali gde si bila?"

„Gore..." reče pokazujući prstom ka plafonu.

Zbunjen, Mark podiže glavu, tražeći to „gore", koje on nije video.

„Ne treba više da piješ", molila je Lajla. „Ne treba da ideš tamo. Vрати se da živiš sa mamom."

Mark, pogođen, pokušava da opravda svoje ponašanje:

„Otišao sam jer više nisam mogao da se suočavam. Bio sam... bio sam toliko uplašen za tebe. Bez tebe, nisam video svrhu mog života..."

U nekoliko sekundi, Mark je opet bio izgubio svaku sigurnost i lebdeo je u konfuziji. Pogleda u Lajlu. Sklupčana u svojoj fotelji, izgledala je tako mala. Marku se učini da mu je izmakao najvažniji podatak: jedan očigledan element koji mu je bio pred očima još od početka putovanja.

„Moraš nešto da mi objasniš, dušo", reče nagnuvši se nad nju.

„Da?"

„Zašto nećeš da razgovaraš sa mamom?"

Devojčica je na trenutak zastala, kao da razmišlja. Zatim, možda osećajući da je došao momenat, tiho prizna: „Zato što ona to već zna.“

„Šta to ona već zna?“

„Da sam ja mrtva“, odgovori Lajla.

§

Istovremeno, na gornjem mostu, Alison Harison pogleda kroz prozor: malo-pomalo oblaci su se razilazili, pružajući pogled na okean.

Sa grčem na licu, u ruci je stezala novčanik koji je Mark bio zaboravio na stolu u baru. Zašto je osećala tu nezaustavljivu potrebu da zaviri u njegovu unutrašnjost? Nije to bila radoznalost nego jedna vitalna potreba, duboko moranje, kao da joj je neko šaputao na uvo da joj od toga zavisi život.

Nije imalo ničeg posebnog u novčaniku od sjajne kože: dve kreditne kartice, nekoliko dolara, vozačka dozvola, radna knjižica i fotografija Marka i njegove žene. Alison fascinirana pogleda Nikol, koja joj se učini lepom i elegantnom: vrsta elegancije o kojoj je i sama maštala, ali koju nikada neće imati. Kada je pomislila da zatvori novčanik, ugleda još jednu fotografiju, iza one na kojoj je srećan par. Bio je to portret devojčice od oko pet godina, prćastog nosa i vragolastog osmeha. Njena sportska odeća, kratka kosa i bejzbol kačket činili su je muškobanjastom. Ruke je bila stavila pod bradu, a na zglobu leve ruke mogla se primetiti diskretna srebrna narukvica, na kojoj je bilo izgravirano Džeremi.

Bolna munja pogodi Alisonine misli. Sada joj je sve bilo jasno: dete koje je pregazila svojim autom bilo je... Markova kćerka! Zbog panike, kiše i njene sportske odeće pomislila je od nje da je dečak, što je samo potvrdilo ime na narukvici. Kasnije će saznati da je narukvica pripadala Lajlinom rođaku, koji ju je, kada je njegova ruka postala preširoka da bi je nosio, poklonio Lajli.

Alison užasnuta skoči sa svoje fotelje i, iako se stjuardesa bunila, požuri ka stepenicama koje vode na glavni most.

§

„Zašto... zašto kažeš da si mrtva?“ nastavi Mark, zbunjen odgovorom svoje kćerke.

„Zato što je to istina“, odgovori Lajla, skoro tužna.

„Ali to je nemoguće, jer si ti ovde.“

Ona ljubazno slegnu ramenima, kao da je htela da mu kaže da stvari nisu tako jednostavne.

„Od kada bi ti bila mrtva?“ prisili se da upita njen otac.

„Od početka“, mirno prizna Lajla. „Od kada me je pregazio automobil.“

„Automobil?“

„Džip“, precizira ona.

„Nisi... nisi nikada bila oteta?“

„Ne, bila je to saobraćajna nesreća. Izašla sam iz butika da se igram i izgubila sam se zbog oluje.“

Ponesen situacijom, Mark neočekivano odreagova:

„Ali zašto si izašla?“ grdio ju je. „Hiljadu puta smo ti govorili da se ne udaljavaš kada smo u buticima. Padala je kiša, bilo je opasno...“

„Kada si dete, zabavno je da šetaš po kiši“, odgovori Lajla nedužno.

Mark je osećao kako mu suze naviru na oči. Koliko god nerealan bio ovaj razgovor, duboko u sebi znao je da Lajla govori istinu, iako on još nije bio spreman da je prihvati.

„Ja sam mrtva, ali ti ne smeš da budeš tužan“, kaže devojčica, uhvativši ga za ruku.

„Kako mogu da ne budem tužan?“ upita molećivo Mark.

„Ponekad, stvari se događaju zato što treba da se dogode“, objasni Lajla.

Marku sada bi jasno da mu je vreme odbrojano, i da će mu, šta god da se desi, ona na kraju izmaći. Zato, čvrsto zagrlj Lajlu, kao da

će taj zagrljaj i dalje moći daje iščupa iz kandži smrti.

„Ponekad, stvari se događaju jednostavno zato što im je vreme”, dodade tiho Lajla, dok joj je glas prekrivala buka motora.

„Ne!” vrisnu Mark poslednjom snagom.

Njegov krik pomeša se s vrištanjem koje je dolazilo iz pozadine aviona. Doktor se okrenu i ugleda Alison kako trči prema njemu. Stigavši na metar od njega, devojka se zaustavi.

„Dete koje sam pregazila...” počeo izgubljeno.

Ona ispusti fotografiju koju je držala u ruci. Papir se okrenu u vazduhu i pade pred noge doktoru.

„...ja sam mislila da je to bio dečak”, završi Alison. „Ali, to je bila... vaša kćerka.”

Mark i Alison se istovremeno okrenuše prema Lajlinom sedištu.

Devojčica više nije bila tu.

Stjuardese, stjuardi, šest stotina putnika, svi su nestali kao da su isparili! Ogroman A380, bio je prazan. Na nebu, u avionu težem od pet stotina tona, ostale su samo tri osobe: Mark,

Alison,

Ivi.

31. Kao nekada

Uzimaš plavu pilulu, priča se tu završava, budiš se u svom krevetu i veruješ u ono što želiš. Uzimaš crvenu pilulu, ostaješ u zemlji čuda i ja ti pokazujem dokle ide pas tragač.

Dijalog iz filma Matriks

Danas u avionu

„Gde...”

Alison je htela da viče ali se njen vrisak ugušio u grlu.

Ivi raširi oči od čuda.

Nemoguće.

Izgubljen, Mark umornim okom pogleda stotine misteriozno praznih sedišta. Nije bilo više nikoga. U jednoj sekundi, i putnici i članovi posade, svi su nestali. Doktor, praćen dvema devojkama ode ka centralnom delu aviona. Sva mesta su bila prazna. Na policama nije bilo ni delova odeće, ni torbi, ni knjiga, ni časopisa. U prolazu, Alison otvori prtljažnik: prazno, prazno, prazno.

„Lajla!” zagrme Mark. „Lajla!”

Ali, njegov očajnički krik osta bez odgovora.

Alison i Ivi se pogledaše, tražeći malo utehe jedna u drugoj. Ovo nije realnost, pomisli Ivi da bi se ohrabrila, ali je košmar izgledao tako stvaran da se ona rasplaka, pod naletom surovog i nekontrolisanog straha.

„Piloti! Šta se desilo sa pilotima?” upita Mark.

Kako se činilo, avion je bio stabilan i nastavljao je svoje sletanje ka Njujorku bez poteškoća, ali, da li je uopšte bilo nekog za komandama?

Praćen Alison i Ivi, doktor se trčeći pope stepenicama koje vode na gornji most. I ekonomska i biznis klasa bile su puste. Mark se prvi uvuče u servis zonu, funkcionalnu salu iz koje se ulazilo u pilotsku kabinu, smeštenu između dva sprata. Vrata na ulazu nisu bila zaključana i Mark ih bojažljivo gurnu.

Na prednjem delu kabine, osam kontrolnih ekrana uokvirivalo je vertikalne kanale koji su ličili na ogromne džojstike. Ali, sedišta pilota i kopilota bila su prazna.

Alison i Ivi pridružiše se Marku u kabini. Prestrašeni, sve troje priđoše staklenoj površini. Avion je leteo ka zemlji. Upravo je izlazio iz oblaka i približavao se Menhetnu. Dan se završavao, i uprkos užasnoj situaciji, poslednji putnici na letu 714, nisu mogli a da ne ostanu hipnotisani prizorom koji im se ukazivao pred očima. Svetlost je nebu davala bakarni odsjaj, presecajući liniju najpoznatijeg solitera na svetu zlatnom površinom. Ali, najčudnije u čitavom tom pejzažu koji se pružao pred njima, bilo je prisustvo dve zgrade Svetskog trgovinskog centra, koje su se uzdizale u oblake.

Kao nekada...

Pre nego što je Mark izgubio kćerku.

Pre nego što je Alison pregazila Lajlu.

Pre nego što je Ivi izgubila majku.

Bilo je veoma čudno proputovati kroz vreme i ponovo videti „stari“ Njujork. Avion, vođen nevidljivom silom, uspori svoj let. Lagano, okrznuvši dve zgrade bliznakinje, njegov beli trup oslika se na srebrnkastim staklima.

Mark, Alison i Ivi bili su se približili jedno drugom. Njihove ruke, laktovi, ramena su se dodirivali. Svako od njih bio je uplašen i nije želeo da sam prolazi kroz ovo iskušenje.

Šta se događalo? Svaki od ova tri mozga pokuša da pronađe racionalno objašnjenje za ovo što su upravo proživljavali. San? Halucinacija od prekomerne doze kokaina ili alkohola? Ne. Ovo čudno putovanje bilo ih je vratilo njihovim najintimnijim patnjama. Svako od njih bio se suprotstavio svojim demonima, ponovo proživljavajući odlučujuće trenutke svog postojanja, pokušavajući da

svede račune i postavi red u svom životu, kao kada se priprema za... smrt.

Smrt...

Da li je to bila, u stvari, prava destinacija ovog putovanja? Da li je ovaj let bio neka vrsta čistilišta? Prolazak kroz dugačak, svetao tunel nalik onom kroz koji prolaze oni koji su doživeli kliničku smrt?

Moguće...

Iznad Ist Rivera avion napravi polukrug, vrativši se ka jugu ostrva. Sada je leteo vrlo nisko, na samo nekoliko desetina metara od zemlje i vode. Grad je izgledao pust i nepomičan. Ogromna letelica prođe iznad Bateri parka i prelete Njujorški zaliv sve do Elis ajlenda i Kipa slobode. Nekoliko sekundi pre nego što se avion sruši, Alison uhvati Marka za ruku i prošaputa: „Žao mi je.“

Doktor odmahnu glavom. Uplakanih očiju, njegovo sažaljenje ga odvede do mržnje. Njegova poslednja reakcija bila je okretanje ka lvi. Videvši paniku u njenim očima, uhvati je za ruku tešeći je: „Ne boj se.“

Avion jako udari o površinu vode.

Začu se kratak vrisak.

Zatim plavo.

Zatim crno.

A onda? A onda...

32. Istina

Da bi se stiglo do sreće, treba rizikovati nesreću. Ako želite da budete srećni, ne treba po svaku cenu da bežite od nesreće. Pre bi trebalo da gledate kako i zahvaljujući kome, nesreću možete prevazići.

Boris Sirilnik

Danas

Klinika Mocart Devetnaest sati

Tri tela. Mark, Alison, Ivi.

Tri tela, položena jedno pored drugog u jednoj bolničkoj sali. Tri tela, svako smešteno u posebnu bezvučnu pregradu u obliku čaure.

Tri glave pod kacigama opremljenim elektrodama koje su povezane za kompjuter.

Stojeći iza jedne kontrolne table, Konor i Nikol nervozno čekaju da tri pacijenta izađu iz stanja hipnoze, u kome se nalaze već nekoliko sati.

Nikada nije postojao avion.

Nikada ni let 714.

Nikada pad.

Susret Marka, Alison i Ivi tokom putovanja avionom, bio je samo scenario jedne kolektivne terapije, bazirane na hipnozi. Jedna vrsta terapijske igre uloga, osmišljena od strane Konora radi lečenja tri osobe koje su, te čudne božićne noći, došle da od njega zatraže pomoć.

Ni on ni Nikol nisu smatrali razumnim da Marku obelodane kako je Lajla mrtva. Bio je u stanju velike slabosti i mentalnog rastrojstva da bi ga to otkriće moglo odvesti u samoubistvo ili ludilo. Da bi mu

saopštili tu užasnu vest, Konor je imao ideju o ovoj predstavi, koja je takođe trebalo i da navede Ivi da odustane od svoje osvete i Alison da prihvati odgovornost ubistva Lajle.

Nikor zabrinuto pogleda u svog muža. Iako je nekoliko minuta ranije izgledao kao da spava dubokim snom, sada su poneki pokreti njegovog tela najavljivali skorašnji izlazak iz hipnotičkog transa. Gotovo istovremeno, Ivi pokrenu glavu a Alison protegnu ruku.

Shvatajući da se približava izlazak iz „kome“, Konor pogleda na ekrane kompjutera, poredane ispred njega u obliku polukruga. Bolnica je bila opremljena poslednjim tehničkim dostignućima iz oblasti IRM (magnetne rezonance), što je neurologu omogućavalo da u realnom vremenu prati moždane aktivnosti pacijenta. Tokom čitavog eksperimenta, Konor je pratio monitore. U toku seanse hipnoze, cerebralna aktivnost generalno je veoma intenzivna, trenutni zastoj inhibicionih mehanizama favorizuje nastanak mentalnih slika i čini osetljivijim na emocije.

Na vizualizacionoj tabli Konor konstatova pojačanje aktivnosti prednjeg dela, gde se nalazi kontrola izvršnih funkcija, pokazujući da su subjekti upravo preuzimali kontrolu nad svojim telima.

Troje pacijenata postepeno su izlazili iz svoje letargije.

„Potrebni ste mi“, reče Konor pritiskajući dugme na interfonu.

Odmah zatim, dođoše dve medicinske sestre da bi asistirale buđenju pacijenata i isključile im infuziju, koja je tokom nekoliko sati u njihove organizme unosila jedan medicinski rastvor na bazi DMT-a, snažnog halucinogenog psihotropu.

Mark prvi otvori oči i skide kacigu. Pokuša da ustane, zatetura se i morade da sedne. U njegovoj glavi milioni slika i osećanja navirali su munjevitom brzinom i mešali se: osećanje prilikom susreta sa kćerkom, njegova beskrajna sreća kada je saznao da je živa, strah kao predskazanje prilikom poletanja aviona, njegove užasavajuće halucinacije, potreba za alkoholom za koju je mislio da je nikada neće prevazići, njegov neobičan susret sa Alison i Ivino poveravanje, koje ga je jako ganulo.

„Kako se osećaš?“ upita ga Konor.

Mark htjede da odgovori, ali i dalje ozvučen, on stavi ruku na glavu. Slike nastaviše da lete pred njegovim očima, kao bolne munje: odlomci njegovog detinjstva sa Konorom, delovi ljubavne priče sa Nikol, Lajlino nasmevano lice ispred njenog ogromnog sladoleda, zatim njen nežan pogled kada mu je, konačno, priznala da je mrtva...

Konor priđe svom prijatelju i stavi mu ruku na rame.

„Biće sve u redu, ortak, biće sve u redu.“

Potpomognuta medicinskom sestrom i Nikol, Alison se s teškoćom uspravi. Skide svoju kacigu i položi ruke na kolena da se ne bi srušila. Vrtelo joj se u glavi, teško je disala. Hipnoza je bila naporna i trebalo joj je dugo vremena da se vrati u realnost.

Ivi protegnu noge, ruke i glavu. Dok su joj isključivali infuziju, na nju se sruši neka težina, praćena kratkotrajnim osećajem paralize. Ona nekoliko puta trepnu očima pokušavajući da razazna siluete koje su je okruživale. Njen prvi refleks bio je da pogleda svoju ruku: njena tetovaža, kao i Alisonina, bila je nestala.

Konor se vrati za kontrolnu tablu da postepeno smanji svetlost, sve dok se prostorija ne nađe u polumraku. Izvezen na džepu

njegovog mantila, znak klinike svima zapade za oko:

Klinika Mocart

Da li je Konor dobio opkladu? Bilo je još prerano da se zna. U svakom slučaju, bio je otišao do ekstremne granice svog znanja, uključujući u ovaj eksperiment sva učenja u svojoj karijeri.

Oduvek ga je fascinirala hipnoza. Godinama je koristio ovu tehniku za lečenje zavisnosti od pušenja i alkohola, depresije, migrene, nesаницe, bulimije i anoreksije. Hipnoza je omogućavala da se otklone blokade i mentalni procesi zavisnosti. Naročito, u stanju hipnotičkog transa, terapeut i njegov pacijent imaju pristup kutiji u kojoj je nesvesno, gde su smešteni milioni podataka koji vladaju životom svakog živog bića. U tom posebnom stanju, pacijent je mogao da dopre do zaboravljenih sećanja i da proživljava snove kao

da su stvarnost. Da bi Marka, Alison i Ivi vodio putem ozdravljenja, Konor je izradio ovaj scenario igre uloga. Telo „isključeno“, svest priključena za jednu vrstu virtuelne realnosti; morali su da se suoče sa svojim demonima i najdubljim strahovima. Tokom nekoliko sati, Konor ih je vodio tihim glasom sugestije, da bi ih bolje orijentisao na putu tuge, prihvatanja i oprostaja. Hipnoza je, takođe, imala ulogu u ubrzavanju terapije omogućavajući svesti, da za nekoliko sati postigne takav napredak, za koji bi bile potrebne godine u klasičnoj psihoterapiji.

Da bi pojačao efekat dubokog transa, Konor je iskoristio magnetnu kacigu koja je, stavljajući slepoočni korteks pod dejstvo jakog magnetnog polja, trebalo da zamrsi pacijentovu svest. U kombinaciji sa DMT-om (dimetiltriptamin), izazivala je jake halucinacije kao i naviranje intenzivnih sećanja iz detinjstva ili iz traumatičnih perioda života.

Sada potpuno budni, Mark, Alison i Ivi, gledali su se kradom. Od Božića, Konor je sa njima vodio individualne psihološke razgovore, vodeći računa da se oni nikada međusobno ne sretnu. Bio je to, dakle, prvi put da su se sreli u „stvarnom životu“, pa iako se niko nije usuđivao da se obrati drugom, bili su svesni da su ubuduće povezani neraskidivom vezom. Fizički, i dalje su se osećali drugačije, na ivici snage i energije, kao da su satima bez daha trčali. Međutim, kretanje je bilo najizraženije u njihovoj svesti.

Kao hard disk na kompjuteru, njihov mozak je izgledao kao da je reprogramiran, očišćen od virusa i zaraženih fajlova. Ali, da li su oni bili oslobođeni tereta tuge i odgovornosti, koji su ih odavno mučili?

§

Nakon izlaska iz klinike, svi su se sastali na esplanadi u Bateri park situju.

Duvao je jak vetar na šetalištu prepunom ljudi koji džogiraju, slobodnih prodavača, amatera rolera. Sunce je već zalazilo, ali je nebo i dalje imalo taj električni sjaj koji je travnjake, na kojima su deca igrala lopte ili frizbija, bojio prolećnim bojama.

Malo udaljen, Konor je posmatrao svoja tri pacijenta pitajući se šta im donosi budućnost. Nije moguće predvideti posledice ove vrste terapije. Nakon izlaska iz hipnoze, skoro uvek je prisutan osećaj lakoće i slobode, ali dugoročni efekti nisu zagarantovani. Konor je imao pacijente za koje je mislio da su izlečeni, a koji su zatim izvršavali neobjašnjiva samoubistva. Sa druge strane, mnogi koje su pojedine kolege smatrale „izgubljenim slučajevima“, danas žive srećnim i harmoničnim životima.

Da li će tako biti i u Alisoninom slučaju? Naslednica upravo ulazi u taksu. Kroz prozorsko staklo, Konor je vidi kako pokazuje pravac vozaču i nakratko razgovara s njim. Konačno, taksu polazi, i pre nego će automobil nestati u gužvi, devojka i neurolog razmeniše jedan kratak ali dubok pogled. Poslednja slika koju je Konor poneo od Alison, bila je njena ruka na prozoru taksija, u znak pozdrava.

Dok se Nikol udaljavala ka svom automobilu, Mark i Konor stajali su u tišini jedan pored drugog, zamišljeni.

„Kad bi znao kako je sve izgledalo stvarno...“ reče Mark posle nekoliko trenutaka.

Konor ga je saosećajno gledao.

„Lajla...“ nastavi Mark drhtavim glasom, „izgledala je tako realna... tako živa...“

„To je bio jedini način koji sam pronašao da ti pomognem.“ Objasni Konor. „Kada si se za Božić bio vratio, nisi bio u stanju da prihvatiš Lajlinu smrt. To bi, tada, ubilo i tebe.“

„Istina“, prizna Mark.

Pogled mu odluta ka pučini, prema Kipu slobode i Elis ajlendu.

„Hvala ti što si mi omogućio da razgovaram sa njom poslednji put“, reče konačno. „To mi je mnogo značilo...“

Konor pogleda svog prijatelja. Tihe suze padale su mu na džemper i na tlo. Padajući jedan drugom u zagrljaj, Mark dodade: „Bila je dobro, znaš. Izgledala je srećna, tamo gore...“

Tamo gore...

Te reči čudno zazvučaše u njihovim umovima, i opet se svaki povuče u tišinu, misleći koji smisao da daju tom tamo gore: čist

proizvod svesti u stanju hipnoze, ili zaista nešto nebesko?

Nikolina limuzina stade ispred njih, prekidajući im razmišljanja. Violinistkinja pritiskom na dugme otvori prozor i, tonom koji je slabo maskirao određenu zabrinutost, upita svog muža: „Gde želiš da ideš?”

Ne oklevajući, Mark sede pored nje i reče:

„Našoj kući.”

§

Sunce je sada već bilo skoro sasvim zašlo. Za deset minuta, zgrade u Bateri parku ružičaste boje poprimiće smeđe i sive tonove. Konor se pridruži Ivi na balustradi koja je okruživala staklenu baštu u zimskom vrtu. Iako je mesto bilo oštećeno u napadu, nije više bilo vidljivih tragova 11. septembra. Ipak, Nulta tačka nalazila se sasvim blizu i u vazduhu se, i dalje, osećala jedna prekomernost smrti, vetra, života...

Devojčica je sedela na jednoj od klupa pored reke i zamišljeno gledala ka elegantnim barkama poredanim u luci.

„Kako se osećaš?” upita Konor, naslanjajući se laktovima na balustradu.

„Dobro”, odgovori Ivi, neutralnim tonom.

Ne skidajući oči sa adolescentkinje, Konor nervozno zapali cigaretu. Jako je želeo da njegova terapija uspe i da Ivi definitivno odustane od osвете.

„Ubiće vas to”, konstatova ona nakon nekoliko trenutaka.

„Šta to?”

„Cigarete.”

Konor slegnu ramenima.

„Toliko toga ubija...”

„Znači, nije vas strah smrti?”

Konor je nekoliko trenutaka razmišljao, ispuštajući kolutove dima.

„Život me mnogo više plaši“, prizna sa toliko iskrenosti koja i njega samog iznenadi.

Ipak, on baci opušak u reku i odole potrebi da zapali novu cigaretu.

Poslednjih nedelja nije mnogo spavao. Svake noći, sa posvećenošću jednog perfekcionista, bez prestanka je radio na uspostavljanju svake etape ove grupne terapije. Sada, sav akumulirani umor odjednom je navro, lomeći mu telo i paleći mu dušu. Ipak, on nije bio baš sasvim završio svoju „misiju“. Trebalo je još da se uveri da Ivi neće preći na delo. A video je samo jedan način za to. Jedan grub i neuobičajen način, koji se ne uči u medicinskoj školi. Ali, on nije bio doktor kao ostali... Njegov uspeh, njegov novac, njegov luksuzni automobil, njegov stan od dva miliona dolara: sve je to bio vetar, i on je to znao. Nikada nije pripadao malom društvu njujorških psihologa. To nije bio njegov svet. Njegov svet, bili su loši kvartovi Čikaga, svet srušenog detinjstva, nasilja i straha.

Nakon poslednjeg puta oklevanja, on se približi Ivi, sede pored nje na klupu, i izvadi iz džepa svog mantila pištolj sa srebrnom drškom. To je oružje koje je pre dvadeset godina pokupio kod dilera. Jedan ogroman dokaz koga se, ipak, nikada nije rešio, kao da ga je neko šesto čulo upozorilo da će mu jednog dana opet zatrebati.

Ugledavši oružje, Ivi ostade mirna. Kao i Konor, i ona dolazi iz sveta haosa i nasilja, sveta gde se najgore događa češće od najboljeg.

„Pronašao sam ga“, objasni Konor.

„Koga?“ upita ona, gledajući ga pravo u oči.

„Krega Dejvisa, ubicu tvoje majke.“

Sada su njihova lica bila na samo nekoliko centimetara jedno od drugog. Konor primeti da Ivi lagano zadrhta i da se u njenim očima pojavi plamen.

„Živi u jednoj maloj zgradi odmah iza katedrale. Od prošle nedelje, svake večeri idem tamo. Znam broj njegovog stana, kod na ulaznim vratima, njegovo radno vreme i mesto gde ide u kupovinu.“

Ivi instinktivno oseti da Konor govori istinu, ali nijednog trenutka nije pretpostavila kakav čudan predlog će joj on dati: „Ako mi to tražiš, spreman sam da odem i ubijem ga“, reče pokazujući glavom na pištolj. Konorova ponuda zaprepasti Ivi. „Ako zaista želiš da se osvetiš“, nastavi neurolog, „to se može učiniti večeras. Jedna tvoja reč, i za sat vremena, Kreg Dejvis više neće biti na ovom svetu.“ Ivi se još više zbuni shvatajući da njegove reči stvarno nisu prazne. „Sada ti odlučuješ“, reče Konor ustajući, savršeno svestan da je svoju sudbinu stavio u ruke adolescentkinji.

Prošlo je možda minut vremena kad se Ivi pridruži Konoru na balustradi. Lagano, bez reči, ona mu uze iz ruke pištolj, poslednji dokaz bolne epizode koja je obeležila doktorov život. Nekoliko sekundi, gledala je oružje sa dozom mešavine averzije i fasciniranosti, a onda ga svom snagom baci u hladnu vodu Hadsona.

Sunce je sada već bilo potpuno zašlo. Nasuprot ogromnom osvetljenom soliteru, pristanište je bilo skoro pusto. Ivi i Konor dugo ostadoše u tišini, mirni, zajedno, solidarišući se. Zatim se podiže jak vetar i Ivi zadrhta.

Vraćajući se u kliniku, Konor svoj mantil prebaci devojčici preko ramena. Razmeniše jedan umirujući pogled i Konoru postade jasno da ju je spasio.

I da je ona njega, takođe, spasila.

Epilog 1

Život posle, Mark i Alison

Mark se više nikada nije vratio svom poslu u Konorovom kabinetu.

Dva meseca posle terapije, pronašao je posao „uličnog psihijatra“, u okviru asocijacije koja se bavi pomaganjem beskućnika. Danju je patrolirao gradom, nadgledajući grupu od stotinak beskućnika koji su pokušavali da se odupru alkoholizmu, sklone sa ulice i nikada se na nju ne vrate. Potpuno se posvetio svojoj novoj borbi i postizao uspehe. Promenio ga je njegov pad u pakao: mlad psiholog, ambiciozan i siguran u sebe, ustupio je mesto ranjivijem ali i humanijem čoveku.

Često, događalo mu se da vidi Lajlu, na uglu neke ulice, kako sedi na peronu ili na ljuljašci u parku. Imala je ono isto lepo lice, ozbiljna i pametna. Nije ništa govorila, samo bi mu mahnula rukom, na šta je on diskretno odgovarao. Ulivalo mu je sigurnost to saznanje da je ona tu, u njegovoj senci, da ga čuva kao anđeo iz njegovog detinjstva. Nije pričao o tome ni Konoru, ni Nikol, jer je dobro znao da se sve dešavalo samo u njegovoj glavi. Ali, ne mari: to maštanje bilo je deo ravnoteže koju je izgradio kako bi nastavio život.

A to je bilo najvažnije.

§

Jednog septembarskog jutra, uključujući radio, Mark ču da je Alison Harison nastradala u avionskoj nesreći u Amazoniji. Na čelu jedne od fondacija, koje je osnovao njen otac, mlada naslednica bila

je poslednjih meseci veoma angažovana u ekološkoj borbi protiv destrukcije velike tropske šume.

Trebalo je nekoliko nedelja da bi se lokalizovalo mesto nesreće i pronašli ostaci helikoptera, ali nikada nije pronađeno telo brazilskog pilota, niti bogate naslednice.

U novembru, Mark dobi razglednicu poslatu iz Lase. Na njoj je bila fotografija skulpture točka života, ispred ulaza u jedan tibetanski manastir.

Razglednica nije bila potpisana, ali Konoru odmah bi jasno da je od Alison.

Na njoj, ovih nekoliko reči:

Često mislim na vas.

Možda ste bili u pravu: možda zaista možemo započeti život iz početka, a ne zadovoljiti se samoga nastavljajući. U svakom slučaju, ja ću se tome, ubuduće, posvetiti.

U međuvremenu, htela sam da vam dostavim nešto. Ove beleške, pronašla sam u jednom od dnevnika koji je vodio moj otac. Želim da verujem da ih je čuvao u nameri da vam ih jednog dana dostavi...

Tri reči, jedna za drugom: latituda, longituda, altituda... zajedno sa serijom brojeva, što je Marka zbunilo, sve dok ne shvati značenje.

To su bile GPS koordinate mesta gde je zakopana Lajla.

§

Jedne subote u decembru, Mark i Nikol automobilom su prelazili planinski masiv i stenovite doline pustinje Mohave. Početkom tmurnog popodneva stigli su do jedne široke ravnice u divljini, nedaleko od granice sa Nevadom. Kao što im je sugerisao GPS, sišli su s glavnog puta i uputili se predelom od izmrvljenog kamena oštih stena. Usred te isušene zemlje, ugledali su jednu parcelu, malo izdvojenu, ispucalog tla, ali zaštićenu jukom. Odmah su znali da je tu. Izašli su iz automobila, držeći se za ruke prišli su mestu gde je zakopana njihova devojčica.

Šest godina posle njene smrti, mogli su konačno da se oprostite sa njom.

A onda se život nastavio...

§

Jednog dana, Mark se iznenadi smejući se i ponovo pričajući o budućnosti.

Vremenom, Lajlino pojavljivanje se proredilo. Ne da on više nije mislio o svojoj kćerki, nego je mislio na drugi način.

Mogao je da je se seća a da ne oseti užasan bol.

Jedne večeri, Nikol mu reče da je trudna i ta vest ga obradova.

Dobili su prvog sina, zatim posle tri godine, i drugog.

Prolazile su godine...

§

Jedne julske večeri, deset godina posle početka ove priče, na aerodromu Hitrou, dogodio se jedan neobičan susret.

Tog leta, Mark i Nikol uzeli su dug odmor da bi svojim sinovima, osmogodišnjem Teu i petogodišnjem Semu, otkrili sve lepote starog kontinenta. Posetili su Atinu, Firencu, Pariz i London, a onda se porodica spremila da poleti za Lisabon.

„Hajde, Semi!“ povika Mark podižući dečaka na ramena, dok je Nikol vodila Tea za ruku. Mala grupa stala je na pokretne stepenice koje su vodile ka ukrcavanju.

Jedan par spuštao se stepenicama u suprotnom pravcu. Čovek, Južnoamerikanac, nežno je gledao svoju ženu i kćerku, slatku devojčicu, meleskinju bakarne boje kože.

Kada su se dve porodice našle na istom nivou stepenica, Markov pogled na trenutak sreće pogled žene koja je prolazila pored njega. On bi siguran da je to bila Alison Harison. Fizički, bila je pretrpela metamorfozu: sofisticirana, mršava plavuša, bila je sada

vedra žena kojoj je nekoliko oblina davalo jedan smiren ton. Samo su njene oči ostale iste.

Mark se često pitao šta se dogodilo sa Alison. Nekoliko meseci posle njene navodne smrti, pročitao je u nekom časopisu da je, nakon tragičnog nestanka Alison, carstvo Grin Kros pripalo udovici Ričarda Harisona.

To je bilo sve.

To je bila poslednja informacija kojom je Alison skrenula pažnju novinara, ona ista Alison koja je ispunjavala tabloide celog sveta.

Razmišljajući o osećanjima koja je u njemu izazivala Alison, Mark više nije osećao gorčinu, čak se nadao da će ona pronaći svoj mir.

Kada su se sreli, na stepenicama, Mark shvati da je nekadašnja naslednica započela novi život, sa drugim identitetom, zajedno sa pilotom helikoptera koji joj je pomogao da simulira svoju smrt, i da je, konačno, srećna.

I Alison je njega prepoznala. Razmenili su samo jedan, dug pogled, ali su oboje jedno u drugom mogli videti sve ono što je ovaj drugi osećao.

Epilog 2

Njihova priča Ivi i Konor Čikago

Ivi trčeći izađe iz bolnice i ulete u taksu, koji ju je već dvadeset minuta čekao. Ona daje šoferu adresu jednog restorana na Magnificent majlu, zatim, i dalje u belom mantilu, požuri da se presvuče na zadnjem sedištu automobila.

Prošlo je deset godina od njenog prvog susreta sa Konorom. Jedva živa adolescentkinja postala je lepa dvadesetpetogodišnja devojka. Pre dva meseca, briljantno je diplomirala medicinu i ove nedelje počela svoju prvu godinu specijalizacije na odeljenju za opekotine u bolnici Chicago Presbyterian. Mesto gde se mnogo godina ranije lečio Konor. Koincidencija koja to, u stvari, nije bila...

Uradila je sve što je mogla da bi dobila to mesto. Želela je da dođe u grad u kom je Konor rođen i gde je proveo svoje detinjstvo. Želela je da korača njegovim stopama, da vidi ono što je video on, pati kao što je patio on, sve dok se ne stopi s njim.

Da bi proslavila svoju diplomu, pozvala je Konora u restoran. Način da mu zahvali za sve što je, tokom deset godina, činio za nju: uvek je bio tu, platio njeno školovanje i primio je u porodicu, koju su činili zajedno sa Markom i Nikol. Isto tako, htela je i nešto da mu prizna. Nešto, što joj je odavno ležalo na srcu.

Dva dana ranije, tokom obilaska organizovanog za novo osoblje, Ivi je sreća doajena bolnice, Lorinu Mekormik, koja je nekada bila šef odeljenja za opekotine. Iako je nikada ranije nije bila videla, Ivi ju je prepoznala. Konor joj je pričao o njoj i njenoj požrtvovanosti tokom njegovog boravka u bolnici.

„Zahvaljujući njoj još sam živ“, rekao je u jednom od retkih trenutaka kada se poveravao.

Ivi je zato bila radoznala da upozna doktorku. Međutim, iznenadila se upornim, zbunjenim načinom na koji ju je ona gledala, iako je nije poznavala. Devojka je bila još nesigurnija sutradan kada je od Lorine Mekormik dobila mejl, koji je sadržavao samo broj dosijea misterioznog pacijenta.

Ivi je tražila, ali je dosje bio suviše star da bi se mogao pregledati putem Interneta. Usred noći, pažljivo je otišla do trećeg nivoa bolničkog suterena i našla se među odloženom arhivom. Satima je pretraživala među hodnicima, sačinjenim od polica pretrpanih papirima, dok nije stavila ruku na dosje koji je tražila.

Bio je to Konorov dosje.

Otvorila ga je drhtavim rukama. Usred radiografskih snimaka i izveštaja sa operacija, Ivi otkri na desetine crteža koje je Konor napravio tokom boravka u bolnici. Sa knedlom u grlu, ona pažljivo pregleda nekoliko skica, zatim i ostale. Uvek isto lice jedne žene, osenčeno sa neverovatnom nežnošću.

Bilo je to njeno lice.

Ona odluči da to shvati kao znak sudbine. Znak, koji je trebalo da je ohrabri da Konoru prizna svoju ljubav.

Duboki su bili koreni njene privrženosti njemu.

Nakon seanse hipnoze, Konor se osećao odgovornim za devojčicu koja ga je toliko podsećala na sopstveno detinjstvo.

„Ona je od naših“, prepoznao je Mark tokom terapije, i tačno je da su prošli iste nevolje, osetili ista poniženja.

Od samog početka bili su bliski, i Konorova naklonost ka Ivi godinama se samo pojačavala.

Sa druge strane, Ivi je imala samo njega na svetu. Prihvatajući njegovu pomoć, bila je svoj život stavila u njegove ruke i on je za nju postao sve. Često, prisećala se liste koju je bila zapisala na kraju svog dnevnika, dok je još živela u Las Vegasu. Malo se od toga ostvarilo. Nikada nije otišla na odmor sa svojom majkom, koja je umrla a da nije ni dobila novu jetru. Ali, Ivi je uspela da ode u Njujork i, konačno, upozna nekog ko je razume.

Što se tiče njene poslednje želje - „da se jednog dana neko zaljubi u mene” - želela je samo jedno: da taj neko bude Konor.

§

Konor prvi stiže ispred restorana. Predade obezbeđenju restorana BMW koji je iznajmio na aerodromu, i liftom se pope na terasu odakle se pružao pogled na reku Čikago. Smesti se za sto, okupan suncem, odakle je mogao da posmatra more grandioznih solitera koje se pružalo pred njegovim očima. Bio je to prvi put da je ponovo kročio u grad u kome se rodio i koji je, pre trideset godina, napustio u tragičnim okolnostima. Otišao je kao izgnanik, vratio se kao pobednik.

Ovih deset poslednjih godina bile su veoma uspešne. Njegovi eksperimenti u domenu terapije hipnozom priznati su od strane njegovih kolega i postali deo gradiva, koje se izučava u medicinskim školama. Zahvaljujući toj metodi, lečio je na stotine ljudi i dve godine zaredom osvajao titulu najboljeg doktora u Americi.

Što se tiče privatnog života, bio je kum dvojici Markovih sinova, koje je viđao skoro svakodnevno. Iako više nisu radili zajedno, dvojica prijatelja su i dalje ostali veoma bliski. Konačno, Mark je bio jedini kome se usudio da poveri tajnu, koja ga je već dve godine mučila i protiv koje se borio...

§

U taksiju, Ivi skinu patike i zameni ih parom elegantnih cipela. Iz svoje tašne izvadi mali neseser sa šminkom. Malo pudera, crta

ajlajnerom, i to je to. Želela je da bude lepa, kao na Konorovim crtežima.

Kakva će biti njegova reakcija kada mu bude priznala svoju strast? Nije mogla da pretpostavi apsolutno ništa. Ali, svoju ljubav više nije mogla da krije, jer rastući, ta ljubav bi je ugušila, uništila.

Sve lepo što joj se u životu dogodilo, bilo je zahvaljujući Konoru. Često se pitala šta bi se s njom dogodilo da joj se putevi nisu ukrstili, tog famoznog Božića, kada je pokušala da mu ukrade torbu. Gde bi ona sada bila? U zatvoru? Mrtva? Kelnerica u nekom drugorazrednom motelu? Ponekad, za životni uspeh nije potrebno mnogo: susret, odluka, šansa...

Svih ovih godina, uvek se trudila da ga oduševi, da mu se sviđi. Sve što je radila, radila je zbog njega. Jer, samo sa njim, osećala se živom. Konor je bio deo nje. Znao je sve o njoj i ona o njemu. Bolele su je njegove rane, osećala je njegove slabosti i strahove.

Naročito kada je razmišljala o budućnosti, uvek je samo njega videla pored sebe i nikog drugog nije zamišljala kao oca svoje dece.

§

Konor pogleda na sat i otpi gutljaj mineralne vode. Zašto je prihvatio ovaj poziv? Zašto je sebi dopuštao tu patnju?

Dugo su on i Ivi bili veoma bliski, a onda, u poslednje vreme, Konor se udaljio, često odlazeći na seminare u inostranstvo i ne telefonirajući joj. Zašto? Zato što je postao svestan da se zaljubio u nju i nije se osećao sposobnim da krije svoju ljubav. Voleo je sve na njoj: njen glas, osmeh, njen mladež, znala je sve o njemu. Kada je sa njom, Konor je osećao da se u njemu budi nešto što je davno zakopao duboko u sebi: nada, želja da se otvori drugima i vera u budućnost. Kao neurolog, dobro je znao da zaljubljenost nije ništa drugo do stvar biologije, hormona i neuroprenosnika. Ali, to nije rešavalo njegov problem: morao je da se oslobodi te ljubavi.

I ako bi osvojio Ivi no srce, mogućnost da je jednog dana izgubi, bila je dovoljna da odustane. Uskoro će imati četrdeset pet godina.

Bio je na vrhuncu svog uspeha i slave. Još je bio atraktivan i šarmantan. Ali, sutra? Za deset, petnaest, dvadeset godina?

Ne mogavši više da izdrži, on odjednom ustade. Šta je uopšte tražio u ovom restoranu za turiste, čekajući ženu koju nikada neće moći voleti? Baci na sto jednu novčanicu, pronade put do izlaza i pozva lift.

§

Taksi doveze Ivi ispred restorana.

Ona prođe glavnom salom i pozva lift da bi se popela do terase.

Dve kabine se sretoše, iako oni nisu ni znali ko je u onoj drugoj.

Šta je potrebno da se propusti ljubav? Nekoliko sekundi, oklevanje, šansa...

Konor preuze svoj auto i konfuzan, odluči da se vrati na aerodrom. U trenutku kada se uključivao na autoput, jedna ideja, neočekivana koliko i opasna, natera ga da okrene auto i uputi se kvartu svog detinjstva.

Malo šta se promenilo u Grinvudu, za trideset godina. Proces naseljavanja bogatijih, koji je dotakao jedan deo Saut sajda, nije stigao do stračara u kraju njegovog detinjstva. Konor parkira novi sjajni automobil u sredini parkinga. U njegovo vreme, ovakav auto bio bi ukraden ili zapaljen za manje od petnaest minuta. Da li će danas biti potrebno više vremena? Sigurno ne, sudeći po pogledima i dobacivanjima grupe ološa. Konor prođe ispred njih, ne skrećući sa svoje putanje. Košarkaška lopta dokotrlja se do njegovih nogu.

On se sagnu da je dohvati i baci je u pravcu dvojice dečaka, koji su igrali „jedan na jedan“, na terenu gde su on i Mark cepali donove svojih patika. Sa dozom treme, Konor se pope u ulaz svoje nekadašnje zgrade. Samo je jedan deo poštanskih sandučića bio iščupan. Na ostalim, on pronade nekoliko prezimena, nekada davno njemu bliskim, ali ne i onu od njegove poslednje hraniteljske porodice.

Na stepeništu, jedan klinac radio je u tišini domaće zadatke.

Uvek ima po jedan, pomisli Konor, klimnuvši mu glavom u znak pozdrava.

Zatim se uputi stepenicama koje su vodile do kontejnera. Siguran, silazio je polako, držeći se za betonsku ogradu. Zašto je to radio? Šta je tražio na ovom hladnom i mračnom mestu, na kom je izgubio svoje detinjstvo?

„ŠTA JE, PEDERU, ZNAŠ ŠTA MI RADIMO SA SMEĆEM?”

Okrenu se skočivši, ali nije bilo nikoga. Samo se njegova mašta poigravala sa njim. Prošlo je trideset godina od te tragične večeri, ali je rana u njemu i dalje bila živa.

Stigavši do kobnog mesta, on pritisnu prekidač pokušavajući da upali svetlo. Prostor ostade u mraku, kao da sijalicu, za trideset godina, niko nije ni promenio. On se na trenutak dvoumi da uđe. Šta je želeo da dokaže? Da ga više nije strah? Da je mogao da se suprotstavi svojim demonima?

Prezajući, on ipak uđe i zatvori metalna vrata za sobom.

„MI SMEĆE ZAPALIMO” Vikao je glas u njegovoj glavi.

Bio je sam u mraku, okružen senkama. Osećao je svoje telo kako drhti i kapljice znoja koje mu se slivaju niza leđa. Opet začu buku i, iako u mraku, učini mu se da raspoznaje fantomsku siluetu jednog petnaestogodišnjeg dečaka. Srce mu jače zalupa. Napravi nekoliko koraka ka njemu i ugleda se, onakvim kakav je bio: bled, mršav, u pretesnoj odeći. Dečak ga je gledao kao dugoočekivanog posetioca. Konor oseti kako se u njemu budi taj stari strah, koji ga nikada nije napustio i koji mu je uništavao život.

„Ne treba više da se plašiš”, prošaputa mu dečak.

Konor mu tužno odgovori:

„Ali ja se za tebe plašim.”

„Ja sam sada dobro.”

Konor stavi ruku na rame dečaka, koji je bio on, zatim zatvori oči i pusti strah da se polako povuče.

I nestane.

Dok je Konor izlazio iz zgrade, Ivi ga je čekala pored auta. Nije joj trebalo dugo da ga pronađe. Duboko u sebi, uvek je i mislila da će

se sve završiti ovde, među zgradama detinjstva, koje se, u stvari, ne napuštaju nikada.

Ona mu priđe, vedra.

Znala je da će ubuduće sve biti u redu.

Jer, tamo gde se volimo, nikada nije mrak.

KRAJ

Table of Contents

[Gijom Muso - Zato te volim](#)

[Samo roman na...](#)

[1. Noć u kojoj je sve počelo](#)

[2. Nestanak](#)

[3. Neko ko liči na mene](#)

[4. Put u noći](#)

[5. Svetlost](#)

[6. Živa](#)

[7. Made in heaven](#)

[8. Terminal](#)

[9. Alison prvi fleš bek](#)

[10. U avionu](#)

[11. Ivi prvi fleš bek](#)

[12. Mark i Alison](#)

[13. Alison drugi fleš bek](#)

[14. Točak života](#)

[15. Ivi, drugi fleš bek](#)

[16. Ivi, treći fleš bek](#)

[17. Losing my religion](#)

[18. Preživeti](#)

[19. Mark i Konor, prvi fleš bek](#)

[20. Mark i Konor, drugi fleš bek](#)

[21. Iznad oblaka](#)

[22. Ivi, četvrti fleš bek Njujork](#)

[23. Lozinka](#)

[24. The Good Life](#)

[25. Mark i Konor, treći fleš bek](#)

[26. Naša osveta biće oproštaj*](#)

[27. Alison, treći fleš bek](#)

[28. Život pred tobom](#)

[29. Noć u kojoj je sve počelo \(nastavak\)](#)

[30. Otvori oči](#)

[31. Kao nekada](#)

32. Istina

Epilog_1

Epilog_2

KRAJ